

17 ЖНІўНЯ 2011 г. СЕРАДА № 155 (27019)

Кошт 750 рублёў

ВЫДАЕЦЦА 39 ЖНІўНЯ 1917 г.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

«ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВІЦЦЯ БЕЛАРУСКА-КАТАРСКІХ АДНОСІН ВЯЛІКІЯ»

Перспектывы развіцця беларуска-катарскіх адносін вялікія, заявіў учора журналістам Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, яны будуюцца на абсалютна разумелай і шчырай аснове. «Беларусь мае ўнікальныя магчымасці, а Катар — вялікі фінансавы рэсурс», — адзначыў ён. «У іх не хапае магчымасцяў, у нас — фінансавых сродкаў. Пара больш актыўна дзейнічаць», — упэўнены Прэзідэнт.

У ходзе сустрэч абмяркоўваліся канкрэтныя ўзаемавыгадныя праекты. Аляксандр Лукашэнка паведаміў, што катарскі бок прапануе пабудавць або стварыць у Беларусі магутны фінансавы цэнтр. «У іх ёсць вялікі палітычны вопыт у такіх праектах», — адзначыў Прэзідэнт. Таксама катарскі бок цікавіць лагістыка. «Мы гатовы прадаставіць магчымасць будаўніцтва лагістычных цэнтраў каля Оршы і Брэста», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. На думку кіраўніка дзяржавы, асобнай увагі заслугоўвае праект стварэння магутнай прамысловай зоны, так званая «Катарскага вострава ў Еўропе». Хутчэй за ўсё, адзначыў Аляксандр Лукашэнка, пляцоўка для яе стварэння будзе прадастаўлена ў раёне Брэста. У гэтай зоне плануецца будаўніцтва катарскіх банкаў, дзелавых і культурных цэнтраў арабскіх краін Заліва, жылля і аб'ектаў сацыяльнай інфраструктуры.

Таксама Эмір Катары шэйх Хамад бен Халіфа аль-Тані выказаў зацікаўленасць у стварэнні аб'ектаў нерухомай маёмасці ў Беларусі, пачынаючы ад рэзідэнцыі самога Эміра да будаўніцтва буйнога спартыўна-гаасцінчнага комплексу на прапекце Пераможцаў каля футбольнага манежа. Аляксандр Лукашэнка асабліва адзначыў, што кіраўнікі дзвюх дзяржаў прытрымліваюцца падобнага пункту гледжання на стратэгію аптымальнага развіцця ў сучасным складаным глабалізаваным свеце, калі ўтрыманне раўнавагі як ніколі важна і адначасова яе складана дасягнуць. «Невялікі сярэдні краіны павінны трымацца адна адной, у нас няма ўзаемных прэтэнзій», — адзначыў ён.

Прэзідэнт паведаміў, што запрасаў Эміра Катары наведаць Беларусь з ім. Паводле яго слоў, чыноўнікі дзвюх дзяржаў атрымалі ўсе неабходныя распараджэнні і на працягу месяца напрамкі супрацоўніцтва будуць сістэматызаваны і структураваны. Затым дзелавыя колы дзвюх краін сустрэнуцца спачатку ў Беларусі, потым у Катары. Таксама плануецца правядзенне Дзён культуры Беларусі ў Катары, а затым Дзён культуры Катары — у Беларусі.

У ходзе неформальнага саміту АДКБ у Астане, на якім старшынстваваў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, былі зроблены сур'ёзныя захады па пераадоленні супярэчнасцяў унутры арганізацыі. Аб гэтым заявіў у размове з журналістамі Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка. «Калі дзяржава прытрымліваецца палажэнняў АДКБ, значыць, яна павінна поўнашматкова супрацоўнічаць у рамках гэтай арганізацыі», — лічыць Прэзідэнт.

У ходзе саміту было прынята рашэнне аб неабходнасці выпрацоўкі аб'ёмнага дакумента, у якім будуць сфармуляваны напрамкі развіцця арганізацыі. Гэты дакумент будзе падрыхтаваны да снежаньскай сустрэчы кіраўнікоў дзяржаў АДКБ. Асабліва ўвага на неформальным саміце АДКБ была нададзена таксама дагавору аб стварэнні Калектыву сіл аперацыйнага рэагавання (КСАР). У сувязі з гэтым Расіі прапанавана правесці больш актыўную дзейнасць па фарміраванні гэтых сіл, а таксама па іх аснашчэнні і ўзбраенні. Было абмеркавана супрацоўніцтва ў эканамічнай сферы паміж дзяржавамі АДКБ, і пэўныя зручкі ў развіцці эканамічных адносін з Расіяй былі дасягнуты. Вынік было відаць у паяздзелак на пасяджэнні Савета Міністраў Саюзнай дзяржавы і па перспектывах перагавораў па пастаўках газу ў Беларусь, і па падпісанні газавога кантракта.

«Дзейні англіійскі ўлад адносна прагматычнаму адказнасці. Калі б улады Англіі паступілі інакш, яны ўвабі б сваю краіну ў хаос. У самым пачатку праграму англіійская паліцыя аказалася не гатова да такога развіцця сітуацыі, аднак потым настала доволі жорстка і прагматычная рэакцыя», — такое меркаванне ў размове з журналістамі выказаў Прэзідэнт Беларусі.

Паводле слоў Аляксандра Лукашэнкі, пасля трагічных падзей у Нарвегіі, а таксама ў іншых дзяржавах Еўропа працверзела і, можа, у сувязі з гэтым інакш будзе глядзець і на падзеі ў іншых краінах. У той жа час Прэзідэнт адзначыў наяўнасць дваіх стандартаў. «Не дай бог штосці такога здарылася б у нас. Яны б сцерлі нас з зямлі», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ў ходзе афіцыйнага візіту ў Дзяржаву Катар наведаў Музей ісламскага мастацтва ў г. Доха. Музей ісламскага мастацтва размешчаны на востраве плошчай 45 тыс. км. кв. і паўднёвай частцы заліва горада Доха. Ён пабудаваны турэцкай кампаніяй па праекце амерыканскага архітэктара кітайскага паходжання Юймэна Бзя і афіцыйна адкрыты ў 2008 годзе. Агульны дызайн выкананы ў стылі традыцыйнага ісламскага дойлідства з элементамі сучаснай архітэктуры.

Музей змяшчае вялікую калекцыю рукапісаў, керамікі, вырабы з тканіны, металу, шкла, дрэва VII—XIX стагоддзяў. Экспанаты, сабраныя за апошнія 20 гадоў, прадстаўляюць краіны Блізкага Усходу, а таксама тэрыторыі, якія зведвалі ісламскі ўплыў (Індыя, Іран, Ірак, Сярэдняя Азія, Турцыя, Сірыя, Егіпет, Іспанія). Аляксандр Лукашэнка пакінуў тэжэт запісу ў кнізе пачэсных гасцей музея. «Па-своёму ўнікальны Музей ісламскага мастацтва ўвасабляе спалучэнне лепшых элементаў гістарычнага мінулага і сучаснага, — адзначыў Прэзідэнт Беларусі. — Культурна спадчына мусульманскага свету, якая аказала вялікі ўплыў на фарміраванне арабскіх нацый, узравае сваім багаццем і пышнасцю. Прыемна бачыць, што традыцыі і мастацтва папярэдніх пакаленняў так беражліва захоўваюцца і шануюцца ў сучаснай Дзяржаве Катар».

Прэзідэнт Беларусі таксама падарыў музею кнігу «Беларускі ісламскі свет» на беларускай, арабскай і англіійскай мовах.

Фота Аляксандра КЛЕШЧЫКА

ЛАКТЫШОЙСКІ «АНТЫБАХУС»

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус». Вясковы культурнік Іосіф ЛЕНКАВЕЦ (на фотаздымку) не ведае дакладна, колькі гэтага посуду месціцца на падлозе і палічках, але дакладна ведае лічы сумнай статыстыкі свайго раёна — няшчасных выпадкаў з-за алкагольнага дурману. Наведвальнікам музея (дарослым і дзеці) ён імкнецца дурман, што за прыгожымі здымкамі і рамантажнымі назвамі хаваецца сапраўдны вораг. І найперш вораг для тых, хто не мае культуры піцця. Антыбахуская калекцыя цікавая яшчэ і тым, што «прапаганда» вялікую колькасць тэм — гістарычных, прыродна-культурных, культурных. Па назвах на здымках можна вызначыць вядомыя і легендарныя асоб гісторыі, географічныя назвы, жывёльны свет. І нават жаночы імёны...

«Вывучаць можна, але толькі не на смак! — папярэджвае лактышоўскі музейшчык. Ганцавіцкі раён. Працяг тэмы на 5-й стар.»

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

Вялікую калекцыю бутэлек з пад спіртных напояў выставілі ў вёсцы Лактышы Ганцавіцкага раёна, каб прапагандаваць здаровае лады жыцця, а не (барані Божа!) атрутнае зелье. Невялікі пакой калішняй школы неафіцыйна называюць «антыбахус».

РОЗГАЛАС

БЕЛАРУСБАНК ПРАВОДЗІЦЬ АКЦЫЮ ПА ДАТЭРМІНОВЫМ ПАГАШЭННІ ВАЛЮТНЫХ КРЭДЫТАў

Пра гэта паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў банку. З 15 жніўня па 30 снежня ўключна можна датэрмінова пагасіць крэдыты, выдадзеныя крэдытаатрыманнікам у замежнай валюце. Пры аднаразовым датэрміновым пагашэнні запазычанасці па валютных крэдытах, плата працэнтаў па якіх ажыццяўляецца шляхам унесена раўнамерных узносаў, крэдытаатрыманнік выплачвае толькі працэнты за бягучы месяц і абавязальствы кліента па крэдытных дагаворах лічацца выкананымі ў поўным аб'ёме. У выпадку датэрміновага аднаразовага пагашэння крэдыту, працэнты за якія выплачваюцца за фактычны час карыстання, працэнтная стаўка па перыяд карыстання крэдытам з моманту ажыццяўлення апошняга плацяжу па крэдытных дагаворах па дату канчатковага пагашэння запазычанасці зніжаецца ў 2 разы. Удзельнікамі акцыі з'яўляюцца крэдытныя дагаворы ў замежнай валюце, запазычанасць па якіх датэрмінова пагашана ў валюце выдадзенага крэдыту. Для удзелу ў акцыі неабходна звартацца ў службу крэдытавання насельніцтва ўстановы банка па месцы заключэння крэдытнага дагавора.

МАГЛЁўСКАЯ СКІДКА НА ДЗІЦЯЧЫ АБУТАК

У Маглёўскай вобласці панізіўся кошт на абутак для школьнікаў і дашкольнікаў. Напярэдні новага навучальнага года, паводле рэкамендацыі старшыні Маглёўскага аблвыканкама Пятра Рудніка і абласнога ўпраўлення гандлю, гандлёвая надбавка на дзіцячы абутак беларускай вытворчасці не павінна перавышаць 25%. Звычайна надбавка вагаецца ў розных гандлёвых прадпрыемствах ад 30 да 40%, і яна ўвогуле не рэгулюецца дзяржавай. Аднак мясцовая ўлада палічыла школьны і дашкольны абутак сацыяльна значным таварам, а зніжэнне кошту на яго — мерай абароны насельніцтва. Скідка дзволіць эканоміць на пары абутку некалькі дзясяткаў тысяч рублёў — і гэта асабліва датычыцца вясенскага і зімовага асартыменту. Можна і не самая вялікая сума, але ўсё ж прыемная навіна для бацькоў, заклапочаных фінансаваннем экіпіроўкі школьнікаў.

У БЕРАСТАВІЦКІМ РАЁНЕ ЗАГІНУЎ ПАМЕЖНІК

У панядзелак каля 11 гадзін на 172-м кіламетры аўтадарогі «Баранавічы—Гродна» адбылося лававое сутыкненне «Газзі» праграўскай і «Фальксваген-Пасата», паведамляе ДАІ Гродна і Гродзенскай вобласці. Азін з пасажыраў аўтамабіля «ГАЗ» загінуў, яшчэ чатыры чалавекі разам з аборудовамі кіроўцамі знаходзіліся ў бальніцы. Пашчасціла толькі няпоўнагадоваму пасажыру «Фальксвагена», якога ўрачы пасля агляду адпусцілі дадому.

ЦЯГНІК СУТЫКНУЎСЯ З АЎТАМАБІЛЕМ

Цягнік Рыга—Мінск сутыкнуўся з аўтамабілем «Аўдзі». ДТЗ адбылося на станцыі Аляхновічы. Кіроўца службовага аўтамабіля «Аўдзі», мясцовае жыхар, на чыгуначным пераездзе, абсталяваным спраўнай светлавой і гукавой сігналізацыяй, паехаў на чырвоны сігнал святлафора. У выніку сутыкнення з цягніком. Са шматлікімі раненнямі кіроўца аўтамабіля дастаўлены ў бальніцу. Цягнік Рыга—Мінск затрымаўся на 2 гадзіны 11 хвілін. Па прычыне гэтага ДТЗ быў затрыманы рух яшчэ чатырох цягнікоў.

АЎТОБУС ЗБІў ВЕЛАСПЕДЫСТА

У другой палове дня ў панядзелак кіроўца аўтобуса збіў веласпедыста, які пераходзіў вуліцу ў забароненым месцы. Ад атрыманых траўмаў малады чалавек памёр на месцы. Як паведамілі «Звяздзе» ў ДАІ Мінгарвыканкама, мужчына 1964 г.н. на аўтобусе «Сетра» рухаўся па вуліцы Скарыны ў кірунку МКАД. На перакрыжаванні з вуліцы Жасмінавай ён наехаў на мужчыну 1984 г.н., які з веласпедом пераходзіў вуліцу па-за пешаходным пераходам. Веласпедыст ад атрыманых траўмаў памёр на месцы.

Алена КРАВЕЦ.

Навіны Беларусі і замежжя ў рэжыме on-line на сайце «Звязды» — www.zviazda.by

ТАКАЯ ВОСЬ ДЭМАГРАФІЯ...

З наступнага года разлікі штомесячных дзіцячых дапамог плануецца прывязаць да сярэдняй заробатнай платы па краіне. А пакуль, у 4 квартал гэтага года, павінен павялічыцца памер аднаразовых дзіцячых дапамог пры нараджэнні дзяцей ў пераходны перыяд — 10 БПМ, другога і наступных — 14 БПМ. Такія змены прадугледжаны Нацыянальнай праграмай дэмаграфічнай бяспекі Рэспублікі Беларусь на 2011—2015 гады.

Памер дзяржаўнага дапамогі па доглядзе першага дзіцяці ва ўзросце да 3 гадоў будзе складаць 35 працэнтаў сярэднямесячнай заробатнай платы, другога і наступных — 40 працэнтаў. Праект адпаведнага дакумента будзе распрацаваны ў бліжэйшы час. А ёсць мажарынага капіталу ў Беларусі не будзе. Для стымулявання нараджальнасці прадугледжваюцца іншыя меры. Напрыклад, пагашэнне запазычанасці па льготных крэдытах пры наяўнасці траіх няпоўнагадовых дзяцей у памеры 75 працэнтаў сумы запазычанасці, пры наяўнасці чацвярых няпоўнагадовых дзяцей — да 100 працэнтаў. Што датычыцца фінансавай падтрымкі маладых і шматдзетных сем'яў у пагашэнні

запазычанасці па жыллёвых крэдытах, выдадзеных банкамі на агульных падставах, то яна складзе 40 БПМ для сем'яў пры нараджэнні (усуныўленні) першага дзіцяці або пры наяўнасці аднаго няпоўнагадовага дзіцяці, 80 БПМ — другога дзіцяці або наяўнасці двух няпоўнагадовых, 100 БПМ — пры нараджэнні трэцяга і наступных дзяцей. Аб гэтым і шэрагу іншых момантаў, звязаных з рэалізацыяй новай Нацыянальнай праграмы дэмаграфічнай бяспекі Рэспублікі Беларусь на 2011—2015 гады, журналістам паведаміў першы намеснік міністра прэсы і сацыяльнай абароны Беларусі Пётр ГРУШНІК.

Як вядома, у краіне працягваецца працэс дэпаўлізацыі, зніжаецца нараджальнасць і ўзрастае смернасцьца. У першым паўгоддзі гэтага года страты насельніцтва склалі 18,7 тыс. чалавек, што на 8,5 працэнта больш, чым у першым паўгоддзі 2010 года. Пры такіх тэндэнцыях да 2030 года на 1000 чалавек працаздольнага ўзросту будзе прыпадаць 841 чалавек непрацаздольнага ўзросту. Летас размова ішла пра 693 чалавек на 1000. Гэта азначае рост нагрукі на эканамічна актыўнае насельніцтва, сістэмы аховы здароўя і сацыяльнай абароны.

Як вядома, у краіне працягваецца працэс дэпаўлізацыі, зніжаецца нараджальнасць і ўзрастае смернасцьца. У першым паўгоддзі гэтага года страты насельніцтва склалі 18,7 тыс. чалавек, што на 8,5 працэнта больш, чым у першым паўгоддзі 2010 года. Пры такіх тэндэнцыях да 2030 года на 1000 чалавек працаздольнага ўзросту будзе прыпадаць 841 чалавек непрацаздольнага ўзросту. Летас размова ішла пра 693 чалавек на 1000. Гэта азначае рост нагрукі на эканамічна актыўнае насельніцтва, сістэмы аховы здароўя і сацыяльнай абароны.

Як вядома, у краіне працягваецца працэс дэпаўлізацыі, зніжаецца нараджальнасць і ўзрастае смернасцьца. У першым паўгоддзі гэтага года страты насельніцтва склалі 18,7 тыс. чалавек, што на 8,5 працэнта больш, чым у першым паўгоддзі 2010 года. Пры такіх тэндэнцыях да 2030 года на 1000 чалавек працаздольнага ўзросту будзе прыпадаць 841 чалавек непрацаздольнага ўзросту. Летас размова ішла пра 693 чалавек на 1000. Гэта азначае рост нагрукі на эканамічна актыўнае насельніцтва, сістэмы аховы здароўя і сацыяльнай абароны.

Як вядома, у краіне працягваецца працэс дэпаўлізацыі, зніжаецца нараджальнасць і ўзрастае смернасцьца. У першым паўгоддзі гэтага года страты насельніцтва склалі 18,7 тыс. чалавек, што на 8,5 працэнта больш, чым у першым паўгоддзі 2010 года. Пры такіх тэндэнцыях да 2030 года на 1000 чалавек працаздольнага ўзросту будзе прыпадаць 841 чалавек непрацаздольнага ўзросту. Летас размова ішла пра 693 чалавек на 1000. Гэта азначае рост нагрукі на эканамічна актыўнае насельніцтва, сістэмы аховы здароўя і сацыяльнай абароны.

Як вядома, у краіне працягваецца працэс дэпаўлізацыі, зніжаецца нараджальнасць і ўзрастае смернасцьца. У першым паўгоддзі гэтага года страты насельніцтва склалі 18,7 тыс. чалавек, што на 8,5 працэнта больш, чым у першым паўгоддзі 2010 года. Пры такіх тэндэнцыях да 2030 года на 1000 чалавек працаздольнага ўзросту будзе прыпадаць 841 чалавек непрацаздольнага ўзросту. Летас размова ішла пра 693 чалавек на 1000. Гэта азначае рост нагрукі на эканамічна актыўнае насельніцтва, сістэмы аховы здароўя і сацыяльнай абароны.

Як вядома, у краіне працягваецца працэс дэпаўлізацыі, зніжаецца нараджальнасць і ўзрастае смернасцьца. У першым паўгоддзі гэтага года страты насельніцтва склалі 18,7 тыс. чалавек, што на 8,5 працэнта больш, чым у першым паўгоддзі 2010 года. Пры такіх тэндэнцыях да 2030 года на 1000 чалавек працаздольнага ўзросту будзе прыпадаць 841 чалавек непрацаздольнага ўзросту. Летас размова ішла пра 693 чалавек на 1000. Гэта азначае рост нагрукі на эканамічна актыўнае насельніцтва, сістэмы аховы здароўя і сацыяльнай абароны.

Як вядома, у краіне працягваецца працэс дэпаўлізацыі, зніжаецца нараджальнасць і ўзрастае смернасцьца. У першым паўгоддзі гэтага года страты насельніцтва склалі 18,7 тыс. чалавек, што на 8,5 працэнта больш, чым у першым паўгоддзі 2010 года. Пры такіх тэндэнцыях да 2030 года на 1000 чалавек працаздольнага ўзросту будзе прыпадаць 841 чалавек непрацаздольнага ўзросту. Летас размова ішла пра 693 чалавек на 1000. Гэта азначае рост нагрукі на эканамічна актыўнае насельніцтва, сістэмы аховы здароўя і сацыяльнай абароны.

Як вядома, у краіне працягваецца працэс дэпаўлізацыі, зніжаецца нараджальнасць і ўзрастае смернасцьца. У першым паўгоддзі гэтага года страты насельніцтва склалі 18,7 тыс. чалавек, што на 8,5 працэнта больш, чым у першым паўгоддзі 2010 года. Пры такіх тэндэнцыях да 2030 года на 1000 чалавек працаздольнага ўзросту будзе прыпадаць 841 чалавек непрацаздольнага ўзросту. Летас размова ішла пра 693 чалавек на 1000. Гэта азначае рост нагрукі на эканамічна актыўнае насельніцтва, сістэмы аховы здароўя і сацыяльнай абароны.

Як вядома, у краіне працягваецца працэс дэпаўлізацыі, зніжаецца нараджальнасць і ўзрастае смернасцьца. У першым паўгоддзі гэтага года страты насельніцтва склалі 18,7 тыс. чалавек, што на 8,5 працэнта больш, чым у першым паўгоддзі 2010 года. Пры такіх тэндэнцыях да 2030 года на 1000 чалавек працаздольнага ўзросту будзе прыпадаць 841 чалавек непрацаздольнага ўзросту. Летас размова ішла пра 693 чалавек на 1000. Гэта азначае рост нагрукі на эканамічна актыўнае насельніцтва, сістэмы аховы здароўя і сацыяльнай абароны.

Як вядома, у краіне працягваецца працэс дэпаўлізацыі, зніжаецца нараджальнасць і ўзрастае смернасцьца. У першым паўгоддзі гэтага года страты насельніцтва склалі 18,7 тыс. чалавек, што на 8,5 працэнта больш, чым у першым паўгоддзі 2010 года. Пры такіх тэндэнцыях да 2030 года на 1000 чалавек працаздольнага ўзросту будзе прыпадаць 841 чалавек непрацаздольнага ўзросту. Летас размова ішла пра 693 чалавек на 1000. Гэта азначае рост нагрукі на эканамічна актыўнае насельніцтва, сістэмы аховы здароўя і сацыяльнай абароны.

Як вядома, у краіне працягваецца працэс дэпаўлізацыі, зніжаецца нараджальнасць і ўзрастае смернасцьца.

У БЕЛАРУСІ СПРАШЧАЕЦЦА ПАРАДАК СПАГНАННЯ ЗАПАЗЫЧАНСАЦЬ

Адпаведны ўказ № 366 «Аб некаторых пытаннях натарыяльнай дзейнасці» Прэзідэнт Беларусі падпісаў 11 жніўня, паведамлілі БЕЛТА ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы. Так, вырашэнне ёсцьпраўных патрабаванняў будзе праводзіцца ў пасасудовым парадку на падставе звароту за ажыццўленнем выканаўчага надліску. У сувязі з гэтым указам замоваўцацца пералік патрабаванняў, па якіх для спягнанна запазычанаці або панесеныя расходу замест звароту ў суд неабходна звярнуцца да натарыуса для ажыццўлення выканаўчага надліску.

Указам таксама прадастаўляюцца спягнаннікам пры звароце да натарыуса за ажыццўленнем выканаўчага надліску льготы па выпадце дзяржаўнай пашліны, аналагічныя ўстаноўлены для звароту з такімі ж патрабаваннямі ў агульнаы суды ў парадку загаднага і скавага вядзення па справах.

Пры гэтым устанаўліваецца, што панесеныя спягнаннікам пры ажыццўленні выканаўчага надліску расходы, у тым ліку па выпадце дзяржаўнай пашліны, будць спягнанцаца з даўжніка на карысць спягнанніка, што павысць зацікаўленасць спягнаннікам у звароце да натарыусаў. Выданне дакумента дасць магчымасць знізьць нагрзуку на суддзю і будзе садзейнічаць павышэнню эфектыўнасці правасуддзя.

Указ уступае ў сілу праз тры месяцы пасля яго афіцыйнага апублікавання.

ПРАКУРОРСКІЯ РАБОТНІКІ Ў БЕЛАРУСІ БУДУЦЬ УЗНАГАРОДЖВАЦЦА МЕДАЛЁМ «ЗА БЕЗДАКОРНУЮ СЛУЖБУ»

Кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэца 11 жніўня падпісаў указ № 364, якім унесены дапаўненні ва ўказ ад 8 красавіка 2005 года № 168 «Аб некаторых пытаннях узнагароджання дзяржаўнымі ўзнагародамі Рэспублікі Беларусь», паведамлілі БЕЛТА ў прэс-службе Прэзідэнта.

Указ прыводзіцца ў адпаведнасць з артыкулам 20 закона «Аб дзяржаўных узнагародах Рэспублікі Беларусь» (у рэдакцыі ад 3 чэрвеня 2011 года) і прадугледжвае ўзнагароджанне медалём «За бездакорную службу» пракурорскіх работнікаў.

Новым галоўным трэнерам хакейнай зборнай стаў фін

Федэрацыя хакея вызначылася з кандыдатаў галоўнага трэнера нацыянальнай зборнай. Ім стаў 51-гадовы фінскі спецыяліст Кары Хейліла. Трэнёрская кар’ера фіна доўжыцца 17 гадоў. Яго першым клубам быў шведскі «Сундсвалд». Настаўнік працаваў таксама са шведскім «Будзенам», фінскім ХПК, «Васа спорсм» і «Карэнтам». У 2004-м ён стаў першым фінскім трэнерам у чэмпіянаце Расіі. Спецыяліст трэнераваў яраслаўскі «Лакаматыв», а затым перайшоў у магнітагорскі «Металург». Сярод трэнёрскіх дасягненняў Хейліла — «серабро» (2003) і «золата» (2004) чэмпіянатаў Фінляндыі, «бронза» (2005) і «серабро» (2008) чэмпіянатаў Расіі, а таксама «серабро» чэмпіянатаў Кантынентальнай хакейнай лігі (2009).

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ЗА ПАСАДУ ПРЕЗІДЭНТА КІРГІЗІ ПАЗМАГАЮЦЦА 83 ЧАЛВЕКІ

У Кіргізі завяршылася вылучэнне прэтэндэнтаў на ўдзел у прэзідэнцкіх выбарах. Агульная колькасць прэтэндэнтаў, заявіў якіх паступілі ў ЦВК, склала 83 чалавекі. Большасць з іх — самавылучэнцы. Толькі 16 чалавек былі вылучаны ў прэзідэнты палітычнымі партыямі. Сярод прэтэндэнтаў ёсць палітыкі, падпрямальнікі, некалькі журналістаў, а таксама амаль два дзясяткі беспрацоўных. У ЦВК, як перадае ІА «24.kg», паведамлілі, што амаль усе прэтэндэнты з’яўляюцца этнічнымі кіргізамі. Большасць з тых, хто жадае ўдзельнічаць у выбарах, — мужчыны (77 з 83).

У БЕРЛІНЕ ЗА НОЧ СПАЛІЛІ 18 АЎТАМАБІЛЯЎ

У раёне Шарлотэнбург заходняй часткі Берліна мінулай ноччу невядомы падпалілі 18 аўтамабіляў, паведамляюць інфармагенцтвы. На мінулым тыдні ў заходніх раёнах горада па начах ужо некалькі разоў падпальвалі аўтамабілі. Аднак у гэты раз было падпалена 11 машын марак Mercedes, BMW і Audi. Плязней ад іх загарэлаў са сем іншых машын, а таксама матацыкл і веласіпед.

Паліцыя горада пакуль не каментуе, ці ёсць у злымыснай палітычнай матывы для падпалу. Пакуль па абвінавачванні ў арганізацыі падпалу нікога не затрымалі. З пачатку года ў горадзе спалена ўжо больш за 250 аўтамабіляў.

РАЗНО НА ВОСТРАВЕ ДЖАРСІ УЧЫНІЎ БАЦЬКА ПОЛЬСКАГА СЯМЕЙСТВА

Разно на брытанскім востраве Джарсі, у якой загінуў шасць чалавек, учыніў 30-гадовы бацька польскага сямейства. Пра гэта піша газета The

СЯРОД ПЕРШАКУРСНІКАЎ БДУ ТОЛЬКІ КОЖНЫ ТРЭЦІ — МІНЧАНІН

У юбілейны год (а ў кастрычніку ВНУ адзначаць сваё 90-годдзе) Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт можа пахваліцца не толькі самым вялікім, але і адным з самых якасных сваіх набораў.

На ўсе формы навучання ў БДУ сёлета было залічана 6 386 чалавек (летась — 6 218). І гэта пры істотным змяншэнні агульнай колькасці абітурыентаў па краіне. На дзённую бюджэтную форму навучання паступілі 120 пераможцаў міжнародных і рэспубліканскіх алімпіадаў, а таксама 448 медалістаў ўладальнікаў дыпламоў з адзнакай каледжаў і тэхнікумаў (21,4 працэнта ад агульнай колькасці залічаных). Выпускнікі ліцэяў і гімназій сярод першакурснікаў дзённай бюджэтнай формы навучання складалі 996 чалавек, або 47,6 працэнта ад агульнай колькасці. План прыёму быў выкананы па ўсіх спецыяльнасцях. Таксама ўдалося выканаць план мэтавага набору на педагогічныя напрамкі і на спецыяльнасць «Журналістыка» для сельскіх раёнаў і раёнаў, якія пацярпелі ў выніку чарнобыльскай катастрофы.

З найлепшага боку паказалі сябе і выпускнікі сельскіх школ: па кожнай трэці спецыяльнасці праходзілі бал у іх быў вышэйшы, чым у гараджан. У выніку ўжо першакурснікаў было залічана 265 абітурыентаў з сельскай мясцовасці, што складае 12,7 працэнта ад агульнай колькасці залічаных. Дзякуючы актыўнай прафарыянтацыйнай рабоце істотна павялічылася прадстаўленасць сярод студэнтаў БДУ жыхароў з усіх рэгіёнаў Беларусі, асабліва з Брэсцкай, Гродзенскай, Гомельскай і Магілёўскай абласцей. Адпаведна зменшылася сярод студэнтаў колькасць мінчан: зараз іх толькі 35,6 працэнта, што адпавядае статусу БДУ як агульнанацыянальнага ўніверсітэта.

Сярод студэнтаў, залічаных па агульным конкурсе, 819 чалавек набралі 300 балаў і больш, што

складае 41,6 працэнта. Адпаведна адбыўся і рост праходных балаў. Самыя высокія праходныя балы зафіксаваныя на наступных спецыяльнасцях: «Міжнароднае права» — 369, «Сусветная эканоміка» — 363, «Актуарная матэматыка» — 361, «Літвінказнаўства» — 360, «Міжнародныя адносіны» — 359, «Бізнэс-адміністраванне» — 349.

Сярод залічаных на дзённую платную форму — 108 медалістаў ўладальнікаў дыпламоў з адзнакай каледжаў і тэхнікумаў, а выпускнікоў ліцэяў і гімназій — 740. Высокія балы (300 і больш) — у 182 абітурыентаў, што складае 10 працэнтаў ад агульнай колькасці, а 200 балаў і больш — у 1273 чалавек, што складае 68 працэнтаў. Самыя высокія праходныя балы на дзённую платную форму склаліся на наступных спецыяльнасцях: «Менеджмент у сферы міжнароднага турызму» — 267, «Сусветная эканоміка» — 266, «Міжнародныя адносіны» — 264, «Міжнароднае права» — 262, «Літвінказнаўства» — 260, «Лагістыка» — 244, «Бізнэс-адміністраванне» — 237, «Інфармацыя і камунікацыя» — 225, «Правазнаўства» — 223.

На завочную бюджэтную форму навучання былі залічаны 422 абітурыенты, сярод якіх 59 — гэта ўладальнікі медалёў і дыпламоў з адзнакай. Конкурс склаў 1,7 чалавек на месца, а самыя высокія конкурсы былі на бялагічным і эканамічным факультэтах — адпаведна 31,2 чалавекі на месца. Праўда, на гэты спецыяльнасці і напрамках з 28 конкурсу адсутнічаў, таму там былі залічаны ўсе, хто падаў дакументы.

На завочную платную форму навучання конкурс склаў 1,4 чалавекі на месца. Самыя высокія конкурсы назіраліся на бялагічным, географічным і юрыдычным факультэтах — 2 чалавекі на месца, а таксама на эканамічным факультэце — 1,5 чалавекі на месца.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ВЫСОКІ ЎЗРОВЕНЬ ПАДРЫХОЎКІ СТУДЭНТА ПЕРШАГО КУРСА ІЛЮСТРАЦІЯ СЯРЭДНІ БАЛ ЗАЛІЧАННЫХ:

Біялагічны факультэт: 270 балаў — бюджэт, 192 балы — платная форма навучання; Географічны факультэт: 272 — бюджэт, 184 — платная форма навучання; Гістарычны факультэт: 299 — бюджэт, 204 — платная форма навучання; Механіка-матэматычны факультэт: 278 — бюджэт, 189 — платная форма навучання; Факультэт міжнародных адносін: 359 — бюджэт, 301 — платная форма навучання; Факультэт прыкладной матэматыкі і інфарматыкі: 337 — бюджэт, 210 — платная форма навучання; Факультэт радыёфізікі і камп’ютарных тэхналогій: 265 — бюджэт, 157 — платная форма навучання; Фізічны факультэт: 225 — бюджэт, 148 — платная форма навучання; Філагічны факультэт: 284 — бюджэт, 215 — платная форма навучання; Хімічны факультэт: 290 — бюджэт, 190 — платная форма навучання; Эканамічны факультэт: 338 — бюджэт, 204 — платная форма навучання; Юрыдычны факультэт: 321 — бюджэт, 255 — платная форма навучання.

Занятыяць

3 РАЗЛІКАМ НА СУБСІДЫЮ

Маладыя людзі з’яўляюцца даволі частымі кліентамі цэнтраў занятасці, аднак, паколькі гэтыя даволі мабільная група насельніцтва, то і працу яны знаходзяць хутчэй, чым дарослыя; у сярэднім за 1,3 месяца, у той час як астатнім на гэта, як правіла, патрабуецца больш часу.

— Мы не толькі працаўладкоўваем моладзь, але і імкнімся павысіць яе канкурэнтназдольнасць на рынку працы, — патлумачыў кансультант упраўлення палітыкі занятасці Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Алег ТАКУН, — і ў першую чаргу за кошт павышэння прафесійнага ўзроўню. Сёння па накіраванні службы занятасці маладыя людзі могуць прысці навучанне больш чым па 40 прафесыях — з атрыманнем ступеняды на перыяд навучання.

З агульнай колькасці беспрацоўных, якіх у краіне па выніках першага паўгоддзя налічалася 30,7 тысячы, маладыя людзі ва ўзросце ад 16 да 29 гадоў складоў прыблізна 37% (11,3 тысячы чалавек). Для садзейнічання занятасці моладзі ў нас прадугледжаны шэраг спецыяльных праграм, расказаў Алег Такун. У прыватнасці, часовае занятасць моладзі, якая дапамагае школьнікам і навучникам уключацца ў працоўнае жыццё і з’яўляецца элементам прафарыянтацыі. Тым маладым людзям, якіх ўжо скончылі навуцальную ўстанову, прапануецца праграма «Моладзевая практыка». Выпускнік прыходзіць у службу заня-

тасці, спецыялісты якой ўладкоўваюць яго да наймальнейша тэрмінам да 6 месяцаў для атрымання пэўных умоўнаў прафесійнай дзейнасці. За гэты час малады чалавек набіраецца вопыту, а служба занятасці кампенсуе наймальніку заробатную плату «практыканта».

Яшчэ адным з кірункаў падтрымкі моладзі з’яўляецца садзейнічанне ў арганізацыі падпрямальніцкай дзейнасці. Беспрацоўныя малады чалавек, які дасягнуў 18-гадовага ўзросту, мае права звярнуцца ў органы па працы і сацыяльнай абароне, прад’явіць свой бізнэс-план па выбраным відзе дзейнасці і разлічваць на атрыманне фінансавай падтрымкі з боку дзяржавы. Мэтаваа бізяспланная субсідыя выдзяляецца ў пачатку 11 бюджэтай праектовага мінімуму. Для беспрацоўных грамадзян, якіх працяжваюць у вёсцы, у малых гарадах і населеных пунктах з устойліва высокім узроўнем беспрацоўя, памер субсідыі складае 15 БРПМ.

— Трэба ўлічваць, — дадаў кансультант упраўлення, — што працягвае ў кожным рэгіёне мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы зацверджаны свой пералік прыярэтных відаў падпрямальніцкай дзейнасці і, вядома, у першую чаргу субсідыя выдаецца тым грамадзянам, якіх выbralі від дзейнасці, што ўваходзіць у памяненны пералік.

Інга МІНДАЛЁВА.

ВЯЛІКАБРЫТАНІЯ ПРЫГЛЯДАЕЦЦА ДА БЕЛАРУСЬКАГО ТРАЛЕЙБУСАЎ

Прадстаўнікі транспартных кампаній Вялікабрытаніі наведалі ААТ «Белкамунмаш», паведамлілі БЕЛТА на падпрямействе. Мэта візіта — вывучэнне трамвайнага і тралейбуснага руху ў Беларусі, а таксама азнамленне з працэсам зборкі і вытворчасці тэхнікі ААТ «Белкамунмаш». На працягу 40 гадоў у Вялікабрытаніі адсутнічаў тралейбусны рух.

УПАЎ У БУНКЕР

На збожжасушыльным комплексе КВП «Міжлескі», які знаходзіцца ў вёсцы Чырвоная Воля, загінуў рабочы. У выніку няшчаснага выпадку чалавек упаў у бункер комплексу і там задыхнуўся.

Сыомон СВІСТУНОВІЧ.

НОВЫЯ ПАМЯТНЫЯ МАНЕТЫ

Нацыянальны банк Беларусі ўвёў у абарачэнне памятныя манеты «І. Буйніцкі. 150 гадоў», паведамляе прэс-служба Наўбанка. Уводзяцца сярэбравая (наміналам 10 рублёў, пробай сілвае 925, масай 16,81 грама) і медна-нікелевая (наміналам 1 рубель, масай 20 грамаў) манеты.

Уладзіслава КУЛЕЦКІ.

МІЛЬЯНЕРЫ

Хлеббары Магілёўскай вобласці намалацілі 1 мільён тон збожжа.

Гэтуо значную для рэгіёна падзею адзначылі 15 жніўня напрыканцы працоўнага дня ў агракамбінаце «Зара» Магілёўскага раёна. Адначасова кіраўніцтва вобласці (дарэчы, ужо не ў першы раз за гэты сезон) ушанавала экіпаж камбайнера Уладзіміра Корска, які намалаціў ужо 4 тысячы тон збожжа. Напярэдадні ўвесь Магілёўскі раён першым у рэгіёне дасягнуў мяжы ў 100 тысяч тон збожжа. За «Крулі» намалот аблыканкам выдаў зямляніны сертыфікат на 100 мільёнаў рублёў. На ўрачыстай цырымоні, якая адбылася ў суботу, хлеббары адзначылі старшыню Магілёўскага аблыканкама Пятру Рудніку круглым караваем і снапом калосса (замест афіцыйнага букета).

У Магілёўскім раёне да заканчэння жніва плануецца намалаціць яшчэ 30 тысяч тон плюс да дасягнутай «соткі». Аграры сёлета не вельмі задаволены ўмовамі надвор’я, але сярэдняя ўраджайнасць вельмі небагаля — больш за 45 цэнтраў за гектара. Да намалоту ў 100 тысяч тон шчыльна наблізіліся яшчэ тры сельскае раёны Магілёўскай вобласці — Шклоўскі, Горацкі і Мсціслаўскі.

Жніво завяршаецца. Паводле інфармацыі на 15 жніўня, у Магілёўскай вобласці ўбрана больш за 90% пасяўных плошчаў. Сярэдняя ўраджайнасць — 36,3 цэнтраў за гектара. Найбольш высокай ураджайнасці ў 53 цэнтраў за гектара дасягнулі ў Шклоўскім раёне. Пры добрым надвор’і жніво ў рэгіёне плануецца завяршыць на гэтым тыдні, да 20 жніўня.

Ілона ІВАНОВА.

АПОШНІЯ ШТРЫХІ

Падрыхтоўка да юбілейных, 15-х, «Дажынак» набліжаецца да завяршэння. Паводле слоў намесніка прэм’ер-міністра Беларусі Валерыя ІВАНОВА, «гэта лепшая падрыхтоўка за ўсе 15 гадоў існавання свята». Будаўніцтва амфітэатра (галюны канцэртнай пляцоўкі на больш чым 25 тысячы месцаў), новага спартыўнага комплексу, капітальны рамонт жылых дамоў, добраўпарадкаванне двароў, асфальтаванне вуліц, устаноўка скульптурных кампазіцый... За непрацяглае час Маладзечна змянілася да непазнавальнасці. Тым не менш, застаюцца яшчэ асобныя праблемныя пытанні, якія патрабуюць аператыўнага вырашэння.

Сярод іх — капітальны рамонт аўтатрасы Міх — Маладзечна. На завяршальным этапе работ склалася непрадбачаная сітуацыя: спатрэбілася дадатковае фінансаванне ў 10 млрд рублёў. Праўда, як пераканаў старшыня Мінскага аблыканкама Барыс БАТУРА, неабходны грошы будць знойдзены. І аўтатраса будзе адрамантавана своечасова.

— Акрамя таго, на жаль, яшчэ дзедзіда абалап аўтатрасы можна пабачыць пустазелле, — канстатаваў Валерый ІВАНОВА. — Прычым перш-наперш гэта датычыцца ўчасткаў каля сталіцы.

адпаведнае даручэнне — раён будзе забяспечаны ўсім неабходным будма-тэрыяламі, і ў тым ліку цэментам.

Пры гэтым віцэ-прэм’ер адзначыў, што размовы аб нібыта магчымым пераносе тэрмінаў правядзення «Дажынак» беспаспартна. Усе недахопы будць выпраўлены, і горад сустрэне лепшых работнікаў сельскай гаспадаркі ў адвядзены тэрмін.

Надзея ДРЬІЛА.

Саймін Беларусі спрасціць дзяржаўнасцю інтэрнэт-рэсурсы. Пры запавуенні анкетных граф аб пастаўшчыку інтэрнэт-паслуг і ўласніку інтэрнэт-рэсурсу цяпер не трэба ўказваць код краіны, а індывідуальным падпрямальнікам, якіх валодаюць сайтамі, не трэба паведамляць ўліковы нумар паліцельшчыка. Акрамя таго, цяпер не патрабуецца прыводзіць звесткі аб правах юрыдычнай асобы або індывідуальнага падпрямальніка на названыя рэсурсы, а будзе дастаткова пазначыць рэжымісты дагавора ўласніка рэсурсу з пастаўшчыком інтэрнэт-паслуг.

У будучым вучэбным годзе ў Брэсцкай вобласці закрывацца 16 малакамплектных школ, змешчаных у сельскай мясцовасці. Зачыняцца 5 пачатковых, 8 базавых і 3 сярэдніх школы. Новых устаноў адукцыі сёлета ў Брэсцкай вобласці адкрываецца дзве — гэта вучэбна-педагагічны комплекс «Дзіцячы сад — пачатковая школа» на 471 месца ў вёсцы Алышаны Столінскага раёна і сярэдняя школа на 168 вучэбных месцаў у вёсцы Здаітава Бярозаўскага раёна.

Беларускі анкахірург і акушэр-гінеколаг дапамаглі нарадзіць жанчыне з ракам лёгкага чацвёртай стадыі. Аперачыя праходзіла ў РНПЦ па анкалогіі і медрадыялогіі ім. Н.Н. Аляксандрава. Такія пацыенты па цэнтр паступае тры-пяць на год. А яшчэ гадоў дзесяць назад падобных выпадкаў не было зусім. Дзіця змясцілі ў аддзяленне для недонашаных новаароджаных РНПЦ «Маці і дзіця», бо хлопчык з’явіўся на свет вагера 1900 г і будзе пад назіраннем урачоў яшчэ каля месяца. Маці цяпер праходзіць курс лячэння і ўжо некалькі разоў наведвала сына.

Грашовыя нормы бюджэтных расходаў на харчаванне ў дзень на аднаго навучэнца агульнаадукцыйных устаноў сталіцы мяркуюцца павялічыць з 4% базавай велічыні да 6%, або з Br1,4 тыс. да Br2,1 тыс. у дзень.

Міністэрства спорту і турызму прапаноўвае турыстам прыняць удзел у конкурсе «Пазная Беларусь». Для гэтага неабходна сфатаграфавана на фоне максімальнай колькасці турыстычных аб’ектаў, якія размешчаны ў Беларусі, і даслаць фатаграфію на разгляд журы конкурсу. Прычым усе фатаздымкі павінны быць зробленыя сёлета. Пераможцам стане ўдзельнік, які наведвае найбольшую колькасць аб’ектаў з прапанаванага спісу.

Дзяржаўнаінспекцыя выявіла ў мінулыя выхадныя і пятніцу 666 п’яных кіроўцаў. Пры гэтым у папярэднія выхадныя і пятніцу іх колькасць складала толькі 596 чалавек. З 12 жніўня ў Беларусі быў пачынены дапушчальны ўзровень наяўнасці алкаголю ў крыві з 0,5 да 0,3 праміле. Новая правілы пачалі дзейнічаць менавіта ў апошнія дні мінулага тыдня.

Кірашам HandMade, на якім будуць прадстаўлены творы беларускіх майстроў-рамеснікаў, пройдзе 21 жніўня ў Нацыянальным гістарычным музеі Беларусі. На выставе можна будзе пазнаёміцца з рознымі рамяствамі і відамі рукадзелья, задаць майстрам пытанні, а таксама запісацца на майстар-клас і курсы. Суправаджаць кірашам будзе жывая музыка.

Крымінальная справа супраць групы лжепрадрымальнікаў, якія займаліся кантрабандай малочнай прадукцыі, заведзена ў Гродне. Злачынная групоўка з жыхароў беларускай сталіцы набывала ў 2010-2011 гг. малочную прадукцыю на беларускіх малакаперапрацоўчых падпрямействах нібы для рэалізацыі на ўнутраным рынку. Насамрэч тавар фурамі вывозіўся ў Расію. Чысты прыбытак ад рэалізацыі адной велікагрузнай машыны малочнай прадукцыі складоў больш за \$15 тыс. Пры гэтым падаткі ў бюджэт дзяржавы не паступалі.

Поўны абзац

Чацвёрта ізраільскіх вайскоўцаў, якіх застнулі ў танку падчас патрулявання межы з сектарам Газа, прысуджаныя да 40 дзён пазбаўлення адпачынку. Застнуў уся экіпаж — камандзір, наводчык, зараджальнік і механік-вадзіцель. Інцидэнт адбыўся непадалёк ад месца, дзе ў 2006 годзе быў узяты ў заложнікі Гілад Шаліт.

Урад Ліві ўвёў смяротнае пакаранне за выкарыстанне незарэгістраваных спадарожнікавых тэлефонаў. Валоданне спадарожнікавым тэлефонам без адпаведнай ліцэнзіі зараз прыраўноўваецца да шпінажу на карысць НАТА. Каму і на якіх умовах будуць выдавацца дазволы, невядома.

Паліцыя горада Гельзінген, штат Тэхас, арыштавала юнака, які пракураў у кватэру незнаёмай яму жанчыны ў іўскіх у яго. Адразу пасля затрымання 19-гадовы Лайл Манро Бэнслі заявіў, што ён — 500-гадовы вампір і проста спрабаваў знайсці сабе парком. Падчас нападу ён рыкаў і шпілю.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

ТАКАЯ ВОСЬ ДЭМАГРАФІЯ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Вышэйзагаданая праграма мае на мдзе стабілізаваць колькасць насельніцтва да 2015 года на ўзроўні 9,4 млн чалавек і забяспечыць пераход да дэмаграфічнага росту. Для гэтага неабходна павялічыць нараджальнасць, знізіць узровень смяротнасці, павысіць кааеаему працягласць жыцця, аптымізаваць міграцыйныя працэсы.

Нарадзіць дваіх і больш?

Сёння нараджальнасць забяспечвае аднаўленне папуляцыі толькі на 65 працэнтаў. А краіна ўжо ўваходзіць у перыяд скарачэння колькасці жанчын рэпрадукцыйнага ўзросту. Так, да 2015 года сумарная колькасць жанчын ва ўзросце 15-49 гадоў зменшыцца больш як на 168 тыс.

Такім чынам, дзяржаўны акант будзе змяшчацца ў бок сем’яў, якіх хочучы мець больш за адно дзіця. Для гэтага прадугледжаны не толькі добра вядомыя меры, звязаныя з ростам тых жа «дзіцячых дапамог», але і новыя стымулы — напрыклад, уяўдзёне льготнага крэдытавання працэдурў экстракарпнаральнага апладнення для шлюбных пар, якія пакутуюць ад бесплоднасці (а такіх сёння ў краіне каля 15 працэнтаў), вывазленне ад тэрміновай вайскай службы бацькоў, якіх вывоўкаюць траіх дзяцей. Асабліва ўвага будзе ўдзяляцца адукцыйнай бяшкоў па пытаннях выхавання дзяцей і ўмацавання сямейных адносін.

Паколькі кожнае дзіця пачынае разглядацца як сапраўднае каштоўнасць, то ёсць намер на 10 працэнтаў зменшыць «краіну сіроцтва». Цяпер у краіне пражывае звыш 25 тыс. дзяцей-сірот і дзяцей, якіх застаіцца без бацькоўскай апекі. З іх 6,7 тыс. знаходзіцца ў дзіцячых інтэрнатных установах, 75 працэнтаў з якіх павінны закрасці

ВЯМІЖА

Свежае вока

Беларусь — вачыма маладых

ВЕЛІЧНАЯ І НЕПАЎТОРНАЯ...

Сённяшняе маладое пакаленне любіць сваю Радзіму. Гэта яшчэ раз пацвярджае Міжнародная пераможная фотавыстава «Беларусь маладая», якая адкрылася ў сталічным кінатэатры «Беларусь». Раю звярнуць увагу на гэце мерапрыемства. Бо фотавыстава насамрэч уражае сваёй прыгожасцю і арыгінальнасцю. У экспазіцыю увайшло 35 работ пераможцаў рэспубліканскага конкурсу на лепшы фотаздымак аб прыгажосці Беларусі. Усяго ў творчым спаборніцтве прынялі ўдзел маладыя аўтары з 60 гарадоў і 104 вёсак. Яны даслалі на конкурс каля паўтары тысячы работ, з якіх і склаўся рознакаляровы і нечаканы вобраз беларускага краю, адзначыўшы пераможцаў ЦК БРСМ Ігар Бузоўскі.

Традыцыйна мы гаворым пра любоў да Радзімы, пра выхаванне патрыятызму, — кажаў Ігар Бузоўскі, — але любая традыцыя патрабуе навінкі і новага падыходу, бо моладзь не церпіць статычнасці. Пастаянны пошук новых формаў, арыгінальных падыходаў патрыятычнага выхавання — гэта ўсё застаецца ў задачах арганізацыі, у тым ліку і гэтага праекта. Гэта не проста фотавыстава, гэта магчымасць інтэрактыўнага галасавання, заргузі фотаздымак на мабільны тэлефон. Акрамя ўсяго, гэта прыцягвае вялікую колькасць моладзі праз выкарыстанне сучасных інфармацыйных рэсурсаў — тэлебачанне, радыё, інтэрнэт-суправаджэнне фотавыставы. Гэта новыя формы на традыцыйным падмурку. Таму я ўпэўнены, што такая практыка, якая збірае моладзь і выклікае ў яе цікавасць, павінна працягвацца, але з новымі элементамі.

Выстава аўтарскіх фотаработ «Беларусь маладая» — своеасаблівы адказ на пытанне, якой бацьчына Беларусь сучасная моладзь, як перадае ў фарбах багацце і прыгажосць роднай зямлі. Кампазітару Ігару ЛУЧАНКУ прыемна, што маладое пакаленне так любіць сваю краіну.

— Такія мерапрыемствы вельмі патрэбныя, тым больш што выстава прысвечана нашай роднай зямлі. Нехта з вялікіх сказаў, што прыгажосць выратуе свет. Гэта і ёсць прыгажосць, гэта ёсць сапраўдная культура, і я вельмі рады, што ўсё гэта праводзіць і арганізуе моладзь. Выдатна, што тут дэманструюцца карціны фотамастакоў з розных куткоў Беларусі. Я вельмі высока ацэньваю гэтыя работы, яны прывіваюць любоў да нашага роднага краю, нашай Бацькаўшчыны. Я прайшоў праз некалькі пакаленняў маладых музыкантаў, мастакоў, фатографару, таму лічу, што гэтая падаея, якую арганізавалі БРСМ, — знакавая.

Дарчы, адкрыццё фотавыставы транслявалася першым моладзевым інтэрнэт-тэлеканалом «ОКТУ» ў рэжыме анлайн на інтэрнэт-партале «Маладыя Беларусі». На гэтым рэсурсе можна таксама пазнаёміцца з віртуальнай экспазіцыяй і стаць удзельнікам галасавання па выбары лепшага фотаздымка. Усе ахвотныя могуць загрузіць электронны варыянт упадаючай фотаработы ў акасі заставі на мабільны тэлефон. Як чакаецца, фотавыстава будзе працаваць у кінатэатры «Беларусь» па 25 жніўня, пасля чаго яна адправіцца ў абласныя цэнтры і ў паліграфію Беларусі за мяжой. У Беларусі, якая жыцьца за межамі радзімы, будзе магчымасць дапоўніць экспазіцыю сваімі творчымі работамі. Так, што пакуль ёсць такая фотамастацтва, завітайце на гэтую выстава, яна сродкіма фотамастацтва паказвае, якая прыгажы, велічная і непаўторная наша Беларусь. А калі маладое пакаленне так любіць сваю краіну, значыць, у яе вялікая будучыня.

Святлана СУХАРКО.

АДКАРЭКЦІРАВАНЫ МЕХАНІЗМ ВЫПЛАТЫ ПРЭЗІДЭНЦКІХ СТЫПЕНДЫЙ МАЛАДЫМ ВУЧОНЫМ

Кіраўнік дзяржавы падпісаў адпаведны ўказ № 362, якім унесены змяненні і дапаўненні ва ўказ ад 11 жніўня 2005 года № 367 «Аб удасканаленні стымулявання творчай працы маладых вучоных». Дакумент прызначаны павялічыць стымуляцыю ўздзеянне стыпендыі Прэзідэнта Беларусі таленавітым маладым вучоным на актывізацыю навуковай і інавацыйнай дзейнасці ў краіне.

Ва ўказе ўпершыню прадугледжана магчымасць назначэння стыпендыі за дзеянні ў інавацыйнай дзейнасці. У ім замацаваны механізм выплаты стыпендыі маладым вучоным, якія змянілі месца работы. Пры гэтым абавязковым патрабаваннем з'яўляецца пераход у арганізацыю, што займаецца навуковымі даследаваннямі або распрацоўкамі і (або) інавацыйнымі распрацоўкамі, а таксама прадаўжэнне стыпендыята работы па сваёй кваліфікацыі і заняткаў навукова-даследчай і (або) інавацыйнай дзейнасцю. Таксама ўнесены некаторыя дапаўненні ў працэдурную адрбу кандыдатуры на заахвочванне.

АЛІМПІЙСКІ АБ'ЕКТ — РУКАМІ БЕЛАРУСКІХ СТУДЭНТАЎ

Апроч будаўнічых сёлета было сфарміравана і некалькі беларускіх атрадаў сэрвіснага кірунку (афіцыйна, праваднікоў і г.д.). Яны працавалі ў Краснадарскім краі, у Санкт-Пецярбургу, у Паўночна-Заходняй акрузе Расійскай Федэрацыі. Не абмінулі ўвагай нашы маладыя студэнтарады і сельскую гаспадарку. Яны выязджалі працаваць у Маскоўскую вобласць.

Цікава, што пакуль нашы выязджаюць на працу за мяжу, да нас з той жа мэтай прыязджаюць замежныя маладыя людзі. Так, ужо другі год запар студэнцкія атрады з Казахстана працуюць у Горках на бетоннай заліўцы смяжных ям.

Па інфармацыі на 1 жніўня сёлета ў беларускіх студэнтарадах паспелі працуладкавацца больш за 17 тысяч чалавек.

Паколькі беларускія студэнцкія атрады будуюць працаваць да канца верасня, у маладых людзей яшчэ ёсць шанец туды патрапіць, дадала Надзея Шахоўская. Для гэтага можна зайсці на сайт Рэспубліканскага штаба студэнцкіх атрадаў БРСМ у раздзел «напрашулі летам», дзе размешчаны ўсе вакансіі па краіне, якія маюцца на гэты час у складзе студэнтарады. Там жа можна пакінуць сваю заяўку на наступны сезон. Апроч таго, для ўдзелу ў студэнтарадзе можна звярнуцца ў рэспубліканскі, у абласны, тэрытарыяльны штабы студэнцкіх атрадаў, ці ў штабы працоўных спраў устаноў адукацыі.

Інара МІНДАЛЁВА.

«ШУКАЮ ПРАЦУ ВЫГУЛЬШЧЫКА САБАК...»

Не адкрыю другі раз Амерыку, калі скажу, што кошт платнага навучання ў ВНУ расце рэгулярна. Літаральна кожную паўгода студэнты і іх бацькі з заміраннем сэрца чакаюць чарговага «прысуду» наконт платы за атрыманне адукацыі. У апошнім семестры павелічэнне складала каля 30%... Што чакаць далей? І як спраўляюцца з фінансавымі перашкодамі студэнты-платнікі?

«ДУМКІ АБ ПЕРАВОДЗЕ НА ЗАВОЧНАЕ ЕСЦЬ УВЕСЬ ЧАС»

Студэнтка эканамічнага факультэта БДУ Карына здзіўляецца: — З таго часу, як я стала студэнткай, прайшоў год, а кошт за навучанне вырас істотна. У пачатку мінулага вучэбнага года ён склаўся каля 4,5 мільёна, а зараз — 7,5. І гэта толькі за год навучання!

Маю вучобу аплачваюць бацькі. Акрамя мяне, на платны аддзяленні вучыцца мая старэйшая сястра і, зразумела, кожнае павелічэнне аплаты не лепшым чынам адбіваецца на сямейным бюджэце. Што і кажаць!

Думкі аб пераводзе на завочнае ёсць увесь час, хоць бацькі пакуль запэўніваюць, што змогуць аплачваць маю вучобу на дзённым аддзяленні. Але я разумею, што ім цяжка, і таму задумваюся наконт падзаработку. Буду шукаць вакансіі афіцыйна, выгульшчыка сабак, бо на другім курсе яшчэ цяжка знайсці працу па спецыяльнасці.

«СТУДЭНТЫ ПРАЦЮЮЦЬ ТАМ, ДЗЕ БОЛЬШ ПЛАЦЯЦЬ»

У Кеніі, студэнткі Інстытута кіравання і прадпрыемальніцтва, думкі наконт падзаработку іншыя.

— Я лічу, што студэнты працуюць там, дзе ім больш плацяць. Гэта — ахоўнікі, адміністратары. Некаторыя працуюць у казіно, хоць

за гэта могуць адлічыць з інстытута. Аднак круціцца некалькі тэрба. Кошт за вучобу павялічваецца часта, бацькі не заўсёды могуць аплачваць студэнту навучанне, таму і даводзіцца рызыкаваць. Вось чакаем у верасні новыя дагаворы, гэта значыць, што аплата зноў зменшана, а наколькі — застаецца толькі дадчы.

Наконт «завочкі» думак не было. Аднакурсіні пераходзілі, аднак часцей іх рашэнне было выклікана выбарам: праца ці вучоба.

— Вучобу аплачваў напалам з бацькамі, расказвае Сяргей, студэнт Беларускага дзяржаўнага аграрна-тэхнічнага ўніверсітэта. — Для гэтага ўвесь час падзарабляю. Працую ўсё лета (што, безумоўна, з'яўляецца, вялікай ахвярай) — ці на будоўлі, ці на разгрузцы. Бывае, дапамагаю знаёмым выконваць кантрольныя работы. Некаторыя іншыя знаёмыя хлопцы з майго ўніверсітэта таксама працуюць — у асноўным на будоўлі.

«Я БЫЎ ГАТОВЫ ДА ТАКОГА»

Студэнт БДПУ імя М. Танка Яўген расказвае, што за год вучбы аплата павялічылася на мільён рублёў.

— Аднак я моцна не перажываю, бо да гэтага мяне падрыхтавалі ўпэўнілі, кажаўшы, што аплата расце кожны год. Так што, можна сказаць, я быў гатовы да такога удару. Наконт завочкі пакуль не думалі.

«КАРОНУ ПЕРАМОЖЦЫ НАТАША ПРЫСІЛА ЗА ДВА ГАДЫ ДА КОНКУРСУ»

— Наташын выпадак я лічу ўнікальным, — дзеліцца ідзімжэйкер Наталлі на конкурсе Волга Якушава. — Як унікальная і яе мама — сакрэт Наташынага поспеху. Каб дасягнуць чагосьці значнага, патрэбна вялікая жаданне. У Наташы і яе мамы гэта ёсць, яно дапамагае ім ісці да мэты. У Наташы вельмі развітая інтуіцыя — дзячына споклей літаральна адразу. У Беларусі такіх выпадкаў, каб дзячына, якая дрэнна чуе, дасягла такіх поспехаў у мадэльнай справе, я не сустракала.

На конкурсе Наталлі ўсё рабіла сама: ад макіяжу да прычоскі. Там не было дапамогі стылістаў і нават забаранялася кантактаваць з роднымі. На конкурсе беларуская выступала пад першым нумарам. Парадкавы нумар прыйшоўся дзячытам і залежнасці ад росту. Беларуская была самай высокай — 182 см.

Перамогу ў конкурсе святкавала італьянка, першай віцэ-міс назвала расіянку, другой віцэ-міс — дзячыну з Інданезіі. Ужо пасля конкурсу, глядзячы на сваю карону, наша «Міс Еўропа» прызналася маці, што карону яна сніла... два гады таму.

— Мама, у мяне дэжаўе, — узгадвае Святлана. — Мама, я бачыла гэтую залу. Я бачыла гэтыя накрытыя сталы і гэтую карону.

«Я ВЕЛІМІ ЛЮБЛЮ СВАЮ НАТАШУ...»

Пакой Наталлі — сіцілы, але з густам. Шафа, стол, крэсла, паліца з кнігамі, сярэд якіх сіцілыя вытыраецца глянцавы часопіс. Побач з паліцай, на падлозе, — дзве статуэткі-узнарароды з «Млына моды», дзе Наталлі была прызначаная спачатку «Супермадэлю Беларусі», а затым і «Суперфотамадэлю».

Насупраць стала — лютэтка і камод, на якім раскладзены розныя дзячыны ўпрыгажэнні. Ды шафы стаіць канала і дзве мяккія цацкі: медзведзья і вушасты зяць.

Пакуль «Міс Еўропа» з мамай жывуць у інтэрнэце, у Наташы ёсць мара — пераехаць ва ўласную кватэру.

— Я вельмі люблю сваю Наташу, — прызнаецца Святлана. — Як маці хацела б, каб яна вырасла перш за ўсё шчаслівай і па магчымасці мела такую спецыяльнасць, якая магла б яе пракарміць.

Святлана ўздыхае і працягвае: — Нядаўна я была на прыёме ў намесніка міністра культуры. Паказвала ўсе нашы заслугі, прасіла, каб у Наташы была магчымасць паўдзельнічаць у конкурсе «Міс Беларусь». Ён паабяцаў пахадаінічаць. У 1994-м быў выпадак, калі глухая мадэль выйграла конкурс «Міс ЗША».

Святлана бярэ ў рукі здымак дачкі ў кароне і сіціла ўсімхаецца. Кропелькі слёз паволь сцякаюць па яе шчоках.

Ілья ЛАПАТО. Фота з уласнага архіва Н. Рабавай.

Вечер на годі? Вечер пытанні!

Ранцы, кніжкі, кветкі...

Як вы рыхтаваліся да новага навучальнага года?

Жнівень — нібыта нядзелны вечар. Школьнікі дагульваюць апошнія дзенькі вакацыі, з сумам паглядаючы на календар. Бацькі хваляюцца, вывучаюць тавары на школьных кірмашах і выдаткоўваюць невялікі грошы. Адпачынаць падыходзіць да завяршэння, усе ў чаканні школьнага сезона, які вольне пачынаецца. Цікава, якія ўспаміны беларусы звязваюць з гэтым перыядам?

Уладзімір Рацык, вяртаўнік Вялікачучавіцкай сярэдняй школы, Лунінецкі раён:

— Не памятаю, каб асабліва чакаў пачатку вучобы. Як і ў любога школьніка, у галаве былі перш за ўсё забавы. Набыццю прылад і розных рэчаў да школы ў маім дзяцінстве столькі ўвагі не надавалася. Купілі самае патрэбнае — форму, шывіткі — і больш галава не баліць. Гэта цяпер сабраць дзіця ў школу — цэлая гісторыя. Вырас я ў вёсцы, таму ў першыя месяцы вучобы яшчэ зусім пра кніжкі думач не хацелася: бацькам бульбё капаць трэба было дапамагчы, а ў лесе раслі грыбы, брусніцы, журавіны. Якая тут вучоба?

Алёна Зубік, студэнтка МДЛУ:

— Калі збіралася ў школу, самым адказным этапам падрыхтоўкі для мяне было набыццё дзённіка. Не ведаю, чаму гэты вучнёўскі аtryбут выклікаў столькі эмоцыі. Яшчэ ў канцы лета, перад самым пачаткам вучобы, мы хадзілі ў школу атрымліваць падручнікі. Вельмі хацелася сабе увесць камплект, а некаторых кніжак не хапала. У добраахвотных вучняў з гэтым звязана ямаля перажыванні. Ну і, зразумела, радасць ад новых убоў, у якіх першага верасня пакажашся аднакласнікам, — ні з чым не параўнальнае паўчццё.

Юрый Вахвешч, пенсіянер, г. Пружаны:

— У школу я ўсё даношуваў за старэйшым братам. Калашыны ў штахах маі падшывае, кашулі падагнаў па памеры. Калі стаў падлеткам, вельмі хацелася нешта ўласнае. Першы раз у ботах, купленых непасрэдна для мяне, я прайшоў у сьмы клас. Чамусьці столькі ўражання было, як ездзіў з бацькам іх купляць... І сёння ўсё вельмі добра памятаю.

Наталія Анцута, загадчык дзіцячага садка, в. Навасёлкі, Кобрынскі раён:

— Для мяне самы незабыўны ўспамін аб падрыхтоўцы да школы — паездкі па пакупкі. Розныя шывіткі-алюкі мяне не вельмі цікавілі, а воль набыццё школьнай сукуенкі і партфель я любіла больш за ўсё. Сукуенку новую трэба было купіць неадзін раз у два-тры гады. Тады выбіралі з тых, у якіх падол у вялікую складку, і з тых, у якіх складка драбная. Апошняя мяне больш падабалася. Пасля пошукі адзення можна было крхну адпачыць і паласавацца смячнымі булкамі.

Анастасія Ермалюк, прадавец на рынку, г. Брэст:

— Мне падабалася збіраць букет на школьную лінейку. У канцы жніўня ж шмат астраў, гладыёлусы. Воль іх і прывозілі ад бабулі, а пасля вечарам з мамай думалі, як прыгажэй кветкі падарыць. Завязвалі букет рознымі стужкамі, акрамя кветак, яшчэ і нейкую зялёную расліну выкарыстоўвалі. Можна, і ягарэй было проста набыць ружы ў бліжэйшай краме, але для мяне тады падрыхтоўка букета здавалася нейкай асаблівай цырымоніяй.

Ганна ГАРУСТОВІЧ.

Лютэтка

ПРЫГАЖОСЦЬ У КРАІНЕ ГЛУХІХ

Свой трэці тытул у прафесійнай мадэльнай кар'еры 17-гадовае беларуская Наталія Рабава заваявала ў Празе. Там нашай прыгажуні ўручылі карону «Міс Еўропы». Наталія стала першай з беларусаў, якая заваявала ўзнагароду ў такім прэстыжным конкурсе, як «Міс свету сярод глухіх і слабаўчучых». Пра тое, як жыць «Міс Еўропа», нам расказвае мама прыгажуні Святлана Рабава.

Калі ў 2004 годзе віцэчанка Святлана Рабава прыехала ў сталіцу паступаючы ў Акадэмію кіравання, яна і падумач не магла, што яе 11-гадовая дачка праз некалькі гадоў заваяе карону самай прыгожай дзячыны Еўропы. Ды не аб'ядзе, а на конкурс «Міс свету».

Мама «Міс Еўропы» разам з дачкой жыве ў інтэрнэце (пасля заканчэння аспірантуры Святлана засталася пры акадэміі выкладчыкам), выкладае нацыянальную эканоміку Беларусі.

Наташа — яшчэ школьніца, у сваім класе яна толькі адна дзячынка, астатнія сем вучняў — хлопцы. Дзячынка расце вельмі цікавай, шмат чытае, глядзіць старое чорна-белае кіно, шмат малюе і вышывае.

— На Новы год яны нават рабілі цікавыя касцюмы, дзе Наташа была Беласнежкай, а яе аднакласнікі — гномамі, — усміхаецца Святлана. — У яе выдатны гумар. Часам як скажа што. Нядаўна пабачыла маланку і кажа: «Вой, бліскавіца! Гэта фатограф Зямлі...»

ПЕРАДГІСТОРЫЯ

У Наталлі чацвёртая ступень тугавухасці. Кажучы па-навуковаму, «неасэнсорная тугавухасць». Урачы кажучы, што адмір нерва. Наталлі спачатку не хацела вучыць мову жэстаў, куды больш цікавая для яе была сама размова. Аднак з часам дзячына ўсё ж пачала наведваць заняткі па чытанні з вуснаў.

Гледзячы на прыгожыя здымкі мадэлі, не верыцца, што прывабная дзячына на фота калісьці сутулілася. Аднак, паводле слоў Святланы, якая дрэнная асанка дачкі пасла-

жыла стымулам, каб аддаць Наташу ў мадэльную школу.

— Наташа заканчвала мастацкую школу і шмат часу прысвечала маляванню, — узгадвае Святлана. — Нагрузка была вялікай. Наташа пачала моцна сутуліцца. Падчас чарговага медалгуду хірургі папярэдзілі: пачынаецца мастацкай школе, адразу ж пайшлі ў мадэльную — раўняць спіну.

Пасля трох месяцаў мадэльнай вытрымкі спіна будучай «Міс Еўропы» выраінялася. Наталлі адабралі да ўдзелу ў паказе. Гартаючы прафесійна дачку дачкі, Святлана з пяшчотай пераглядае кожны з іх і

ў падрабязнасцях узгадвае самы першы паказ Наташы.

Здавалася б — дачка рэалізоўвае колішнюю мару маці стаць мадэллю, але не. Стройна і высокая Святлана яшчэ ў школе збіралася стаць... урачом. Зрэшты, я і сама Наташа сёння.

СЛУХАЦЬ СВЕТ ПРАЗ АПАРАТ

Калі аднойчы Наташу разам з іншымі мадэлямі запрасілі на паказы ў Вену, у пералічэнні іх іх быў вольны час. Наташа не шукала модных суенак ці боцікаў: разам з маці яна прычэпалася да... слыхавых апаратаў.

— У Вене такіх магазінчыкаў, дзе прадаюць слыхавыя апараты і зямчымі рэабілітацыйныя слабаўчучыя, вельмі шмат, — успамінае Святлана. — Толькі я налічыла іх там штук дваццаці. А ў Мінску ён адзін.

Святлана дастае таўчачную медыцыйную картку дачкі (па колькасці ўключэння лістковай картка больш нагадвае кнігу скаргаў і прапануе яе якая-небудзь ЖЭСА) і паказвае вынік аналізу вушэй дачкі.

— У Наташы — страта гуку ў зоне, якая адказвае за мову, — тлумачыць дыяграму ў карце Святлана. — Страта слыху няроўная. А слыхавыя апараты настрайваюцца такім чынам, каб узровень гуку ў абодвух вушах выраўнаўся.

У Беларусі слыхавыя апараты каштуюць нятанна. Але, як прызначае Святлана, іх якаясьці падыходзіць не для ўсіх.

— На жаль, у Беларусі выдаюць толькі слыхавыя апараты фірмы «АТЫКОН», — расказвае жанчына. — Дзеціям-інвалідам да 18 гадоў іх выдаюць бясплатна кожныя два гады. Наташы выдавалі толькі аднойчы — летась. У наступным годзе, відаць, ужо не атрымаем, бо дачка спойніцца вясмянаццаць. Аднак і той жа «Атыкон» не для нашага слыху.

Святлана ўзгадвае, што добры і якасны слыхавы апарат яны з дачкой бачылі ў Расіі, воль толькі каштава-

ла «шчасце» каля двух тысяч еўра. Пенсія ж дзіцяці-інваліда — каля Бр 250 тысяч.

«КАРОНУ ПЕРАМОЖЦЫ НАТАША ПРЫСІЛА ЗА ДВА ГАДЫ ДА КОНКУРСУ»

— Наташын выпадак я лічу ўнікальным, — дзеліцца ідзімжэйкер Наталлі на конкурсе Волга Якушава. — Як унікальная і яе мама — сакрэт Наташынага поспеху. Каб дасягнуць чагосьці значнага, патрэбна вялікая жаданне. У Наташы і яе мамы гэта ёсць, яно дапамагае ім ісці да мэты. У Наташы вельмі развітая інтуіцыя — дзячына споклей літаральна адразу. У Беларусі такіх выпадкаў, каб дзячына, якая дрэнна чуе, дасягла такіх поспехаў у мадэльнай справе, я не сустракала.

На конкурсе Наталлі ўсё рабіла сама: ад макіяжу да прычоскі. Там не было дапамогі стылістаў і нават забаранялася кантактаваць з роднымі. На конкурсе беларуская выступала пад першым нумарам. Парадкавы нумар прыйшоўся дзячытам і залежнасці ад росту. Беларуская была самай высокай — 182 см.

Перамогу ў конкурсе святкавала італьянка, першай віцэ-міс назвала расіянку, другой віцэ-міс — дзячыну з Інданезіі. Ужо пасля конкурсу, глядзячы на сваю карону, наша «Міс Еўропа» прызналася маці, што карону яна сніла... два гады таму.

— Мама, у мяне дэжаўе, — узгадвае Святлана. — Мама, я бачыла гэтую залу. Я бачыла гэтыя накрытыя сталы і гэтую карону.

«Я ВЕЛІМІ ЛЮБЛЮ СВАЮ НАТАШУ...»

Пакой Наталлі — сіцілы, але з густам. Шафа, стол, крэсла, паліца з кнігамі, сярэд якіх сіцілыя вытыраецца глянцавы часопіс. Побач з паліцай, на падлозе, — дзве статуэткі-узнарароды з «Млына моды», дзе Наталлі была прызначаная спачатку «Супермадэлю Беларусі», а затым і «Суперфотамадэлю».

Насупраць стала — лютэтка і камод, на якім раскладзены розныя дзячыны ўпрыгажэнні. Ды шафы стаіць канала і дзве мяккія цацкі: медзведзья і вушасты зяць.

Пакуль «Міс Еўропа» з мамай жывуць у інтэрнэце, у Наташы ёсць мара — пераехаць ва ўласную кватэру.

— Я вельмі люблю сваю Наташу, — прызнаецца Святлана. — Як маці хацела б, каб яна вырасла перш за ўсё шчаслівай і па магчымасці мела такую спецыяльнасць, якая магла б яе пракарміць.

Святлана ўздыхае і працягвае: — Нядаўна я была на прыёме ў намесніка міністра культуры. Паказвала ўсе нашы заслугі, прасіла, каб у Наташы была магчымасць паўдзельнічаць у конкурсе «Міс Беларусь». Ён паабяцаў пахадаінічаць. У 1994-м быў выпадак, калі глухая мадэль выйграла конкурс «Міс ЗША».

Святлана бярэ ў рукі здымак дачкі ў кароне і сіціла ўсімхаецца. Кропелькі слёз паволь сцякаюць па яе шчоках.

Ілья ЛАПАТО. Фота з уласнага архіва Н. Рабавай.

І ВЕТЭРАНАМ ШЭФСКАЯ ДАПАМОГА

У вёсцы Мілашова Мёрскага раёна распачалася лагерная змена ў кругласутачным палатачным летніку «Дружба», арганізаваным у тым ліку для дзяцей з мнагадзетных сем'яў, праблемных падлеткаў.

Трыццаць юнакоў і дзячуат у ліку іншага будучы дапамагаць па гаспадарцы ветэранам Вялікай Айчыннай вайны, былым ваянам, састарэлым адзінокам грамадзянам. Школьнікі будучы наводзіць парадак на могілках, добраўпарадкоўваць паркавую зону.

Пасля стараннай працы насельнікі лагера змогуць цікава правесці вольны час. Для іх арганізуюць самыя розныя спартыўныя і культурныя мерапрыемствы, конкурсы. Як і сустрачы з людзьмі, якім ёсць што цікавае расказаць. Лагер завершыць сваю работу 20 жніўня.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Сачыненне на вольную тэму

Немагчыма ўсё расказаць пра Радзіму!

Гарады, гарады... Яны прыйшлі да нас з розных стагоддзяў. Непадобныя сваім мінулым і аднолькавыя сучасным нялёгім лёсам. Сярод іх ёсць асабліва рамантычныя, яны хвалююць старажытнасцю і загадкаваасцю. Такі і мой родны Навагрудак, які раскінуўся на ўзвышанасці, акружаны хвалістымі ўзгоркамі, шырокімі палямі; горад з надзвычай цікавай гісторыяй, са сваім тварам.

На Свіцязі.

Новагарадск, Ноўгарадск, Ноўгарадзец... Пад такімі назвамі вядомы ён у сваім мінулым. А мясцовыя жыхары называюць яго Навагрудкам.

Навагрудак — адзін з найстарэйшых гарадоў Беларусі. Гэта цэлая кніга легендаў у гісторыі нашай краіны. Яна пішацца з далёкіх вякоў і да сённяшняга дня. Навагрудак шмат перажыў за сваю гісторыю. Дух даўніны адчуваецца на цэнтральнай плошчы Навагрудка, на вузкіх вулачках, забудаваных дамамі мінулых стагоддзяў, над якімі дамінаюць руіны сярэднявечнага замка. У стракатую мозаіку горада велічана ўпісваюцца купалы Барысаглебскай царквы і сабора св. Мікалая. Урачыста-белыя, з чырвоным чарпачнічым дахам, касцёлы св. Міхала і Фара Вітаўта ля падножжа Замкавай гары ствараюць урачыстую атмасферу. Драўляны будынак жоўтага колеру з вузкім мінаротам нагадвае аб прысутнасці ў горадзе татару-мусульман. Усё пераглынула ў Навагрудку: культуры, мовы, нацыянальныя традыцыі. І аб'ядноўвае ўсё гэта чароўная прырода краю.

Лясы, пагі, лугі — усё тут праекнута легендамі старажытнасці. Кожны кустык, кожная травінка і кветкача нясуць у сабе цэлую гісторыю, утоную ад людзей. Калі б яны маглі гаварыць, то шмат пра што паведамілі б нам. Але, на жаль, і яны не змоглі б вырашыць спрэчку даследчыкаў аб часе заснавання горада, таму што старэйшы ён за вежы свае.

Кожнаму, хто прыедзе ў Навагрудак, адразу кідаюцца ў вочы высачэныя мураваныя сцены разбуранага старажытнага замка, якія сталі візітнай карткай горада. Калісьці тут быў цэнтр горада, рэзідэнцыя літоўскага князю. Навагрудскі замак быў універсальным абаронным збудаваннем свайго эпохі. Пабудаваны на працягу XIII—XVII стагоддзяў, ён меў сем вежаў і лічыцца адным з наймагутнейшых на Беларусі. На працягу гэтых гадоў на горад неаднаразова нападлі заклоннікі, аднак замкавыя сцены заставаліся непрыступнымі; яны надзейна абаранялі сваіх жыхароў.

Сёння на замкавай гары ўзвышаюцца толькі рэшткі дзвюх вежаў. Але і яны маюць сваю гісторыю.

Адсюль добра відаць прыкметы мінулага, чаплярашанія і будучага Навагрудка.

З усходняга боку ля падэшвы Замкавай гары стаіць беласценны двухвежавы храм пад высокім чырвоным дахам. Гэта фарны касцёл, які паводле падання, пабудаваны на капішчы язьніцкага бога Перуна. Касцёл з'яўляецца адным са старадаўніх помнікаў каменнай архітэктуры на Навагрудчыне. Мемарыяльная дошка на Навагрудчыне, Мемарыяльная дошка ля касцёла сьведчае: «...у той святыні кароль польскі і Вялікі князь Літоўскі Ягайла браў шлюб з беларускай князюнай Соф'яй Гальшанскай». У гэтым будынку пасланнікі маскоўскага цара Івана Жалівага вялі перамовы з польскім каралём Стэфанам Баторыем у час руска-польскай вайны, тут праводзілася пасяджанне сеймаў, а ў 1799 годзе быў ахрышчаны Адам Міцкевіч.

У цэнтры горада размяшчаюцца касцёл Міхала Архангела, заснаваны віленскім ваяводам Хрыстамарам Хадкевічам. Праз нейкі час пасля яго заснавання на месцы касцёла дамініканцы пабудавалі новы мураваны храм у стылі сталага барока. Касцёл шмат бачыў за часы свайго існавання: не раз пацярпеў ад пажару, служыў школай і складам у ваенныя часы, паступова разбураўся. І толькі ў апошнія гады ён адноўлены і зноў дзейнічае.

Многія рэшчоты помнікаў старажытнай культуры ў Навагрудку. Гэта і Барысаглебская царква, якая раней адгрывала ролю крэпасці і з'яўляецца помнікам архітэктуры з асаблівымі элементамі готыкі і рэнесансу; і былы кляштар французскай, і старажытныя вуліцы, якія набылі сучасны выгляд...

Навагрудак — радзіма паэта-рамантыка Адама Міцкевіча. Галоўная вуліца горада носяць яго імя. У адрэстаўраванай сядзібе сямі

Міцкевічаў дзейнічае дом-музей паэта. На Малым Замку стаіць узнісла-рамантычны Курган Неўміручэца, намыслы ў гонар паэта, які сваёй таямнічасцю прыцягвае да сябе. Зямля, засыпаная ў курган, прывезена з многіх куткоў зямнога шара. Амаль побач з курганам — яшчэ адна даніна памяці паэту. Шырокія бетонныя пліты, любоўна абрамленыя па баках кветкавымі клумбамі, вядуць да высокай стойкі мазайчнага партрэта Адама Міцкевіча. З глыбіні мінулага стагоддзя даносяцца да нас натхнёныя радкі паэта, высечаныя на каменні:

*Край дзіцячых гадоў,
З надзеяй і снамі,
Як першая любоў,
Ты заўсёды з намі...*

Навагрудскі край — гэта гарманічная мелодыя прыроды: звонкія ручайкі, блакітныя, як дзясочыя вочы, азёры, таямнічыя лясы... Адэхаўшы ад горада, мы можам убачыць маляўнічае возера, якое называюць сэрцам Навагрудчыны. Сапраўды, падобнае сваімі абрысамі на сэрца, яно ляжыць у акружэнні магучых дубоў, гладкае, як лёд, з прэзрыстай сірэчэнай вадою. Гэта возера Свіцязь. Яно віднецца з самай дарогі і нібы запрашае падарожных у госці. Яго воды сваімі залатымі пералівамі на сонцы граюць магнічную мелодыю відарысцаў і пейзажаў. Уздоў берагоў возера плачуць старыя івы аб мінулым свайго кутка, ганарацца сённяшнім, маюць аб будучым, светлым і мірным. Прыбярэжны лес чароўны і таямнічы. Калі ты пачнеш разумець яго, ён можа паказаць зусім іншы сувет, які створаны прыродай. Тут асабліва лёгка дыхаецца. А вада, празрыстая і мяккая, дае магчымаць глыбока зазірнуць у возера, убачыць жоўтыя лясчак, каскі маленькіх рыбак і дзіўныя расліны.

Возера Свіцязь — бяспечны падарунак прыроды. Не раз Свіцязь апета ў творах славутых пісьменнікаў і паэтаў. Вялікі Адам Міцкевіч неаднойчы ўгадваў Свіцязь, як крыніцу натхнення і хацяня.

Ранкам Свіцязь быццам пакрыта белай і мяккай коўдрай імглы, а з-за небасхілу усплывае і разгараецца фіялетава-ружовае святло. Яно праірае паўсюдна, і затым урачыста, паволі выплывае сонейка...

Люблю тут назіраць за сонцам увечары, калі яго, ужо зусім іншага колеру, таямніча купаецца ў крыштална-чысцоткай вадзе, разгараецца фіялетава-ружовае святло. Яно праірае паўсюдна, і затым урачыста, паволі выплывае сонейка...

Калі ідзеш па беразе возера і любуешся яго казачнай прыгажосцю, у галаве думкі міжволі ператвараюцца ў вершаваны радкі:

*Старонка мая дарэга,
Радзіма малая мая,
Цібе ўсёй душою кахаю,
Навек я часцінка твая.*

Навагрудскія кравіды! Кожны ваш куточак тоіць нешта невыдамае і чароўнае. Навагрудчына! Ты напала мяне свабодай, захавала ў маім сэрцы памяць продкаў маіх. Мне хочацца многа яшчэ расказаць пра старонку маю дарэга, пра людзей,

*што маглі бы героямі стаць,
Пра падзеі ў часіну ліхую,
Пра культуру, мастацтва, пісьменства, прыроду,
Пра гісторыю роднай зямлі,
Пра лясы, пра лугі,*

*што маглі бы героямі стаць,
Пра падзеі ў часіну ліхую,
Пра культуру, мастацтва, пісьменства, прыроду,
Пра гісторыю роднай зямлі,
Пра лясы, пра лугі,*

*што маглі бы героямі стаць,
Пра падзеі ў часіну ліхую,
Пра культуру, мастацтва, пісьменства, прыроду,
Пра гісторыю роднай зямлі,
Пра лясы, пра лугі,*

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ЧАЛАВЕК З КОСМАСУ — ГЕОРГІЙ ГРЭЧКА

— Хачу ўбачыць сапраўднага касманаўта! А яшчэ мне цікава даведацца, што чалавек адчувае, калі знаходзіцца ў космасе! — расказвае мне пільцанік Саша, які разам з мамай прыйшоў на сустрэчу з Георгіем Міхайлавічам Грэчкам, лётчыкам-касманаўтам, двойчы Героем Саветаў Саюза. Сустрэча адбылася ў школе № 24 г. Мінска.

Цікава было назіраць за тым, як актывае зала паступова папаўнялася гаманікі школьнікамі і іх бацькамі, якія імкнуліся сесці бліжэй, каб лепш разгледзець шапоўнага гасця. А глядзець было на каго!

Георгій Міхайлавіч — сапраўдны герой! Ён тры разы лятаў у космас. Адным з самых запамінальных з'яўляецца палёт 1977 года, які доўжыўся 96 сутак 10 гадзін і 7 секунд і стаў на той момант светным рэкордам, які доўга не маглі пабіць.

Георгій Міхайлавіч расказаў пра жорсткі адбор у касманаўты (каля 80 выпрабаванняў), пра цяжкія трэніроўкі, пра складаныя сітуацыі ў палётах...

— Ці адчувалі вы страх у космасе?

— Вядома, адчуваў. У нас, па-першае, пажаў быў аднойчы на станцыі. Тут, на Зямлі, пажаў — гэта страшна, а ў космасе — страшней удвая. Там жа ў акно не выскочыш! Як-нітак 350 кіламетраў вышыня. Тушылі!! Але гэта вельмі складана, таму што, калі гарыць электроніка, то шмат едкага дыму. А калі ўдыхнеш яго хаця б раз, то ўжо жамок не выдыхнуць. Пры такой сітуацыі мне вельмі дапамагло ўменне затрымаваць у сабе на доўгі час паветра. Шчыра прызнаюся, што калі я ўбачыў, як уся

станцыя дыміць, мне было вельмі страшна!

Другі раз было, калі ў мяне па-рашут не раскрасься. Прайшоў у гэты час, прызначаны для раскраскі парашуту, а ён нічога. Мясце какала сера. Аднак усё абшлось, парашут урэшце раскрасься. Чаму я свабодна прызнаюся пра свае страхі? А таму што страшна бывае і храбром, і трусу. Аднак храбры, у адрозненне ад труса, спраўляецца з паўчужым страхам, пераадоўвае яго, хоць гэта няпроста. Таму, калі вачына страша, не думайце, што вы трус. Страшна ўсім!

— А што вы думалі пра існаванне іншаземных цывілізацый?

— Ведаецца, гэта для мяне вельмі цікавае пытанне. У мяне дома ёсць цэлая шафа з кнігамі, прысвечанымі гэтай тэматыцы. Большасць незразумелыя з'яўляюцца, якія здараюцца

у космасе, у выніку тлумачацца вучонымі. Але ж ёсць і частка з'яў, якія не маюць навуковага доказу. Аднак я не паверу ў існаванне, пакуль не дакрануся да іх рукамі. Ўсё калі прыляцце сапраўднага лятаючага талерка, я падыду да яе, памацаю, пастаю. Мне адзены, і раптам я ўбачу там іншаземны касманаўтаў! Я ім тады скажу, што вы касманаўты, і я касманаўт, мы пагутарым на нашы прафесійна-нальныя тэмы... Аднак гэта яшчэ наперадзе. Спадзяюся!

— Праўда, што перад палётам касманаўтаў паказваюць фільм «Белая сонца пустыні»?

— Сапраўды, мы глядзелі гэты фільм вечарам перад палётам. Першапачаткова нам паказвалі фільм «33», пасля — «Белая сонца пустыні». Спрабавалі глядзець «Шырлі-мырлі», але ўрэшце спыніліся на «Белым сонцы...». Чаму нам яго

паказвалі? Справа ў тым, што касманаўты перад вылетам патрэбны асабліва настроі, бо нельга адпраўляцца ў неба і дрыжаць ад страху. З іншага боку, нельга лицец у космас з такім настроем, што табе мора пакалена, што ў цябе там усё атрымаецца на «выдатна». Павінен быць настрой на цяжкую складаную працу. І вось фільм «Белая сонца пустыні» паказвае, як чалавек пры любых абставінах вырашае праблемы, выконвае заданні і пры гэтым не губляе паўцы гадзін. Таму гэты фільм — гэта як камертон, узор гаты, які трэба сябе паводзіць у палёце.

— Як вы адпачывалі ў космасе?

— Увогуле ўжываць алкаголь у космасе забараняецца. Таму мы ўжывалі без дазволу. Зразумела, што з сабой алкаголь мы ўзяць не маглі. Аднак да нас адна экспедыцыя на станцыі прыхавала 1,5 літра каньяку, і мы выадкава яго знайшлі. 1,5 літра, здаецца, многа, але мы ляталі амаль сто дзён. Гэта значыць, па 7,5 грам у суткі і ўжывалі: зразумела, не раіцца, а перад сном...

Крысця ШАЛАМІЦКАЯ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ КОНКУРСОВ

Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь извещает о проведении конкурсов по продаже принадлежащих Республике Беларусь акций открытых акционерных обществ. Конкурсы состоятся **6 октября 2011 г.** по адресу: г. Минск, переулок Краснозвездный, 12. Организатор конкурсов – Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь, г. Минск, пер. Краснозвездный, 12.

№	Полное и сокращенное наименование, место нахождения акционерного общества	Размер уставного фонда, штук акций	Номинальная стоимость акции, рубль	Доля государства в уставном фонде		Количество продаваемых акций		Начальная цена продажи акций, рублей	Условия конкурса
				штук акций	в % к УФ	штук акций	в % к УФ		
1	Открытое акционерное общество «Конструкторское бюро системного программирования» (ОАО «Конструкторское бюро системного программирования») 248012, г. Гомель, ул. Речичское шоссе, 135	1974468	4400	1974468	100	1974468	100	12 200 000 000	Внесение победителем конкурса в течение шести месяцев со дня заключения договора купли-продажи акций в уставный фонд ОАО «Конструкторское бюро системного программирования» в виде вклада денежных средств в сумме, эквивалентной 500 тыс. долларов США по курсу Национального банка на дату их внесения; в течение пяти лет со дня заключения договора купли-продажи акций обеспечение ежегодного увеличения не менее чем на 15 процентов объема работ, выполненных ОАО «Конструкторское бюро системного программирования», создание в этом обществе 40 новых рабочих мест, сохранение видов деятельности, осуществляемых данным акционерным обществом.
2	Открытое акционерное общество «Завод железобетонных изделий» (ОАО «Завод железобетонных изделий») 225410, Брестская обл., г. Барановичи, ул. Кирова, 75	4354468	4400	4338501	99,6	4338501	99,6	25 686 466 012	Внести в уставный фонд открытого акционерного общества «Завод железобетонных изделий» в виде вклада денежные средства в сумме, эквивалентной 8 млн долл. США, в течение 2,5 лет с даты подписания договора купли-продажи акций с направлением указанных средств на завершение строительства объекта «Двухпролетный производственный корпус по изготовлению железобетонных изделий» и бетоносмесительный узел с автоматизированной системой управления.
3	Открытое акционерное общество «Волковысский машиностроительный завод» (ОАО «ВМЗ») 231900, Гродненская обл., г. Волковыск, ул. Пролетарская, 31	1378750	4400	1378750	100	1378750	100	7 742 043 028	Внести в уставный фонд открытого акционерного общества «Волковысский машиностроительный завод» в виде вклада денежные средства в сумме, эквивалентной 1,0 млн долл. США, в течение 1 года с даты подписания договора купли-продажи акций с направлением указанных средств на развитие общества.
4	Открытое акционерное общество «Кобринская прядильно-ткацкая фабрика «Ручайка» (ОАО «Кобринская прядильно-ткацкая фабрика «Ручайка») 225304, Брестская обл., г. Кобрин, ул. Советская, 139	3311141	4400	3296810	99,6	3296810	99,6	19 441 132 726	Внести в уставный фонд открытого акционерного общества «Кобринская прядильно-ткацкая фабрика «Ручайка» в виде вклада денежные средства в сумме, эквивалентной 5 млн евро в течение 2 лет с даты подписания договора купли-продажи акций с направлением указанных средств на развитие общества.
5	Открытое акционерное общество «Лидские пищевые концентраты» (ОАО «Лидские концентраты») 231300, Гродненская обл., г. Лида, ул. Тавлая, 11	1013107	11000	816970	80,6	816970	80,6	11 960 532 343	Внести в уставный фонд открытого акционерного общества «Лидские пищевые концентраты» в виде вклада денежные средства в сумме, эквивалентной 3 млн долл. США в течение 3 лет с даты подписания договора купли-продажи акций с направлением указанных средств на развитие общества.

Время проведения конкурсов по продаже принадлежащих Республике Беларусь акций: ОАО «Конструкторское бюро системного программирования» – 9.20; ОАО «Завод железобетонных изделий» – 9.50; ОАО «Волковысский машиностроительный завод» – 10.20; ОАО «Кобринская прядильно-ткацкая фабрика «Ручайка» – 10.50; ОАО «Лидские концентраты» – 11.20.

Для участия в конкурсе по продаже акций соответствующего акционерного общества в срок до

16.00 21 сентября 2011 г. по адресу: г. Минск, пер. Краснозвездный, 12, каб. 409 представляются документы, перечень которых размещен на официальном сайте Государственного комитета по имуществу www.gki.gov.by в разделе «Продажа акций» в подразделе «Аукционы-конкурсы». На сайте также размещена дополнительная информация об объявленных конкурсах.

Задатки для участия в конкурсах уплачиваются в размере 10 процентов от начальных цен продажи акций

в срок до 4 октября 2011 г. согласно договору о задатке, заключаемому с Фондом государственного имущества Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь: в бел. рублях на счет № 3642974000028; в EURO на счет № 3642974005036; в USD на счет № 3642974005052; в рос. рублях на счет № 3642974008046 в филиале № 529 «Белсвяз» ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Минск, код 720; получатель платежа – Фонд государственного имущества Государственного комитета по имуществу Республики Бела-

рус, УНП 102314789.

Участники конкурсов, выигравшие соответствующий конкурс, обязаны возместить затраты на организацию и проведение конкурсов в течение 3 рабочих дней с даты их проведения.

Договора купли-продажи акций по результатам конкурсов заключаются в течение 20 календарных дней с даты их проведения.

Контактный телефон Фонда государственного имущества: (017) 284 91 13.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНОВ

Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь извещает о проведении аукционов по продаже принадлежащих Республике Беларусь акций открытых акционерных обществ. Аукционы состоятся **30 сентября 2011 г.** по адресу: г. Минск, переулок Краснозвездный, 12. Организатор аукционов – Государственный комитет по имуществу Республики Беларусь, г. Минск, пер. Краснозвездный, 12.

№	Полное и сокращенное наименование, место нахождения акционерного общества	Размер уставного фонда, штук акций	Номинальная стоимость акции, рубль	Доля государства в уставном фонде		Количество продаваемых акций		Начальная цена продажи акций, рублей	Размер задатка, подлежащего внесению для участия в аукционе	Время проведения аукциона
				штук акций	в % к УФ	штук акций	в % к УФ			
1.	Открытое акционерное общество «КЕРАМИКА» (ОАО «КЕРАМИКА») 210017, г. Витебск, ул. Гагарина, 119	132 206	28 000	34 995	26,5	34 995	26,5	14 910 000 000	1 491 000 000	9.20
2.	Открытое акционерное общество «Гомельгазстрой» (ОАО «Гомельгазстрой») 246020, г. Гомель, проезд Геофизиков, 1	239 204	150	183 450	76,7	183 450	76,7	3 400 000 000	340 000 000	9.40
3.	Открытое акционерное общество «Гомельский вычислительный центр строителей» (ОАО «Гомельский вычислительный центр строителей») 246044, г. Гомель, ул. Барыкина, 230	34 871	4400	33 293	95,5	33 293	95,5	290 000 000	29 000 000	10.00
4.	Открытое акционерное общество «Брестоблгарант» (ОАО «Брестоблгарант») 224023, г. Брест, ул. Московская, 342/2	23 400	5 000	11 338	48,5	11 338	48,5	1 724 000 000	172 400 000	10.20
5.	Открытое акционерное общество «Специализированное управление № 1» (ОАО «Специализированное управление № 1») 246027, г. Гомель, ул. Барыкина, д. 6	415 620	4 200	412 607	99,3	412 607	99,3	4 000 000 000	400 000 000	10.40
6.	Открытое акционерное общество «ГомельАТЭП» (ОАО «ГомельАТЭП») 246027, г. Гомель, ул. Борисенко, д. 3	42 368	1 000	15 455	36,5	15 455	36,5	3 000 000 000	300 000 000	11.00
7.	Открытое акционерное общество «МОНТАЖСПЕЦКОМПЛЕКТ» (ОАО «МОНТАЖСПЕЦКОМПЛЕКТ») 220073, г. Минск, ул. Бирозова, 8	28 757	3 300	10 191	35,4	10 191	35,4	1 010 000 000	1 010 000 000	11.20
8.	Открытое акционерное общество «Могилевгазстрой» (ОАО «Могилевгазстрой») 212036, РБ, г. Могилев, ул. Симонова, 163	83 391	3092	21 392	25,7	21 392	25,7	1 540 000 000	154 000 000	11.40
9.	Открытое акционерное общество «ЦАУК» (ОАО «ЦАУК») 220024, г. Минск, ул. Серова, 2а	144 315	5 330	11 723	8,1	11 723	8,1	810 000 000	81 000 000	12.00
10.	Открытое акционерное общество «Лощинский завод «Агромаш» (ОАО «Лощинский завод «Агромаш») 222122, Минская область, Борисовский район, а.г. Лощинца, ул. Рабочая, 1	584 224	4 200	583 264	99,8	583 264	99,8	3 417 384 172	341 738 417	12.20
11.	Открытое акционерное общество «Молодецкий завод железобетонных изделий» (ОАО «Молодецкий ЗЖБИ») 222310, г. Молодечно, ул. Элеваторная, 1	2 234 747	4 400	2 233 661	99,9	2 233 661	99,9	11 597 361 394	1 159 736 139	12.40
12.	Открытое акционерное общество «ВолМет» (ОАО «ВолМет») 231900, Гродненская обл., г. Волковыск, ул. Красноармейская, 23	248 395	12 660	135 483	54,5	135 483	54,5	3 741 616 418	374 161 642	12.00
13.	Открытое акционерное общество «Островский завод «Радиодеталь» (ОАО «Островский завод «Радиодеталь») 231201, Гродненская обл., г. Островец, ул. Набережная, 13	482 341	4 400	477 912	99,1	477 912	99,1	3 778 997 685	377 899 769	12.20
14.	Открытое акционерное общество «Белпромкультура-Молодечно» (ОАО «Белпромкультура-Молодечно») 222310, Минская область, г. Молодечно, ул. Великий Гостинец, дом 67, корпус 4	34 752	4 200	31 934	91,9					

АПЕТЫТ: ПАВЫШАЕ ВЫЖЫВАЛЬНАСЦЬ І... ЗАБІВАЕ?

КАЛІ заходзіць размова пра здоравае харчаванне, гэта не Казначэ, што трэба мець на ўвазе тэму выключнай худобы або імкнення да таго, каб цалкам пазбавіць сябе любімай ежы. Самае важнае — пачаць разглядаць здоравае харчаванне як адзін з магчымых рэсурсаў, які дазваляе чалавеку «уласнымі рукамі» забяспечыць сабе здароўе і больш доўгае жыццё. У пошуку адказу на пытанне «што ж такое здоравае харчаванне?» мне давялося «праглынуць» не адну публікацыю па гэтай тэме. Найбольш даступны і аргументаваны адказ на гэтае пытанне даў, мяркую, кардыяхірург, акадэмік Мікалай Амосаў (1913—2002 гг.), які, дарчы, не проста раіў, але і рабіў тое, што раіў.

Пачну з цытаты: «Яго (харчавання. — Аўт.) прызначэне ў арганізме надзвычай простае: забяспечыць клеткі энергетычнымі і будаўнічымі матэрыяламі, каб арганізм мог выконваць свае праграмы... Апетыт — вось наша задавальненне і наш крыж. Задавальненне ад ежы — права патрэбы ў ежы. Патрэба ў ежы фізіялагічная. Лічыцца, што пацуццё голаду з'яўляецца, калі ў крыві не хапае пажыўных рэчываў або пусты страўнік, або і тое, і другое. Дзіўна, але тоўсты чалавек хоча есці, атрымаць энергію звонку, калі будзце ў яго дастаткова гэтай энергіі. Прырода ўстанавіла тая пераборшаную залежнасць паміж пацуццём голаду і патрэбай ў ежы, каб засцерагчы арганізм ад голаднай смерці. Гэтым яна павысіла выжывальнасць біялагічнага віду...».

Паводле слоў акадэміка, калі асяроддзе прапаювае лішак ежы, то... перавышэнне прыходу над расходам непэжажнае. Спыніць гэты працэс можа толькі «моцнае канкуруючае пацуццё» — напрыклад, каханне або перакананне «таўсецце — нядобра і шкодна». Сам акадэмік пры росце 168 см ваżyў усе жыццё 52-55 кг.

Так, барацьба з уласным апетытам — галоўная праблема харчавання для здоравага чалавека, які вядзе актыўны лад жыцця. Як бы дасяга есці смачную ежу і не папраўляцца, — марыць амаль кожны з нас. Шкада, але гэта немагчыма!

Нельга забывацца і на два галоўныя ворагі стравальнага канала: празмерна апрацаванае ежа і «сістэма напружання» — гіпаламус і надчэрпнікі, якія забяспечваюць рэакцыю на стрэс. Якмая, здробненая харчовая «кашка» дэтрэніруе мышцы кішчанай сценкі. Працяглае псіхічнае напружанне, непрыемныя эмоцыі здольныя сказіць нервовае рэгуляванне страўніка і тоўстыя кішчкі — двух аддзелаў, больш за ўсё звязаных з цэнтральнай нервовай сістэмай. Нават пры правільным харчаванні вліякі псіхічных нагрузкі і непрыемныя эмоцыі не могуць засцерагчы чалавека ад болю, спазму, нават яны страўніка або спастычнага каліту. Хоць рызыка і будзе намнога меншай.

Калі вы спраўдзіце маеце жаданне ежы для таго, каб жыць, то наступныя рэкамендацыі акадэміка Амосава дапамогуць вам у гэтым.

- 1. ПРА ВАРАНУЮ І СЫРУЮ ЕЖУ.** Вараная ежа больш смачная. Больш ніякіх довадаў на карысць варанай ежы няма. Для стравання гэта не патрэбна, значна больш важна жаваць. Добра жаваць. Трэба ведаць: награванне разбурае вітаміны і ўсе біялагічна актыўныя рэчывы. Чым вышэй тэмпература, тым даўжэй дзейнічае, тым менш гэты рэчывы застаецца ў ежы. Амаль да поўнага вынішчэння.
- 2. ПРА ГАЛАДАННЕ.** Мяркуюцца, што яно нібыта «ачышчае» арганізм «ад усіх тых шлакаў і інш. Фізіялогія сведчыць, што ніякіх асабліва атрутных рэчываў ў чалавека, які нармальна харчуецца, не ўтвараецца. А «атрута», калі яна і трапілае звонку, можа выдзяляцца з мочай. Галадаць жа для гэтага зусім не трэба: печань «атруту» абшчэшкавае, а ныркі выводзяць.

- 3. ПРА СОЛЬ.** Лічыцца, што соль неабходная арганізму, што чалавек такім чынам выправіў буйны дэфект прыроды, якая не забяспечыла яго соллю ў прадуктах. Соль можа быць карыснай пры аднастайным харчаванні рафінаванымі прадуктамі, напрыклад, цукрам і ачышчанымі злакамі. Але калі ўжываць разнастайную раслінную ежу, тым больш сырую, каб солі не раствараліся пры варцы, іх будзе цалкам дастаткова для арганізма. Нясмачна? Так, але менш з'ясі. Шкода солі даказана. Яна спрыяе развіццю артрыяльнай гіпертэнзіі, якая з'яўляецца адным з галоўных фактараў рызыкі развіцця склерозу. Заўсёды прыводзіць у прыклад янонаў: яны ядуць шмат солі, і ў іх распаўсюджана артрыяльнае гіпертэнзія і частая кроваціца ў мозгу.

- 4. ПРА ВАДУ.** Для здоравага сэрца вліякая колькасць вады не навоціць шкоды. Пры хворым сэрцы патрэбна асцрожнасць. Для здаровых нырака вада таксама не шкодна: яна толькі трыніруе іх выдзяляльную функцыю. Большая колькасць вады спрыяе выдзяленню лішкі солі. Калі мы шмат п'ём, то выдзяляем мачу з нізкай канцэнтрацыі усіх рэчываў, якія трэба выдзеліць. Гэта змяншае небяспеку ўтварэння камяню ў ныркахых ланкахнах. З мачой выдзяляюцца ўсялякія таксічныя прадукты, які ўведзеныя звонку з ежай або паветрам, так і тая, што ўтвараюцца ўнутры арганізма. Многія з іх нырка не можа канцэнтраваць, а выводзіць у той жа канцэнтрацыі, што і ў крыві. Тады ўжо чым больш мачы, тым хутчэй ачышчаецца арганізм. Пільва трэба 2 або 3 л любой вадкасці (з лімітам аб'ёму садавіны і гародніны).

- 5. ПРА ДЫСКРЫМІНАЦІЮ НЕКОТАРЫХ ПРАДУКТАЎ.** Звычайна дыскрымінацыі падвяргаюцца які (там шмат калестэрэну), цукар (проста шкодна, і як вынік — той жа склероз), жывёльныя тлушчы, малако і г. д. Самае важнае, што тут трэба мець на ўвазе: не перацяць і не тлушчэць! Шкода любога прадукту невялікая, калі сумарная энергетыка трымаецца на мяжы і маса цела ўтрымліваецца на мінімальным лічбах. Калі пры гэтым лішч даць фізічную нагрузку, то будзе зусім добра: усё згарыць.
- 6. ПРА СТРОГУЮ РЕГУЛЯРНАСЦЬ.** Строгае вытрымліванне сьнядання, абеду і вячэры — не абавязковае і яго карысць з навуковага пункту погляду не даказана. Строгі рэжым і рэгулярнасць патрэбны для хворых і старых, здароваму нэрэгулярнасць карысна.

- 7. ПРА ЗАПАС ТЛУШЧУ.** Таўшычын скуронай складкі — паказчык, па якім трэба вызначыць сваю масу цела. Інструкцыя Сусветнай арганізацыі аховы здароўя рэкамендуе правярць складку на задняй паверхні пасрэдыне плеча. Яна павінна быць 1 см. Аднак можна паглядзець на праблему і з дапамогай прастай формулы: маса цела — рост мінус 100 кг. Хоць лепей мінус 105 ці нават 110. Асабліва для высокіх людзей і людзей з дрэнна развітай мускулатурай. І ні ў якім разе не спісаць на ўзрост! Хоць бы таму, што людзям «за 50» пагражаюць артрыяльная гіпертэнзія, склероз, а яны вельмі звязаны з лішнім тлушчам.

- 8. ПРА ГОРДНІНУ І САДВІННУ.** Іх мінімальнае доза ў дзень — 300 г, лепей 500 г. Ідэальна, калі гэта будзе караняплод, лісце і глады.
- 9. ПРА ТЛУШЧЫ, БЯЛКІ, ВУГЛЯВОДЫ.** Тлушчы не столькі шкодны, колькі каварныя. Яны змяшчаюць шмат калестэрну. Аднак для тых, у каго нармальнае маса цела (рост мінус 100) і нізкі узровень халестэрэну ў крыві, гэта шкода звышшаная. Бялкамі захапляцца не варта. Малако і кроў мяса (грамаў 50) даюць тэма незамежныя амінкіслоты, пра якія кляюцца дыетологі. Што та ўвугляводаў, то тут, як і з тлушчам, трэба арыентавацца на вагу. Акрамя таго, трэба мець на ўвазе, што цукар заўсёды горшы за хлеб, у якім вёсь бялкі.

- 10. ПРА ПАДЛІК КАЛОРЫЙ.** Розны лад жыцця, розныя абмен не дазваляюць вызначыць, колькі калорый патрэбна менавіта вам. Табліцы каларыйнасці прадуктаў варта ведаць толькі для арыенціроўкі: якой ежы трэба пазбягаць, а якой не. Азіны вымярляльны інструмент, якім трэба кіравацца, — гэта вага.

Р.С. Правільнае харчаванне — неабходнае, але недастатковае ўмова здароўя. Хоць недаацэньваць яго ні ў якім разе нельга. Чым горш прадстаўлены іншыя кампаненты рэжыму, тым больш строгая павінна быць дыета. Наадварот, пры высокай фізічнай трэніраванасці, загартоўцы і спакойнай псіхіцы можа дазваляць сабе большыя «агрэхі» ў харчаванні. Большыя строгасці патрэбны старым і малым, а маладым і моцным дапушчальныя пажалкі.
Святлана БАРЫСЕНКА.

Крайна здароўя

Выпуск № 47 (283)

Праверана на сабе

БУРАК НА ТВАРЫ І ТВАРОГ У ВАЛАСАХ

Як я спрабавала карыстацца «хатняй» касметыкай

СЕННЯ дастаткова правесці пяць хвілін у якой-небудзь касметычнай краме, каб выйсці адтуль поўнай уражанню. А што: крэмы, памады, лакі і парфума каштуюць неверагодна. Зразумела, замежныя касметычныя брэндзі заўжды былі нятаннымі, але цяпер лічбачы цэннікаў папуляры ўверх і на паліцах з беларускай прадукцыяй.

— Ці гэта праблема? Што б тэ ты рабіла, калі б тых цудадзейных сродкаў увогуле не было? — не разумеюць маёго абурэння некаторыя знаёмыя.

І сапраўды, жылі ж некалі даўно жанчыны без магчымасці набыць у краме касметыку. Некаторыя і сёння карыстаюцца маскамі, ласьёнамі і крэмамі, зробленымі на ўласнай кухні. Маўляў, паколькі тое, што наносіцца на твар, можна з'есці — значыць, яго карыснае і лепшае за «хімію», якую няведама з чаго робяць. Вядома, памаду ці туш у хатніх умовах не прыгатуеш, а вось рэцэпты сродкаў для догляду складанасці не вылікаюць. Што ж, кажуць, каб не паспрабаваць?

Пазнай свой твар

У інтэрнэце можна знайсці пруючы рэцэпты, якія абяцваюць цудоўныя пераўтварэнні валасам, пазногачы і скуры. Кара дубу, рамачок, бульба, яйкі, шкпінар, мёд, маньяз, ягады і гародніна... З усёй неверагоднай колькасці рэцэптаў, якую перагледзла, чую дазвалялася толькі пра карысць кольцаў агарукоў на вачы і маскі з клубніц. Гэта калі ягады размазваюцца па твары па прычыне немагчымасці іх з'есці. Так мне здавалася. Суседка Ганна сумніўна разважанні разбіла імгненна:

— Клубніцы скуру вельмі добра адбеляюць, а вась агару, калі іх пачысціць, нацёрці і зрабіць маску для твару, можна выкарыстоўваць замест ласьёну для ачышчэння. Эфект падобны: адчуванне свежасці і лёгкасці. А яшчэ можна зерне аўса зварыць і адварам мыць рукі. Каб былі мяккімі і гладкавышнімі.

Дык што, і сапраўды магчыма даглядаць скуру, выкарыстоўваючы толькі народныя сродкі? Першы рэцэпт, які вырашана было апрабаваць, малочная маска для твару. Эфект заманлівы: маска ачысціць скуру і зробіць лепшым колер твару.

Адчуваючы сябе ці то стара-свецкім аптэкарам, ці то нейкім «няправільным» кулінарам, я пачала расціраць тварог з алеем, як і было напісана. Пасля патра-

бавалася дадаць лыжку цёплага малака і крыху солі. Атрымалася тлустая маса, якая доўга не хацела рабіцца аднароднай. Менавіта яна патрэбна было пратрымаць на сваім твары бліжэйшыя пятнаццаць хвілін, пасля чаго змыць цёплай гарбатай. Трэба сказаць, аўтары рэцэпту зусім не зманілі: скура

бавалася дадаць лыжку цёплага малака і крыху солі. Атрымалася тлустая маса, якая доўга не хацела рабіцца аднароднай. Менавіта яна патрэбна было пратрымаць на сваім твары бліжэйшыя пятнаццаць хвілін, пасля чаго змыць цёплай гарбатай. Трэба сказаць, аўтары рэцэпту зусім не зманілі: скура

пасля маскі стала вельмі мяккай і свежай. І гэта пасля першага ж выкарыстання! Паспех акрыліў, таму захацелася паспрабаваць штосці яшчэ. «Змяшайце бялок аднаго яйка з лыжкай алею» — раіў наступны рэцэпт. Што ж, нічога складанага. Такую сумесь прызначалася нанесці на скуру твару і шыі. З патрэбных пятнаццаць хвілін уздзяення я вытрымала недзе палову: ужо праз дзве хвіліны скура пачала непрыемна сярбець, таму рэкамендацыю змыць маску ватным тампонам, змочаным лімонным сокам, я не выканалала, а пабегла ў ванны пакой, толькі б хутчэй гэтае усё проста змыць.

Каб надаць скуры твару адчуванне свежасці, народныя рэцэпты раіць выкарыстоўваць маскі з агарукамі, ятрусішкай, лімонам і гароднінай. Цікавае выклікае сродкаў з чырвоным буряком. Для гэтай маскі патрабавалася рэччэ кабакі і капуста, але асноўным інгрэдыентам усё ж быў буряк. Згодна з рэцэптам, уся гэтая гародніна здрабняецца ў кашу і наносіцца як маска. Змыць чырван, якая можа перайсці на скуру з буряка, можна лімонным сокам. У рэцэпце сцвярджалася, што гэта зусім не праблема, а эфект ад сродку цудоўны, так што не грэх і рызыкнуць. І усё ж, нават на перспектыву, пахадзіць дзве другі з чырвоным тварам я не адважылася.

Пасля дзесяці хвілін уздзяення аказалася, што морква пафарба-

вала пазногці ў аранжавы колер. Скура на рыхаў таксама набыла колер некажа нездаравага аранжавага загару, які адразу нічым не змываўся. Але цешыла надзея, што натуральны сродкаў не будзе трымацца тыднямі, праз дзень-два змыецца...

Відавочна, такую маску перад выходам у свет рабіць не варта. Выкарыстоўваць маянээ замест крэму для рук падалося вельмі дзіўным. Але ж ніколі не зразумееш здзейсненага, пакуль не атрымаеш выніку. Рукі, намазаныя маянээам і апрапнутыя ў гумавыя пальчаткі, выглядалі смешна. Радавала, што цяпер хоць не трэба было сядзець паўгадзіны без справы: хвіліны прайшлі, маянээ змыўся, скура адчулава сябе нядрэнна. Толькі вась водар застаўся. Рукі пачалі... салатай аліве на навагоднім сталае.

Какава для валасоў
У часы маладосці маёй бабулі дзядзючаты ў вёсцы часам мылі галаву разведзеным у вадзе попельам. Для таго, каб валасы былі паслухнянымі і ляжалі як патрэбна, адразу пасля мыцця іх змазвалі гу-

- ЦІКАВЫЯ ФАКТЫ:**
- *Старажытныя егіпцяне ў якасці сродку, які спрыяе росту валасоў, выкарыстоўвалі здробнены салат-латук, які прыкладвалі да скуры галавы.*
 - *Для гэтых жа мэт жрацы гатавалі мазі на аснове львінага тлушчу і асільных калытоў.*
 - *Жанчыны ў Старажытнай Грэцыі рабілі цені для павекаў з аліўкавага алею і вулгалю, а мёдтам увальгатылі скуру.*
 - *Сродкаў, каб мяляваць чорныя «стрэпкі» ля вачэй, егіпцянка прыгажуні рабілі са спаленых разам вулгалю і слановай косці.*
 - *Царыца Клеапатра адбелявала скуру спецыяльнымі мазямі з марскоў солі і глею.*

Ганна ГАРУСТОВІЧ.

Яна + Ён

3 чаго складаецца ідэальны шлюб?

Педантычныя немцы падлічылі: каб сумеснае жыццё удалося, вясма ўсё рабіць у патрэбны час у патрэбны месцы. Лепшым часам для знаёмства прызнаны студэнцкія вечарыні. Псіхологі лічаць, што адносіны, якія завязаліся ў перыяд сумеснага навування, з'яўляюцца самымі моцнымі і надзейнымі. Больш трывалымі з'яўляюцца толькі саюзы, заснаваныя на ўзаемнай дамоўленасці бацькоў жаніха і нявесты. Але паколькі такі спосаб стварэння новай ячэйкі грамадства практычна перажывае ў мусульманскіх краінах, гэтую статыстыку ў разлік можна не браць. На другім месцы па выніковасці — знаёмствы на глебе сумеснай прафесійнай дзейнасці, а на трэцім — сплатканы на адвядзеных сайтах.

Ідэальны перыяд паміж знаёмствам і афіцыйным афармленнем адносін — 2,5 года. Гэтак дастаткова, каб ілюзіі развеяліся, а пацудзі, перажыўшы любоўна-экстатычную зыфарку, выспелі і умацаваліся. Ідэальны ўзрост для ўступлення ў шлюб лічыцца прамежкам паміж 22 і 27 гадамі. Больш маладыя людзі не да канца ўсведамляюць складанасці сумеснага суіснавання, а больш сталыя — цяжэй адаптуецца адно да аднаго.

Ідэальны ўзрост жанчыны для нараджэння дзіцяці — 25 гадоў. У жанчыны ў гэтым узросце вельмі вліякая верагоднасць нарадзіць здоравае дзіця без усіхкіх ускладненняў. У маладога мужчыны, які не зложувае алкаголем, саўнай і велогонкам, таксама высокія шанцы зведаць шчасце бацькоўства. Затое больш сталыя мужчыны (пасля 50—60 гадоў) часцей даюць жыццё геніям і вундэркіндам.

Як прызнацца ў каханні?

Эксперты вызначылі, што традыцыйны прызнанні ў каханні старстэрлі. Сучасныя людзі лічаць за лепшае раскрываць свае пацудзі з дапамогай сацыяльных сетак або sms.

Як паказваюць даследаванні, у нашы дні прызнанне ў каханні часцей прыходзіць у выглядзе sms-кі або паведмлення на старонку ў сацыяльнай сетцы, чым з усунуаў закаханага. Толькі 9% з 3000 апытаных распавялі, што мелі досвед напісання любоўнага пасланья, прычым амаль усе яны былі ва ўзросце пасля 50 гадоў. Каля дзвюх трэцяч прызналіся, што лічаць за лепшае раскрываць свае пацудзі пры дапамозе камп'ютара або мабільнага тэлефона. 24% распавядалі пра тое, што лепшым спосабам паведаміць аб'екту каханья аб сваёй прыхільнасці з'яўляецца напісанне імэйла, а 14% прызнаюцца ў каханні на старонцы сацыяльнай сеткі свайго каханнага або каханай.

Больш за чвэрць людзей заявілі, што, калі б ім прыйшлося напісаць любоўнае пасланне, яны б без лішніх камаганіў знайшлі адвядзенны тэкст у інтэрнэце. Акрамя іншага, вынікі апытання паказалі, што 20% закаханых не супраць віртуальных зынтэкаў сэксам пры дапамозе Skype, а 21% рабілі гэта па тэлефоне.

Многія людзі ў нашы дні лічаць працэс залячвання залішнім. Яны хочучы адносіні і фізічнай блізкасці тут і цяпер. У іх проста няма часу на романтичныя сустрэчы з патэнцыйнымі партнёрамі, распавядаючы даследчыкі. Паводле іх слоў, падобныя паводзіны абсяцэнняюць важнасць залячвання на пачатковых этапах.

Замуж? Чаму б не згадзіцца?

Як паказалі даследаванні сацыялагаў, траціна жанчын свядома асуджае сябе на нешчаслівы шлюб. Што ж іх штурхае да гэтага?

Сацыялагі апыталі больш за тысячу нядаўна разведзеных жанчын. Высветлілася, што траціна з іх ведала, што шлюб добром не скончыцца, што яны выходзяць замуж не за таго мужчыну. Вынікі гэтай апытання і вліякі пятнаццацігадовай працы абагульнены ў артыкуле, апублікаваным на сайце huffingtonpost.com.

Жанчыны свядома звязалі сябе шлюбнымі вузамі, ведаючы, што памыляюцца. Чаму яны так рабілі?

Даследаванне паказала, што першай прычынай такога ўчынку з'яўляецца ўзрост. Жанчына ўсведамляе, што ўжо надыйшоў час пачынаць сямейнае жыццё, усё сярбоўкі даўно замужам, на яе цісне грамадская думка: «Твой час настаў, хутка ты будзеш нікому не патрэбная».

Другая прычына: сцёрпнасць — злібнасць. Жанчына спрабуе пераканачы сябе, што яе партнёр — цудоўны чалавек, і з часам яна зможа яго пакахаць.

Сярод іншых прычын жанчыны вылучалі і той факт, што іх партнёр здаваўся апошнім шанцам выйсці замуж і займець сям'ю. Страх, што лепшага чалавека яны ўжо не сустрэнуць, прымушаў іх рабіць раптоўны выбар.

Яшчэ адзін распаўсюджаны выпадак: «Я хачу замуж, мне прапанавалі. Чаму б не пагадзіцца?»

Псіхологі раіць жанчынам, якія сумняваюцца ў сваім выбары, не выходзіць замуж. Навошта? Каб потым развесціся? У любым выпадку развод паршучы дзіўную рываўнагу і прынясе боль як жанчыне, так і мужчыну.

Падрыхтавала **Вольга КУЛІНКОВІЧ**.

В.СтарыДзедзін, Клімавіцкі раён.

Дробны рамонт

ЯКІСЦ ЖЫЦЦЯ КРОКАМ РУШІ!

КАБ скінць лішнюю вагу, падтрымаць фігуру і увогуле палепшыць агульнае самаадчуванне, без фізікультуры не абісціцца. Але не варта забываць пра самы даступны і просты спосаб фізічнай нагрукі — пешыя прагулкі.

Пешыя прагулкі палепшаюць работу дыхальнай і сардэчна-сасудзістай сістэм. Іх можна выкарыстоўваць для дасягнення антысклератычнага эфекту, прафілактыкі ішэміі, зніжэння рызыкі інфаркту міякарда. Рукі падчас хадзі паляпшаюць кровазбеспэчэнне ў мышцах рук і ног, брушной поласці і малаго таза. Суставы, су- захылілі, зьязкі становяцца больш гібкімі. Умацоўваюцца цялыя мышцы і косці. Пры выдзяленні поту падчас нагрукі адбываецца ачышчэнне арганізма ад таксінаў. Выпрацоўваюцца «гармоны добрага настрою», і павышаецца імунітэт. Акрамя таго, хадзі эфектыўна зніжае лішнюю вагу.

Прагулкі карысныя не толькі для цела, але і для розуму. Многія выдатныя дзеянні мелі схільнасць да праціглых пешых прагулак — гэта натхненне іх на стварэнне ідэаў.

ПРЫНЦЫП 1: паступова

Хада — самы даступны від фізічнай нагрукі. Яна не патрабуе дарагога інвентару і абсталявання. Яе рэкамендуецца ў якасці сродку аднаўлення формы пасля захаворвання, для развіцця выносливасці і актыўнага даўгаляцця. Яна падыходзіць людзям усіх узростаў і пры любым стане здароўя. Толькі ў некаторых выпадках актыўная хада супрацьпаказана: пры вострых формах суставных захаворванняў і абвастрэннях захаворванняў сардэчна-сасудзістай сістэмы. Нават пры варыканым расшырэнні вен лепш аддаць перавагу хадзе, а не веласпеду і заняткам у трэнінжарнай зале. Аднак пры наяўнасці любых хронічных захаворванняў пры павелічэнні фізічнай нагрукі варта абавязкова праансультавацца з урачом: ён павінен разлічыць нагрукі, правільны пульс і інш.

Пачынаючы зматанаваным заняткі хадай, не фарсіруюць падзеі, паступова нарошчваюць тэмпл і працігласць. Без перапачатковай спартыўнай падрыхтоўкі мэтазгодна хадзіць штодзень на працягу 1,5—2 гадзін з хуткасцю 4—5 км/гадзін; трэніраванаму чалавеку рэкамендуецца хадзіць 3 разы на тыдзень па 2 гадзіны ў хуткім тэмпе. Праз нейкі час можна ускладніць

ПРЫНЦЫП 2: правільна

● Важна правільна выбраць маршрут. Прагулкі ўдоўж аўтамагістралю, акрамя шкоды, нічога арганізму не прыносяць. Падчас фізічнай нагрукі ўзрастае колькасць сардэчных скарачэнняў і частата дыхання, паскарэвацца цяжкае крыві, і, спажываючы паветра, забруджанае выхляпнымі газамі, чалавек хутчэй прыводзіць свой арганізм да атручэння. Акрамя таго, людзям з болямі ў каленных ці тазасечна-навых суставах і ў пазваночніку варта пазбягаць цвёрдага пакрыцця (асфальту, бетону), паколькі гэта можа ўзмацніць прыступы болю.

● Не спыняйцеся ва ўзбуджаным стане. Рэзкае спыненне — вораг сэрца. Не варта пасля хуткага кроку адразу спыніцца. Больш карысна паступова збавуляць тэмпл, каб аднавіць дыханне і эрэбавіцце.

● Не даводзіце сябе да знішчэння: прамерны энтузіязм таксама небяспечны для сэрца. Хада з задавальненнем прынясе значна больш карысці. Радуйцеся сваім, і нават невялікім, пераагам.

ПРЫНЦЫП 3: пастаянна

Калі вы хочаце атрымаць ад прагулак адчуванні вынік, рабіце іх рэгулярна. Фізічная на-

грукі ад выпад

ПРАПАНОУЮЦА КРЫЛЫ

Першы чым працягнуць размову далей, лагічна будзе нагадаць: чым жа такі адметны самалёт канструкцыі нашага сучаснага? Галоўнае заключэнне ў тым, што канструктар удала кампанавану ўсе тое лепшае, што ўжо было на розных самалётах дагэтуль. Не будзем на гэты раз асабліва паглыбляцца ў тэхнічныя нюансы, спынімся на асноўным. Так, першынец — «СМ-1» — у прамым сэнсе слоў з'яўляецца «лятаючай партай»: два сядзенні ў ім размешчаны побач. Гэта вялікі плос пры навучанні курсантаў. Машына цэльнаметалічная, гэта значыць, вельмі трывалая. Пры статычных выпрабаваннях крылы вытрымлівалі чатырохкратную нагрузку (у палёце такога максімуму не бывае). Рухавікі размешчаны так, што сустрачні патак паветра не «б'е» па канструкцыі, а абцякае яе. Гэта змяняе энергетычныя страты, а цягу, наадварот, павялічвае.

Самалёт — кароткага ўзлёту і пасадкі. Ён можа ўздымацца ў паветра пасля 80 метраў разбегу. Можна ўзлятаць і садзіцца нават на прасёлчанай дарозе. Валодае добрымі пиланернымі здольнасцямі. Працягласць палёту — да 500 кіламетраў.

Як ужо было сказана, пазней аўтар абараніў больш дасканалую мадэль «СМ-2». Гэта таксама цэльнаметалічны двухмесны маналёт. Далёкасць яго палёту павялічылася да 900 кіламетраў. Самалёт мае хуткадзейную парашутную сістэму, якая дазваляе ў выпадку беды прыземляць паветранае судна разам з экіпажам. Машына можа выкарыстоўвацца ў якасці вучэбнай, патрульнай (для МНС, памежнікаў, мытнікаў, лесааховы, для назірання за трубаправодамі і г.д.). На базе гэтага самалёта (уніфікацыя на 75 працэнтаў) можа быць выраблена мадэль «СМ-3», прызначаная, апроч іншага, для авіякірабав. Такія машыны зможна браць замест другога члена экіпажа да 200 кілаграмаў хімікатаў ці ўгнаенняў.

Тут у чытача можа ўзнікнуць спытанне заўвага. Сапраўды, Беларусь не займаецца вытворчасцю лёгкіх самалётаў. Але да нас паступае авіятэхніка з іншых краін. Гэта прадукцыя авіяпрадпрыемстваў Нікалаева, Вініцы, а таксама ад канструктарскіх бюро Харкава, Кіева. Можна, лепш набыць яе?

— Гэтыя самалёты не заўсёды адпавядаюць патрабаванням бяспекі: здольныя звальняцца ў «штолпер», не заўсёды абсталяваны хуткадзейнымі парашутнымі сістэмамі, у іх адсутнічае сучаснае навігацыйнае абсталяванне, прапавіцыйны прыборы, сістэмы апанавання. Такія машыны патрабуюць арганізаваў заахоўвання, бо вырабленыя з вялікай доляй кампазітных матэрыялаў у канструкцыі, — адказвае на пытанне Міхаіл Сцепанцоў. І ў пацвярджэнне сваіх слоў прыводзіць сумную статыстыку: з 2004 па 2008 год толькі ў «Гомельскай» выкарыстанне звышлёгкіх самалётаў з Украіны і Расіі прывяло да пяці цяжкіх лётных здарэнняў, у тым ліку

Першы раз «Звязда» напісала пра пілота і інжынера-канструктара Міхаіла Сцепанцова дзесяць гадоў таму — 29 снежня 2001 года. Матэрыял называўся «Людзі-крылы». Гаворка ў ім ішла пра апантаных адной агульнай ідэяй герояў: названага ўжо Міхаіла Макаравіча, які стварыў самалёт уласнай канструкцыі «СМ-1», і яго тагачаснага кампаньёна Уладзіміра Маркава, што падтрымаў праект па вытворчасці паветранага судна. Тая публікацыя заканчалася такімі словамі: «Загадваць нешта наперад, тым больш у такой сур'ёзнай справе, — занятак няўдзячны. Зараз самалёт знаходзіцца на аэрадроме ў Баравой. За зіму Маркаў і Сцепанцоў хацелі б знайсці інвестараў, каб можна было паспрабаваць разгарнуць ужо серыю вытворчасці. Хто ведае, можа, здзяйсненне менавіта гэтых планаў дапаможа ўсёй нашай экіпамцы атрымаць моцныя крылы?.. Прынамсі, нашы героі іх ужо маюць». Гэтыя словы, цяпер гэта відэаочна, аказаліся

літаральна прарочымі. І пра няўдзячнасць справы па загаданні наперад, і пра тое, што Міхаіл Сцепанцоў мае уласныя моцныя крылы, іншымі словамі, справу, можна сказаць, усяго свайго жыцця і настойліваць у дасягненні пастаўленай мэты. Калі ішча хто з чытачоў не зразумее да канца: самалёт «СМ-1» за гэтыя дзесяць гадоў у серыю вытворчасці так і не пайшоў, а аўтар канструкцыі, пілот міжнародных паветраных ліній з агульным налётам на розных тыпах самалётаў у 18,5 тысячы гадзін, абараніў праект больш дасканалай мадэлі цэльнаметалічнага самалёта «СМ-2» кароткага ўзлёту і пасадкі з хуткадзейнай парашутнай сістэмай выратавання, а таксама стварыў бізнэс-план па арганізацыі вытворчасці лёгкіх самалётаў у Беларусі. Ён па-ранейшаму цвёрда ўпэўнены, што гэтая вытворчасць дапамагла б краіне вырашыць шэраг праблем — цяперашніх і тых, якія неабходна павінны з'явіцца ў перспектыве...

ЦЯЖКІ ГРУЗ ЛЁГКАЙ АВІАЦЫІ

Самалёт «СМ-1» існуе ў рэальнасці.

Больш дасканалая мадэль «СМ-2».

і па прычыне тэхнічнай недасканаласці канструкцыі.

ПАДТРЫМКА ДЛЯ ЭКАНОМІКІ

Нашу чарговую сустрачу Міхаіл Макаравіч пачынае з агульнай інфармацыі, атрыманай з кітайскага выдання. Дзесяць гадоў таму ў Паднябеснай налічвалася ўсяго толькі 335 паветраных суднаў, а ўжо зараз агульная прагноза адносна таго, што да 2012 года Кітай спатрэбіцца ад 10 да 12 тысяч самалётаў розных тыпаў. Іншымі словамі, там збіраюцца ўсюр'ёз заняцца іх вытворчасцю. Чаму? Міжнародны вопыт сведчыць, што адзін праект у галіне авіяцыі агульнага прызначэння праз дзесяць гадоў прынясе эканамічны эфект, які характарызуецца суднаасносна выдаткаў і даходаў на ўзроўні 1:80, суднаасносна засваення новых тэхналогій 1:16, павышэннем шанцаў заняцасці 1:12, унясе значны ўклад у сацыяльна-эканамічны развіццё краіны. Таму распрацаваць справу трэба як мага хутчэй, эмацыянальна даводзіць суразмоўца, бо пазней будзе толькі даражэй.

Каб падмацаваць сваю упэўненасць, Міхаіл Сцепанцоў звартаецца ўжо да нашых айчынных рэалій і прыводзіць наступныя аргументы. — У малой авіяцыі Беларусі эксплуатаецца авіятэхніка мінулага стагоддзя, якая практычна вырабавала свой рэсурс і мае непамерны расход паліва. За лётную гадзіну самалёт Ан-2 расходзіць 200 літраў паліва, верталёт Мі-2 — 300 літраў. Такі самалёт, як ІЛ-103, закуплены для лесааховы па цене звыш 200 тысяч у.а., спажывае паліва LL-100, якое пастаўляецца з краін Балтыі ці Польшчы. Да таго ж згаданы самалёт не прыстасаваны для палётаў з грузных палювак і на хуткасці менш як 117 кіламетраў у гадзіну — можа зваліцца ў «штолпер», — даводзіць ён. — Высокі эксплуатацыйны кошт састарэлай авіятэхнікі падрывае аўтарызат выкарыстання яе ў гаспадарчых мэтах. Неабходны лятальныя апараты, якія расходуюць 20-25 літраў за гадзіну звычайнага аўтамобільнага паліва АІ-95-98, якія на 75-90 працэнтаў зможуць змяніць састарэлы тыпы паветраных суднаў. Напрыклад, расход паліва на 100 кіламетраў палёту для самалёта «СМ-2» складае ўсяго 10-11 літраў аўтамобільнага паліва.

Апошняе акалічнасць можа паспрыяць, у прыватнасці, прыцягненню моладзі да занятай авіяцыйна-тэхнічнымі відамі спорту. Зараз яна, лічыць Міхаіл Сцепанцоў, аддалена ад навучання лётнай справе па прычыне высокага кошту лётных гадзін — 400-600 у.а. «СМ-2» мог бы паслужыць справе павышэння ўзроўню падрыхтоўкі лётных кадраў як для грама-

дзянскай авіяцыі, так і ваеннай, бо сабекошт лётнай гадзіны, паводле падлікаў, не перавысіць 105-200 долараў. А гэта, у сваю чаргу, дазволіць павялічыць бяспеку палётаў, што з'яўляецца асноўным паказчыкам авіяцыйнай дзейнасці.

ЭКСПАРТНЫ ПРАЕКТ

Згадвае суразмоўца ў кантэксте і пра Мінскі авіярамонтны завод, які працуе з няпоўнай занятасцю, выпускае няпрофільную прадукцыю і губляе кваліфікаваныя кадры. Ён лічыць, што неабходна тэрмінова прымаць рашэнне па захаванні спецыялістаў і выкарыстанні іх у якасці спецыялістаў для вытворчасці, забяспечыць пераход завода з авіярамонтных тэхналогій да авіябудавальных.

— Мінтрансу, дэпартаменту па авіяцыі створанае паўнацэннае авіявытворчасці на базе рамонтных прадпрыемстваў дазволіць паўтарыць вопыт рамонтных прадпрыемстваў іншых міністэрстваў, які чыпер сталі вытворцамі: аўтобусаў, трамваяў, тралейбусаў, вагонаў, сельгасмашынаў і іншага. Бо вопыт на лёгкіх самалётах ад двух да дзесяці месяцаў у свеце адкрыты ўвесь час, — прыводзіць Міхаіл Сцепанцоў свае чарговыя аргументы.

Так, чытае ён далей са свайго шматліка архіва выказванняў чыноўнікаў, вялікага попыту ў самой Беларусі на лёгка і звышлёгка лятальныя апараты сёння няма. Але ён ёсць за мяжой. Па некаторых ацэнках, патрэба Расіі ў Украіны

Перспектывы

Міхаіл СЦЕПАНЦОЎ.

ацэньваецца ў 5 тысяч такіх машын. Калі прыгадаць сітуацыю з ляснымі пажарамі ў Расійскай Федэрацыі і разбураную тамтэйшую сістэму лесааховы, прапанова дапамагчы суседзям самалётамі малой авіяцыі для барацьбы з навалай, падаецца, не выглядае цалкам пазбаўленай эканамічнага сэнсу.

Што датычыцца канкрэтна патрэбы нашай краіны, аўтар бізнэс-плана па арганізацыі вытворчасці лёгкіх самалётаў у Беларусі ацаніў іх так. Для першапачатковага навуцтва лётнай справе курсантаў быў «СМ-2», «СМ-3». Столькі ж лятальна-авіяцыйнага апаратаў «СМ-2» спатрэбіцца і для абслугоўвання агра-агракультурызму. Міхаіл Макаравіч лічыць, што арэнда самалётаў турыстычнымі фірмамі будзе садейнічаць іх працэнтам і натуральна, прытоку турыстаў. Такую ж «квоту» ў якасці доследнай партыі — дзясятка машын «СМ-3» — адрэў у сваім бізнэс-плане яго аўтар для патрэбы сельскагаспадарчай авіяцыі. Як будзе потым, пакажа вопыт выкарыстання, аднак Міхаіл Сцепанцоў заўважае пры гэтым, што попыт на авіякірабавыя заўсёды пераважае прапановамі. Для занятай авіяцыйна-тэхнічнымі відамі спорту кожнаму аэракулбу будзе даставаць мець па 4-6 неучэбных самалётаў «СМ-2» і «СМ-3» Тады на прычынах самаакупнасці яны змогуць праводзіць першае навуцтва не пілотаў. Правераныя лётнай падрыхтоўкай аб'ектыўныя станцыі надзейнымі пілотаў, а лётныя навуцвальныя ўстановы змогуць праводзіць адроб, а не набор студэнтаў на лётныя аддзяленні.

Застаецца дадаць, што, згодна з падлікамі, кошт матэрыялаў і камплектных частак для вытворчасці аднаго самалёта павінен класіфікавацца ў межах 36,5 тысяч у.а. ўмоўных адзінак.

АХВОТНЫЯ ЁСЦЬ?

Дык чаму ж так атрымаецца, што за дзесяць гадоў самалёт так і не пайшоў у серыю вытворчасці? Ёсць прычынныя фактары. Ці сумненні ў кампетэнтнасці аўтара праекта? Наадварот, пра-

ект цэльнаметалічнага самалёта «СМ-1» у свой час быў паспяхова абаронены ў інстытуце імя Громава ў г. Жукоўскім. На міжнароднай выставе ўзброенай МІЛЭХ-2003 у Мінску аўтар быў адначасна дыпламам і медалем за ўнікальнасць і перспектывнасць канструкцыі самалёта. Пасля ў стасаве калектыву канструктараў удзельнічаў у стварэнні малапамернага лятальнага апарата, які быў паспяхова прадэманстраваны падчас вучэнняў беларускай арміі ў верасні 2004 года. Затым была прапанова ад кіеўскай авіябудуўнічай фірмы «Аэраскіф», дзе была праведзена падрыхтоўка па арганізацыі вытворчасці лёгкага самалёта «Скіф-4400». Міхаіл Сцепанцоў ганарыцца таксама адзнакай, дадзенай нашым землякам лётчыкам-камандаўтам Уладзімірам Каваленкам: «Заўваг няма. Гатовы лятаць на такой машыне».

Вось і атрымаецца, прабачце, як у тым анекдотце: усе хваліць, а замуж не бяруць. Міхаіл Макаравіч у чарговы раз з горыччу паказвае адказ з дэпартаменту па авіяцыі Мінтранса, атрыманым калектывам аўтараў: «Лічыць мэтазгодным даляшчы працу па ўдасканаленні канцэпцыі вытворчасці ў Рэспубліцы Беларусь лёгкіх самалётаў». Праўда, пагартаўшы бізнэс-план, які паказвае суразмоўца, і не будучы спецыялістам, магу заўважыць, што дакладныя і падрабязныя адказы на некаторыя пытанні, што ўнікалі падчас працы над матэрыялам, я таксама там не знайшоў. Часам агульнага ліба ставіла ў тупік: а як яна рэалізавалася? Але над падрабязным бізнэс-планам маглі б папрацаваць і больш дасведчаныя ў гэтай галіне спецыялісты. Сам суразмоўца на вышэйзгаданае пытанне адказаў так: чыноўнікі не працягваюць ініцыятывы без каманды зверху, бо за яе трэба несці адказнасць. Гэта і ёсць той адзін цяжар, які «цягне» на із арганізацыі вытворчасці лёгкіх самалётаў у краіне? Аднак свае заданні як інжынер-канструктар Міхаіл Сцепанцоў паспяхова выканваў. Самалёт існуе ў рэальнасці, ён прышоў у вырабаванні, і, галоўнае, гэта здобытак Беларусі. Якім трэба з розумам распрадавацца. Ахвотныя дапамагчы ёсць?».

— Спраўды, жывоцікі, як грэлі прырываюцца...

— То-та! Гэта табе не быць з вярхоўкамі на худых шыях!

— Міхаіл ШЛОМА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ЦЯПЕР Я — ЛАБУХ!

І ГЭТА ЗНАЧЫЦЬ...

Для тых, хто не ведае, растлумачу, што лабух — гэта музыкант, які зарабляе (або падзарабляе) сабе на жыццё тым, што грае ў рэстаране, кавярнях. Паходзіць ад слова «лаба» — музыка для танцаў. Раней яго можна было перакласці проста — «камерцыйны музыкант»... І жонкі з іх, безумоўна, пакрыўдзіцца, калі я дадам, што гэта — «музыкант, які выконвае нізкапробную музыку». А адкуль выйшлі многія так званыя

«зоркі» сучаснай эстрады? З тых жа рэстаранаў! А яшчэ лабухамі могуць назваць тых, хто халтурчыць, дрэнна працуе. Бестапкавага чалавека таксама можна «ўзнагародзіць» тытулам «лабух».

Карэспандэнт «Звязды» пастараўся ўнікнуць у ноансныя работы рэстараных музыкантаў. Не адрозна, патроху, але шмат цікавага расказалі пра тое і гэтае.

Лабухам можа быць і... міліцыянер?

Шчыра прызнаюся, ў рэстаранах па вечарах у апошнія некалькі гадоў хаджу толькі тады, калі мяне туды запрашаюць на нейкае карпаратыўнае мерапрыемства. А хто ж адмовіцца выпіць за чужы кошт? Вось і не адмаўляюся. Праўда, у апошні час амаль што ўсе знаёмыя бізнэсманы і вялікія бізнэс-кампаніі чамусьці раптам сталі «беднымі». Ды не пра іх пойдзе размова.

Мяне шчыра здзівіла, калі пачаў ад лабухаў, што аказваецца, быў сярод музыкантаў гэтай сферы нават «чалавек з пагонам!» — працаваў у праваахоўных органах. Проста вельмі добра чалавек іграў на гітары, а лішніх грошай, які вядома, не бывае... Праўда, знаёмых прасіў асабліва не распушчацца на гэтую тэму. Дарэчы, а калі б прыйшоў ягоні начальнік у той жа рэстаран, кавярню, што б наш музыкант зрабіў? Уцёк бы са сцэны, кінуўшы гітару?

Не адмаўляюцца ад магчымасці падпрацаваць у рэстаране і прафесійныя музыканты, выкладчыкі музыкі. Кажуць, нават дацэнт нярэдка падмільна захварэлага знаёмага лабуха.

Вядома, у савецкія гады інтэлігентна «патэцыйныя лабухі» доўга думалі над тым, ці не будзе адбавіцца іх «хобі» на працы, на кар'ернам росце і гэтак далей. У наш час рабі што толькі хочаш, толькі каб усё было законна. Ёсць і лабухі-скрыпачы. Вельмі прыемна было пачуць музыку, якую граў тата, на скрыпцы і гітары. Ці, улічваючы скрыпку, яны ўжо не лабухі? А хто ж?

А колькі зарабляе лабух?

Пытанне наконт заробку часцей за ўсё выклікае ў адказ ці жарт, ці... Лабухі свае даходы, зразумела, не афіцыйныя. Як і ўмовы, на якіх працуюць. Маўляў, па дамовах, а што напярэй, тое тваё... А хто з нас адкрыта прызнаецца, колькі можа перапаці на «халтурцы»? Не зусім зразумее, як лабухі выплываюць падаткі. Пісаў нядаўна пра тое, што музыкантаў, якія прызналіся ў падатковай інспекцыі, што граюць на вясялянях і гэтак далей, калі не памыляюся, было ўсяго толькі пара дзясяткаў. А калі падлічыць, колькі іх на самай справе? Што ж за рэстаран тады, калі няма лабухаў?

Які рэстаран без «кухні»?

Аказваецца, на «лабухскай» мове слова «рапа» азначае рэпетыцыя: «талмуд» — шытак са словамі песень, акордамі; «фанера», зразуме-

ла, фанэграма; «кухня» — ударная ўстаноўка; «банкі» — барабаны, «лабаць» — іграць, «вясло» — гітара, «парнус» — гэта чапавыя, «дзяцел» — ударнік, «стол» — пулт, «клавішы» — зразумела ўсім без перакладу (для асабліва «адораных» — клавійныя інструменты). Такім чынам, калі вы папрасіце лабухаў «за добры парнус сыраць нешта, чаро няма ў іх талмудэ...», станцеце адрозна свім. Мо і зніжку зробіць пры выкананні чарговай песні.

Наконт рэпертуару. Вядома, калі няма салісты, то, скажам, песні Земфіры ў мужчынскім выкананні наўрад ці парадуюць заказчыка. Калі новы шлягер пачынаюць круціць па тэлебачанні, радыё, лабухі хуценька яго засвойваюць. Лабухі заўсёды трымаюць нос па ветры. Гэта тычыцца і аператыўнасці ў засваенні матэрыялу, і павышэння расцэнак у адпаведнасці з узроўнем інфляцыі, курсам долара.

У гэтым сэнсе яны і авангардзе. І нездарма не раз былі героямі апаваданьняў, кніг, кінафільмаў. А фільм «Аса» памятаеце? Гэта — проста экранізаваная энцыклапедыя жыцця лабухаў. А як добра сыграў у ішч адным фільме састарэлага лабуха Іўген Еўсіцігнеў!

Не страляйце ў піяніста

Так, грае ён, як можа. Ці бывае, што кліент застаўся незадаволены музычным узроўнем выканання яго заказу і пачаў «качаць правы»? Мае суразмоўцы такога не прыгадалі. А ці крыўдзяць лабухаў наведвальнікі рэстаранаў? У лікві 1990-я гады маглі і пабіць. Расказваюць, адзін «браток» нават граману кінуў у бок музыкантаў! Праўда, як потым высветлілася, вучэбную.

Зараз «прафесія» лабуха, калі прааналізаваць, не больш небяспечная, чым у нейкага канторскага работніка. Ці ёсць прыемныя моманты ў працы лабухаў? Некаторыя бясплатна кормяць, іншыя — толькі «падокормліваюць».

Кожны вечар у зале дам больш, чым кавалераў! Таму, бывае, завязваюцца раманы паміж музыкантамі і наведвальнікамі. Закачаць ў лабуха вельмі проста: «Мужык, які грае на гітары, мо і не вельмі выпівае», — тыповая жаночая логіка.

А ці можа піць лабухам падчас работы? Вядома, не! — пачуў у адказ, а потым мы дружна «ўзялі на грукі» за сяброўства. Хоць, як высветлілася, ёсць і тыя, хто ў «завязці». Проста надакучыла піць. Звычайныя людзі, які і тыя, хто іх слухае.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Знайшлі ідала і школу Скарыны

Адрозна дзве сенсацыйныя археалагічныя знаходкі на Віцебшчыне

У прыватнасці, аматары падводнага плавання ў Расонскім раёне з дна ракі Дрыса паднялі драўляную скульптуру ідала паганскіх часоў. Цікава, што першапачаткова гэтая ідала паліцэйскі аматары ўбачылі ў рацэ яшчэ гадоў 70 таму. Знаходка вагой каля 150 кілаграмаў, вышыняй пад 1,2 метра добра захавалася. І гэта нягледзячы на тое, што столькі стагоддзі ляжала пад вадою. А усё таму, што зроблена яна, як высветлілася, з мораннага дубу. І гэта робіць яе яшчэ больш каштоўнай, бо большасць падобных знаходак — каменныя. Зараз ідал знаходзіцца ў Мінску — у Інстытуце гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук. Ёсць меркаванні, што знойдзена выява Перуна ці Велеса — багоў, якім пакланяліся нашы продкі ў дахрысціянскія часы. Чаму «Пярэнь» апынуўся на дне? Магчыма, падчас хрысціянізацыі людзі пазбыліся ад ідала. Наконт таго, калі ж яго вырабілі — ёсць некалькі варыянтаў. Скульптура была створана, хутчэй за ўсё, да Х стагоддзя, але магчыма, і значна пазней, бо, нягледзячы на хрысціянізацыю, у некаторых рэгіёнах сучаснай Беларусі паганскія традыцыі захоўваліся яшчэ доволі доўга і перадаваліся з пакалення ў пакаленне.

Пра яшчэ адну знаходку паведамаў «Звяздзе» Дзяніс Дук, загадчык кафедры айчынай і ўсёагульнай гісторыі Палцаўскага дзяржаўнага ўніверсітэта. Падчас «археалагічнага суправаджэння» будаўнічых работ у раёне прыватнага сектара выпадкава былі знойдзены рэшткі фундаменту кельска-бернардынскага манастыра, у якім Скарына, як мяркуюць вучоныя, атрымаў пачатковую адукацыю. Раней у спецыялістаў былі толькі меркаванні наконт таго, дзе мог знаходзіцца манастырскі будынак. Артэфакты, якія знайшлі падчас раскопак, уцэлілі археолагі, што адшукалі менавіта частку манастырскай забудовы.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Ну і ну!

СХАВАЎ ВАЛЮТУ Ў ТАЙНІКУ

Супрацоўнікі Віцебскай мытні затрымалі грамадзяніна нашай краіны, які ў аўтамабілі «Мерседэс-Бенц», перасякаючы мяжу, схавваў у тайніку звыш 18,2 тысячы долараў ЗША. Для правозу валюты тайнік, дарэчы, вырабіў спецыяльна. Пасля завяршэння ўсіх неабходных працэдур валюты канфіскавалі на карысць дзяржавы.

Аналагічна была канфіскавана і вялікая партыя цыгарэт агульным коштам, толькі па папярэдніх падліках, каля 84 мільёнаў рублёў. Гэты тытувены вырвабы кантрабандна спрабавалі перавезці ў Латвію ў чыгуначным грузавым вагоне.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Тры спадніцы і... тры гады

У павільён дарагога адзення па вуліцы Савецкай у Брэсце забраўся злодзеў і скраў тры спадніцы коштам пад 200 000 рублёў за кожную. Зламаўніка затрымалі. І калякоўкі 36-гадовай гарадзянін ужо мае судзімасць, «свеціць» яму пазбаўленне волі.

Яна СВЕТАВА.

БЕЛГАВА БЕЛГАВА БЕЛГАВА ФУРГОНЫ ДЛЯ ПЕРЕВОЗКИ ХЛЕБОБУЛОЧНЫХ ИЗДЕЛИЙ ИЗОТЕРМИЧЕСКИЕ ФУРГОНЫ

«ГЛІНЯНАЯ ЛІХАМАНКА»

Трэба зберагчы для нашчадкаў Блакітную крыніцу на Слаўгарадчыне

У мінулыя выхадныя дні сотні людзей паводле старадаўняй традыцыі адзначалі Мядзювы Спас на Блакітнай крыніцы ў Слаўгарадскім раёне. Між тым, экалогі турбоцэпа за лесунікальнага помніка прыроды: акрамя вады, людзі сталі актыўна здабываць з дна гліну.

Шанаванне Сінга калодзежа (так раней называлі мясцовыя жыхары Блакітную крыніцу) звязана з хрысціянствам. Ваду незвычайнага бірузовага колеру ў невялікай сажалцы, што знаходзіцца за некалькі кіламетраў ад ракі Сох, народ лічыць гаючай. Шмат людзей ў ваду ўваляе перайсці ручай трычы, каб адчуць гаючую сілу святой крыніцы.

Праблема толькі ў тым, што людзі ў пагоні за здароўем і шчасцем забываюцца дбаць пра тое, каб і іх нашчадкаў хапіла чыстай святой вады.

Калісіць сталічныя дайверы, якія чысцілі дно крыніцы ад смецця, знайшлі там вялікую колькасць пластыкавых бутэлек.

Потым з'явілася дзіўная традыцыя кідаць у ваду дробныя грошы. У Беларусі, вядома, няма металічных грошай, таму ў крыніцы павольна плаваюць у асноўным бавявыя 20-рублёвыя купюры. У іменніцы зрабіў ахвяраванне людзі проста за хрысціянствам. Ваду незвычайнага бірузовага колеру ў невялікай сажалцы, што знаходзіцца за некалькі кіламетраў ад ракі Сох, народ лічыць гаючай. Шмат людзей ў ваду ўваляе перайсці ручай трычы, каб адчуць гаючую сілу святой крыніцы.

Праблема толькі ў тым, што людзі ў пагоні за здароўем і шчасцем забываюцца дбаць пра тое, каб і іх нашчадкаў хапіла чыстай святой вады.

Праўда, пакуль ніхто дакладна не пацвердзіў, што гліна і пясок з Блакітнай

Раман Бродаў:

«УСЁ Ў РАМКАХ АДЗІНАЙ ЭКАНАМІЧНАЙ ПРАСТОРЫ ПАВІННА РАБІЦЦА Ў ІНТАРЭСАХ БІЗНЭСУ»

УМіністрстве эканомікі адбыўся брыфінг, на якім прадстаўнікі Мініканомікі і Міністрства па падатках і зборах расказалі журналістам, наколькі адрозніваюцца ўмовы працы для малага бізнэсу ў Расіі і Беларусі.

Як адзначаў Раман БРОДАЎ, начальнік галоўнага ўпраўлення знешняй эканамічнай палітыкі Мініканомікі, нават калі меркаваць па звестках з рэйтынгу Doing Business, які складаецца Сусветным банкам, пакуль сярэд краін СНД вельмі істотна адрозненні ва ўмовах вядзення гаспадарчай дзейнасці: — Давайце паглядзім на вопыт Еўрасоюза як на правобраз адзінай эканамічнай прасторы, да стварэння якой мы ідзем. У краінах, якія складаюць ядро ЕС, паказчыкі прастаты вядзення бізнэсу адрозніваюцца нязначна: суб'екты гаспадарання не адрозніваюцца розніцай у вядзенні гаспадарчай дзейнасці на тэрыторыі гэтых краін. Бо разрыў паміж рэйтынгамі, скажам, Германіі, Аўстрыі і Францыі складае не больш за 10 пунктаў. Тое самае можна сказаць і пра асобныя паказчыкі, якія фарміруюць гэты рэйтынг. А калі казаць пра нашы краіны, то дыспарцыя паміж імі найбольш істотная: разрыў паміж максімальным і мінімальным месцамі ў рэйтынгу складае 55 пунктаў — дарочы, на карысць Беларусі. А ў некаторых канкрэтных значэннях паміж намі стаіць 140 дзяржаў. І такая розніца сведчыць пра вялікую працу, якую яшчэ трэба будзе зрабіць.

Разам з тым, Раман Бродаў лічыць, што нашы суб'екты малага бізнэсу вельмі зацікаўлены ў супрацоўніцтве з расійскімі прадпрыемствамі. Праўда, у шэрагу выпадкаў эфектыўнасць такога супрацоўніцтва невысокая: — Возьмем, напрыклад, напрамак вытворчай кааперацыі. У нас ёсць прыклады, калі расійскія бізнэсманы прапановуюць беларускім партнёрам ажыццяўляць такое ўзаемадзеянне — вырабляць нейкі від прадукцыі, якую яны могуць потым выкарыстоўваць у сваім вытворчым працэсе. Беларусы могуць выканаць заказ і хутка, і з патрэбнай якасцю, і ў патрэбнай колькасці. Але сабекошт вытворчасці за кошт больш высокай цэн, чым у РФ, на сыравіну, на энэргарэсурсы, на іншыя віды камплектуючых робіць такое супрацоўніцтва недастаткова выгадным. Такім чынам, мы бачым адсутнасць роўных умоў гаспадарання для суб'ектаў прадпрыемстваў гэтых краін.

Прадстаўнік Мініканомікі таксама выказаў меркаванне, што беларускаму малому бізнэсу трэба больш увагі надаваць экспарту ў Расію: — Экспарт малага бізнэсу ў Расійскую Федэрацыю менш чым на чвэрць кампенсуе той імпорт або тыя тавары, якія малы бізнэс набывае ў РФ. У гэтых мэтах неабходна наладжваць вытворчасці якіх новых тавараў, так і павышэнне якасці ўжо існуючых, павелічэнне аб'ёмаў узаемных інвестыцый, развіццё сумесных вытворчасцяў.

Разам з тым, у 2012 годзе ў беларускіх кампаній з'явіцца магчымасць удзельнічаць на роўных у дзяржаўных прасторах. А гэта — гарантываны збыт прадукцыі і гарантаваная выручка. — У рамках адзінай эканамічнай прасторы падпісана гадаванне аб правядзенні дзяржаўных муніцыпальных закупак, якія заклікаюць забяспечыць нацыянальны рэзервы пры ажыццяўленні дзяржаўных закупак Беларусі, Расіі і Казахстана з 1 студзеня 2012 года. І найбольш праблемным момантам тут з'яўляецца тое, што рэзідэнты РБ не маюць доступу да электронных аукцыёнаў, доля якіх у Расіі з'яўляецца пераважнай.

Каб паўдзельнічаць у гэтых аукцыёнах, беларускім кампаніям неабходна мець на тэрыторыі Расіі сваё прадстаўніцтва — такая норма абумоўлена выкарыстаннем электронных ключоў і электронных лічбавых подпісаў. Раман Бродаў адзначаў, што такая праблема чыноўнікамі вядома, і зараз вядзецца праца па забяспечэнні ў 2012 годзе роўных умоў удзелу ў дзяржаўных закупках. Але пры гэтым ён нагадваў, што працэс гэты двухбаковы, а значыць, Беларусь таксама адкрывае для кампаній з іншых краін доступ да сваіх дзяржаўных закупак — такім чынам беларускія ўдзельнічкі на неабходна будзе удзельнічаць у конкурсе з канкурэнтамі з краін-партнёраў.

Раман Бродаў перакананы, што ўсё ў рамках Саюзнай дзяржавы і адзінай эканамічнай прасторы павінна рабіцца ў інтарэсах бізнэсу, паколькі ён з'яўляецца самым дакладным індэксатарам узроўню эканамічнага камфарту.

Калі ж казаць пра падаткі, то, як лічыць Ала Сундукова, начальнік ўпраўлення міжнароднага супрацоўніцтва Міністрства па падатках і зборах, у Беларусі ўказам Прэзідэнта № 349 ад 9 жніўня 2011 года ўстаноўлены самы выскі бар'ер для прымянення спрошчанай сістэмы падаткаабкладання. — Гэты ўказ толькі што падпісаны, і трэба сказаць, што на прасторы СНД у нас самы высокі бар'ер для спрошчанай сістэмы падаткаабкладання — 12 мільярдаў рублёў валавай выручкі. А што тычыцца ПДВ — то гэта 3,4 мільярда валавога даходу. Такого нідзе больш няма, — сказала Ала Сундукова і прывяла прыклады іншых еўрапейскіх краін: — У Вялікабрытаніі падаткі таго, каб не плаціць ПДВ, — 340 млн беларускіх рублёў (сумы пераводзіліся ў рублі па стане на сакавік 2011 года), у Швейцарыі — 310 мільянаў, у Літве — 120 мільянаў, ва Украіне — 112 мільянаў, у Латвіі — 60 мільянаў, у Харватыі — 51 мільён.

Такія меры, на думку Алы Сундуковай, з'яўляюцца заклікам да насельніцтва Беларусі развіваць сямейны бізнэс. — Зараз падатковы ціск на малы бізнэс такі, каб гэты малы бізнэс проста нарадзіўся, каб яго з'явілася зацкаўленасць жыць і развівацца. Мы разумеем: зараз вельмі цяжка час, і таму, каб бізнэс выжыў, і быў падняты гэты бар'ер.

Таксама яна пракаментавала і сітуацыю са стаўкай ПДВ: прадстаўнікі бізнэс-супольнасці неаднаразова звярталі ўвагу на тое, што ў нашай краіне гэтая стаўка занадта высокая (20%), а ў Расіі і Казахстане — ніжэй (18% і 12% адпаведна). — Што тычыцца ўскосных падаткаў, то гэта, у прынцыпе, права кожнай краіны іх уводзіць. На тое яны і называюцца ўскоснымі — яны бярэцца са спажывца. І нашая бізнэс-супольнасць задае вельмі цікавае пытанне, якое да самога бізнэсу мае вельмі апароджаванае дачыненне. Бо сам плацеж і сам падатак пабудаваны такім чынам, што ён праходзіць транзітам праз плацельшчыка. Плаціць мы, канчатковы спажывец, фізічныя асобы — усё тое, хто купляе гатовыя тавары, выкарыстоўвае гэтыя работы і паслугі. А плацельшчыкі забіраюць гэтыя грошы і накрутуюць іх у бюджэт. Гэта падатак на спажыванне, таму памер стаўкі — 20%, 10% ці 18% — намер прыбытку не ўплывае, сабекошт, у прынцыпе, атрымліваецца адзін. Што тычыцца экспарту, то мы тавары ачышчаем абсалютна ад усіх ўскосных падаткаў. І калі расійскія ці казахскія тавары прыходзяць да нас, то яны прыходзяць з такой стаўкай, якая дзейнічае на ўнутраным рынку.

Пры гэтым Ала Сундукова заўважыла, што калі наша краіна будзе багацейшая, то адпаведна, ўскосныя падаткі будуць памяншацца.

Павел БЕРАСНЕЎ.

17 жніўня 1601 год — нарадзіўся П'єр дэ Ферма, французскі матэматык, аўтар славаўтай тэарэмы (1637 год). Пачатак нацыянальнасці — баск, па прафесіі — юрыст. Тэарэма Ферма была даказана толькі ў 1995 годзе Эндрю Уайлсам, доказ змяшчаецца на 129-ці старонках. 1998 год — урад прэм'ер-міністра Расіі Сяргея Кірыенкі аб'яўляе дэфолт — адмову плаціць па сваіх даўгах. Пачатак фінансаво-эканамічнага крызісу ў РФ, які прывёў да збыднення мільянаў грамадзян. «Усё прыходзіць у свой час для тых, хто ўмее чакаць». Анарэ дэ Бальзак (1799-1850), французскі пісьменнік.

РАБІНА

Рабіна — дрэва з прыгожымі белымі кветкамі ўвесну і сакавітым чырвоным ягадам ўвосень — у асяродку нашых продкаў стала сімвалам жаночай долі: спакатку нявесты, а потым маладой жанчыны. Згодна з беларускімі паданнямі, рабіна вырасла на месцы пралётых выгнанай з раю Евай сьлёз. Лычылася, што рабіну стварыў сатана, але Бог убачыў, што лісце на гэтым дрэве нагадвае крыж, і вырашыў забраць рабіну з-пад улады сатаны. Пасля гэтага чорт «апаганіў ягады рабіны, каб нанесці людзям шкоду, ад таго яны і забраліся горкімі». У той жа час чырвоны колер ягад звязваў гэта дрэва ў народнай свядомасці з ахоўнай магіяй. Рабінавыя галіны разам з іншымі раслінамі асвятлялі на Тройні, імі ўпрыгожвалі хаты на Сёмушым тыдні, уплталі ў вянкi на Купалле і г.д.

- Каб перасяраць сваю гаспадарку і хату ад нячыйнай сілы, з боку вуліцы рупліва гаспадар абавязкова саджаў некалькі рабінавых дрэў.
- Крыж, выраблены з рабіны, ахоўваў чалавека ад ліхога вока і іншых непрыемнасцяў.
- У шматлікіх рэгіёнах рабіну выкарыстоўвалі ў час першага выгану жывёлы ў поле. Пастух галінамі рабіны гнаў на поле кароў, якія яшчэ не цяліся.
- У некаторых рэгіёнах пастух рабінавыя дрэвы выкарыстоўвалі ў час першага выгану з рабіны. На рудчы ў рабіну стаялі адзнак, колькі кароў было ў статку. У народзе лічылі, што гэтая пуга захавала кароў ад ваўка і сукары.
- Гронкі рабіны абавязкова вешалі ў хляве, каб у каровы не знікала малако, у якасці надзейнага абярэга і ўпрыгожання раскладвалі гронкі рабіны паміж шыбамі вокнаў на зіму.
- Ахоўную ролу выконвала рабіна і ў вясельным абрадзе. Ёю ўпрыгожвалі хату, падворак, ягады рабіны клалі ў абутак ханіха і нявесты, ўпрыгожвалі розныя стравы на сталі, і брэзюмоўна ж, вясельныя караваі.
- Рабіна несла ў сабе і негатыўную інфармацыю. У народзе лічылі, што гэтае дрэва — прытулак нячыстай сілы. Таму народныя знахары, калі чыталі замовы, адсылалі хваробы, пракліны і суроки нанапта на рабіну.
- Нягледзячы на горкі смак, нашы продкі ведалі цудоўныя лекцыявы якасці ягад рабіны і выкарыстоўвалі іх пры розных запаленчых працэсах, асабліва пры захворванні дзёснаў, і ахвотна ўжывалі ягады ў ежу. З ягад рабіны выраблялі настой, віно, квас, адвары, іх залжалі ў караваі, варылі варэнне і г.д.
- Ягады рабіны нарыхтоўвалі на зіму пасля першых прымарозкаў, якія «вымарожвалі» горны з ягад. Гронкі рабіны падвешвалі ў халодных месцах пад дахам хаты ці ў сенцах.
- Вялікая колькасць ягад на рабіне прадказвала суровую зімовую зіму.
- Прыкмычалі, што ў год, калі не паспяваюць ягады рабіны, «не бывае ні добрага лета, ні цёплай восені».

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

29 августа 2011 г. в 16.30 состоится внеочередное общее собрание акционеров ОАО «Чернавчицкий завод ЖБИ». Повестка дня: 1. Об уменьшении уставного фонда Общества. 2. О внесении и утверждении изменений в Устав Общества. Собрание будет проходить по адресу: г. Брестский р-он, д. Чернавчицы, ул. Трудовая, 1Г. Начало регистрации участников собрания: 16.00. УНП 200034706

КАЛІ І ДЗЕ ДЗВАЛЯЕЦЦА ЗБОР БРУСНІЦ І ЖУРАВІН?

Абласны выканаўчы камітэт павінен узагодні з тэрытарыяльнымі органамі Мінпрыроды вызначыць тэрміны збору журавін і бруснці падчас сеўнага сезона.

Такім чынам, бруснцы ўжо можна збіраць на Брэстчыне (дазвол на гэта ўступіў у сілу з 12 жніўня) і на Гродзеншчыне (з 15 жніўня). Жыхары Магілёўскай вобласці змогуць на законных падставах вырабляць за гэтымі ягадамі з 19 жніўня, насельнікі Гомельскай — з 20 жніўня. Трохі больш дэвядзятка пачакаць ягадкім Віцебскай і Мінскай абласцей — дазвол на збор бруснці ўступіў у сілу на іх тэрыторыі адпаведна з 25 і 27 жніўня.

Затое раней за іншых змогуць вырабляць па журавіні жыхары Віцебскай вобласці — з 1 верасня. З 2 верасня да іх змогуць далучыцца насельнікі Магілёўскай вобласці, з 3 верасня — Гомельскай. На Брэстчыне ахвотны назбіраць гэтыя ягады мусяць пачаць да 5 верасня. У лясках Міншчыны збор журавін дзавалецца з 10 верасня. Самымі апошнімі да зборшчыка далучацца ягадкімі ў Гродзенскай вобласці — дазвол тут уступіў у сілу з 15 верасня.

Мінпрыроды звяртае ўвагу грамадзян, што забараняецца збор бруснці з колькасцю недаспелых ягад больш за адзін працэнт ад сабранай масы, журавін — з колькасцю недаспелых ягад больш за пяць працэнтаў ад сабранай масы. За парушэнне правілаў нарыхтоўкі, збору ці закупкі, а таксама тэрмінаў і метадаў збору прадугледжана адміністрацыйная адказнасць.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Общество с ограниченной ответственностью «Футбольный клуб «Свицк» информирует физических и юридических лиц о создании объекта долевого строительства. Информация о Застройщике. ЗАСТРОЙЩИК (Заказчик) — ООО «Футбольный клуб «Свицк». Зарегистрировано решением Минского городского исполнительного комитета от 26 ноября 2004 года № 2391 в Едином государственном реестре юридических и индивидуальных предпринимателей за № 190583075. В течение предыдущих трех лет организационно-строительное не осуществлялось. Информация о проекте. Цель строительства — ввод в эксплуатацию жилого дома № 12 по г/п в составе объекта «Строительство многоквартирных жилых домов по генплану №№ 11, 12, 13 в границах ул. Одоевского — ул. Бельского — ул. Пономаренко — восточная граница ландшафтно-рекреационной зоны № 215 ЛР-1».

Объект долевого строительства 111 многоквартирный 18-этажный крупнопанельный жилой дом (односекционный 111-квартирный жилой дом, не относящийся к домам повышенной комфортности) серии М111-90.БС40, технические помещениями, чердаком, высота жилых этажей — 2,6 метра. Категория комфортности по шуму — «В». Потолки — железобетонные панели. Стены и перегородки — железобетонные панели. Полы — подготовка без покрытия (железобетонная стяжка). Вентиляция жилых помещений — естественная. Отопление, электричество, водоснабжение, канализация — городские сети с индивидуальными приборами учета.

Расположен во Фрунзенском районе в г. Минске в границах ул. Одоевского — ул. Бельского — ул. Пономаренко — восточная граница ландшафтно-рекреационной зоны № 215 ЛР-1. Характеристики прилегающей территории: юг, восток, север — проектируемая и существующая многоквартирная жилая застройка; запад — парковая зона. Секция оснащена 2 лифтами грузоподъемностью 400 кг и 630 кг и мусоропроводами. Наружная отделка — покраска красками. На цоколе и фасадах нежилой части здания — цокольные панели с атмосферостойчивой отделкой под покраску.

Общество с ограниченной ответственностью «Футбольный клуб «Свицк» информирует физических и юридических лиц о создании объекта долевого строительства. Информация о Застройщике. ЗАСТРОЙЩИК (Заказчик) — ООО «Футбольный клуб «Свицк». Зарегистрировано решением Минского городского исполнительного комитета от 26 ноября 2004 года № 2391 в Едином государственном реестре юридических и индивидуальных предпринимателей за № 190583075. В течение предыдущих трех лет организационно-строительное не осуществлялось. Информация о проекте. Цель строительства — ввод в эксплуатацию жилого дома № 13 по г/п в составе объекта «Строительство многоквартирных жилых домов по генплану №№ 11, 12, 13 в границах ул. Одоевского — ул. Бельского — ул. Пономаренко — восточная граница ландшафтно-рекреационной зоны № 215 ЛР-1».

Объект долевого строительства — многоквартирный 17-этажный крупнопанельный жилой дом (односекционный 118-квартирный жилой дом, не относящийся к домам повышенной комфортности) серии М111-90.БС40, технические помещениями, чердаком, высота жилых этажей — 2,6 метра. Категория комфортности по шуму — «В». Потолки — железобетонные панели. Стены и перегородки — железобетонные панели. Полы — подготовка без покрытия (железобетонная стяжка). Вентиляция жилых помещений — естественная. Отопление, электричество, водоснабжение, канализация — городские сети с индивидуальными приборами учета.

Расположен во Фрунзенском районе в г. Минске в границах ул. Одоевского — ул. Бельского — ул. Пономаренко — восточная граница ландшафтно-рекреационной зоны № 215 ЛР-1. Характеристики прилегающей территории: юг, восток, север — проектируемая и существующая многоквартирная жилая застройка; запад — парковая зона. Секция оснащена 2 лифтами грузоподъемностью 400 кг и 630 кг и мусоропроводами. Наружная отделка — покраска красками. На цоколе и фасадах нежилой части здания — цокольные панели с атмосферостойчивой отделкой под покраску.

Общество с ограниченной ответственностью «Футбольный клуб «Свицк» информирует физических и юридических лиц о создании объекта долевого строительства. Информация о Застройщике. ЗАСТРОЙЩИК (Заказчик) — ООО «Футбольный клуб «Свицк». Зарегистрировано решением Минского городского исполнительного комитета от 26 ноября 2004 года № 2391 в Едином государственном реестре юридических и индивидуальных предпринимателей за № 190583075. В течение предыдущих трех лет организационно-строительное не осуществлялось. Информация о проекте. Цель строительства — ввод в эксплуатацию жилого дома № 13 по г/п в составе объекта «Строительство многоквартирных жилых домов по генплану №№ 11, 12, 13 в границах ул. Одоевского — ул. Бельского — ул. Пономаренко — восточная граница ландшафтно-рекреационной зоны № 215 ЛР-1».

Объект долевого строительства — многоквартирный 17-этажный крупнопанельный жилой дом (односекционный 118-квартирный жилой дом, не относящийся к домам повышенной комфортности) серии М111-90.БС40, технические помещениями, чердаком, высота жилых этажей — 2,6 метра. Категория комфортности по шуму — «В». Потолки — железобетонные панели. Стены и перегородки — железобетонные панели. Полы — подготовка без покрытия (железобетонная стяжка). Вентиляция жилых помещений — естественная. Отопление, электричество, водоснабжение, канализация — городские сети с индивидуальными приборами учета.

Расположен во Фрунзенском районе в г. Минске в границах ул. Одоевского — ул. Бельского — ул. Пономаренко — восточная граница ландшафтно-рекреационной зоны № 215 ЛР-1. Характеристики прилегающей территории: юг, восток, север — проектируемая и существующая многоквартирная жилая застройка; запад — парковая зона. Секция оснащена 2 лифтами грузоподъемностью 400 кг и 630 кг и мусоропроводами. Наружная отделка — покраска красками. На цоколе и фасадах нежилой части здания — цокольные панели с атмосферостойчивой отделкой под покраску.

Общество с ограниченной ответственностью «Футбольный клуб «Свицк» информирует физических и юридических лиц о создании объекта долевого строительства. Информация о Застройщике. ЗАСТРОЙЩИК (Заказчик) — ООО «Футбольный клуб «Свицк». Зарегистрировано решением Минского городского исполнительного комитета от 26 ноября 2004 года № 2391 в Едином государственном реестре юридических и индивидуальных предпринимателей за № 190583075. В течение предыдущих трех лет организационно-строительное не осуществлялось. Информация о проекте. Цель строительства — ввод в эксплуатацию жилого дома № 13 по г/п в составе объекта «Строительство многоквартирных жилых домов по генплану №№ 11, 12, 13 в границах ул. Одоевского — ул. Бельского — ул. Пономаренко — восточная граница ландшафтно-рекреационной зоны № 215 ЛР-1».

Объект долевого строительства — многоквартирный 17-этажный крупнопанельный жилой дом (односекционный 118-квартирный жилой дом, не относящийся к домам повышенной комфортности) серии М111-90.БС40, технические помещениями, чердаком, высота жилых этажей — 2,6 метра. Категория комфортности по шуму — «В». Потолки — железобетонные панели. Стены и перегородки — железобетонные панели. Полы — подготовка без покрытия (железобетонная стяжка). Вентиляция жилых помещений — естественная. Отопление, электричество, водоснабжение, канализация — городские сети с индивидуальными приборами учета.

Расположен во Фрунзенском районе в г. Минске в границах ул. Одоевского — ул. Бельского — ул. Пономаренко — восточная граница ландшафтно-рекреационной зоны № 215 ЛР-1. Характеристики прилегающей территории: юг, восток, север — проектируемая и существующая многоквартирная жилая застройка; запад — парковая зона. Секция оснащена 2 лифтами грузоподъемностью 400 кг и 630 кг и мусоропроводами. Наружная отделка — покраска красками. На цоколе и фасадах нежилой части здания — цокольные панели с атмосферостойчивой отделкой под покраску.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ ДОЛЕВОГО СТРОИТЕЛЬСТВА

«Строительство многоквартирных жилых домов по генплану №№ 11, 12, 13 в границах ул. Одоевского — ул. Бельского — ул. Пономаренко — восточная граница ландшафтно-рекреационной зоны № 215 ЛР-1. Жилой дом № 12 по генплану»

Общая площадь квартир — 6227,57 кв.м. Всего квартир — 111 (сто одиннадцать). Для привлечения физических лиц, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей предлагаются к строительству по договорам создания объекта долевого строительства 3 (три) однокомнатные квартиры — максимальной общей площадью 45,42 кв.м стоимостью 7500000 белорусских рублей за 1 кв.м. Отделка квартир не выполняется. Все квартиры имеют летние помещения (лоджи).

Межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыши, технические помещения и подвалы, другие места общего пользования, несущие, ограждающие несущие конструкции, механическое, электрическое, санитарно-техническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и (или) нежилых помещений, элементы озеленения и благоустройства, а также иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию здания, поступают в общую собственность дольщиков.

Элементы благоустройства: — на цоколе и фасадах нежилой части здания — атмосферостойчивая отделка под покраску; — на фасадах — освещение (подсветка) фасадов, выходящих на улицу-Проектируемая 1; — благоустройство включает дворовую территорию с расположением детской, беговой и хозяйственной площадок; озеленение территории, предусмотрено устройство тротуаров, дорожек; — автостоянка.

Застройщиком получены: — акт выбора места размещения земельного участка на 2,4398 га, утвержденного 16 декабря 2008 года Председателем Минского городского исполнительного комитета;

— разрешение на строительство Минского городского исполнительного комитета № 2237 от 30.09.2010 г.; — проектно-сметная документация, прошедшая в установленном порядке государственную экспертизу, заключение РУП «ГОССТРОЙЭКСПЕРТИЗА по г. Минску» № 051-60110 от 28.06.2010 г.;

— договор строительного подряда № 4-Ф от 29.07.2010 г. с ОАО «МАГИД», лицензия № 02250/0589508 выданная 26.02.2011 г.; — выданное органом государственного строительного надзора разрешение на организацию строительства № 2-208Ж-09/110 от 12.08.2010 г. Начало строительства — август 2010 года. Срок окончания строительства — 3 (третий) квартал 2011 года.

Указанные в настоящей проектной декларации цены на соответствующее количество объектов долевого строительства считать действительными до момента опубликования новой проектной декларации.

Ознакомление дольщиков с объектом долевого строительства и условиями заключения договоров на строительство можно получить по адресу: 220022, г. Минск, пр. Пушкина, 39, офис 6, тел. 257 30 61. Режим работы: понедельник-пятница с 08.30 до 17.30, обед: с 13.00 до 14.00, выходные дни — суббота, воскресенье.

— разрешение на строительство Минского городского исполнительного комитета № 496(1) от 11.03.2010 г.; — проектно-сметная документация, прошедшая в установленном порядке государственную экспертизу, заключение РУП «ГОССТРОЙЭКСПЕРТИЗА по г. Минску» № 1805-8-2009 от 24.12.2009 г.;

— договор строительного подряда № 3-Ф от 10.03.2010 г. с ОАО «МАГИД», лицензия № 02250/0589508, выданная 26.02.2011 г.; — выданное органом государственного строительного надзора разрешение на организацию строительства № 2-208Ж-02/110 от 24.03.2010 г. Начало строительства — апрель 2010 года. Срок окончания строительства — 2 (второй) квартал 2011 года.

Указанные в настоящей проектной декларации цены на соответствующее количество объектов долевого строительства считать действительными до момента опубликования новой проектной декларации.

Ознакомление дольщиков с объектом долевого строительства и условиями заключения договоров на строительство можно получить по адресу: г. Минск, пр. Пушкина, 39, офис 6, тел. 2577416, 2573061.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ ДОЛЕВОГО СТРОИТЕЛЬСТВА

«Строительство многоквартирных жилых домов по генплану №№ 11, 12, 13 в границах ул. Одоевского — ул. Бельского — ул. Пономаренко — восточная граница ландшафтно-рекреационной зоны № 215 ЛР-1. Жилой дом № 13 по генплану»

Общая площадь квартир — 6655,7 кв.м. Всего квартир — 118 (сто восемнадцать). Для привлечения физических лиц, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей предлагаются к строительству по договорам создания объекта долевого строительства 2 (две) двухкомнатные квартиры максимальной общей площадью 60,58 кв.м стоимостью 7500000 белорусских рублей за 1 кв.м. Отделка квартир не выполняется. Все квартиры имеют летние помещения (лоджи).

Межквартирные лестничные клетки, лестницы, лифты, лифтовые и иные шахты, коридоры, крыши, технические помещения и подвалы, другие места общего пользования, несущие, ограждающие несущие конструкции, механическое, электрическое, санитарно-техническое и иное оборудование, находящееся за пределами или внутри жилых и (или) нежилых помещений, элементы озеленения и благоустройства, а также иные объекты недвижимости, служащие целевому использованию здания, поступают в общую собственность дольщиков.

Элементы благоустройства: — на цоколе и фасадах нежилой части здания — атмосферостойчивая отделка под покраску; — на фасадах — освещение (подсветка) фасадов, выходящих на улицу-Проектируемая 1; — благоустройство включает дворовую территорию с расположением детской, беговой и хозяйственной площадок; озеленение территории, предусмотрено устройство тротуаров, дорожек; — автостоянка.

Застройщиком получены: — акт выбора места размещения земельного участка на 2,4398 га, утвержденного 16 декабря 2008 года Председателем Минского городского исполнительного комитета;

— разрешение на строительство Минского городского исполнительного комитета № 496(1) от 11.03.2010 г.; — проектно-сметная документация, прошедшая в установленном порядке государственную экспертизу, заключение РУП «ГОССТРОЙЭКСПЕРТИЗА по г. Минску» № 1805-8-2009 от 24.12.2009 г.;

— договор строительного подряда № 3-Ф от 10.03.2010 г. с ОАО «МАГИД», лицензия № 02250/0589508, выданная 26.02.2011 г.; — выданное органом государственного строительного надзора разрешение на организацию строительства № 2-208Ж-02/110 от 24.03.2010 г. Начало строительства — апрель 2010 года. Срок окончания строительства — 2 (второй) квартал 2011 года.

Указанные в настоящей проектной декларации цены на соответствующее количество объектов долевого строительства считать действительными до момента опубликования новой проектной декларации.

Ознакомление дольщиков с объектом долевого строительства и условиями заключения договоров на строительство можно получить по адресу: г. Минск, пр. Пушкина, 39, офис 6, тел. 2577416, 2573061.

— разрешение на строительство Минского городского исполнительного комитета № 496(1) от 11.03.2010 г.; — проектно-сметная документация, прошедшая в установленном порядке государственную экспертизу, заключение РУП «ГОССТРОЙЭКСПЕРТИЗА по г. Минску» № 1805-8-2009 от 24.12.2009 г.;

— договор строительного подряда № 3-Ф от 10.03.2010 г. с ОАО «МАГИД», лицензия № 02250/0589508, выданная 26.02.2011 г.; — выданное органом государственного строительного надзора разрешение на организацию строительства № 2-208Ж-02/110 от 24.03.2010 г. Начало строительства — апрель 2010 года. Срок окончания строительства — 2 (второй) квартал 2011 года.

Указанные в настоящей проектной декларации цены на соответствующее количество объектов долевого строительства считать действительными до момента опубликования новой проектной декларации.

Ознакомление дольщиков с объектом долевого строительства и условиями заключения договоров на строительство можно получить по адресу: г. Минск, пр. Пушкина, 39, офис 6, тел. 2577416, 2573061.

Да ведама

Аўтобусы будуць у дарозе крыху даўжэй

Як ужо паведамляла «Звязда», з 7 гадзін 16 жніўня па 7 гадзін 23 жніўня спыняецца рух усіх транспартных сродкаў — грузавых, аўтобусаў рэгулярных зносінаў, легкавікоў (за выключэннем дыпламатычнага транспарту) праз аўтадарожны пункт пропуску «Каменны Лог» — «Мядзінкіна» па прычыне правядзення рэканструкцыйных работ.

АШМЯНСКІЯ ВІРАЖЫ

З упэўненасцю можна сцвярджаць, што самы папулярны ў Ашмянах від спорту — мотаспорт. Адны лавачкі яго за відвішчаснасцю, іншыя звязалі з ім сваё жыццё. Тут жывуць цэлыя спартыўныя дынастыі. Мотакрос у горадзе заўсёды падае «нацыянальнага» маштабу. На спаборніцтва прыхоўваюць цэлыя сем'і. Гэтай традыцыі ўжо не адзін дзясятка гадоў. І не выпадкова. Ашмянская траса — адна з самых лепшых у Беларусі.

Удзельніцаў спаборніцтваў стала 13-гадовая Паліна Зырына з Расіі, якая выступала на роўні з дарослымі мужчынамі. А вось ашмянцу Юрыю Лопуху праз тры гады будзе пяцьдзясят. Ён, дарэчы, быў і свой час адзіным майстрам спорту міжнароднага класа ў БССР.

Віктар Юкевіч, які ўзначальвае мясцовае аддзяленне ДТСААФ, расказаў, што мясцовыя ўлады вырашылі вывесці ашмянскую мотатрасу на міжнародны ўзровень. У сувязі з гэтым тут працаваў эксперт еўрапейскай асацыяцыі мотаспорту. Па самой трасе амаль ніякіх заўваг выказана не было. Ёсць некалькі заўваг (гэтыя праблемы вырашаліся) на закрытым парку і экалогіі. Пасля атрымання сертыфіката плануецца падаць заяўку на працягненне этапу чэмпіянату Еўропы.

Трэба адзначыць, што мясцовыя ўлады змаглі арганізаваць на высокім узроўні працу ўсіх службаў, якія забяспечвалі падрыхтоўку трасы, правядзенне спаборніцтваў, арганізацыю спрыяльных умоў для гледачоў. Гэта ўжо стала добрай традыцыяй, што любімае спартыўнае свята ашмянцаў — мотакрос — у чарговы раз парадаваў і жыхароў горада, і шматлікіх гасцей.

Ірына ТАМКОВІЧ.

Удзельніцаў спаборніцтваў стала 13-гадовая Паліна Зырына з Расіі, якая выступала на роўні з дарослымі мужчынамі. А вось ашмянцу Юрыю Лопуху праз тры гады будзе пяцьдзясят. Ён, дарэчы, быў і свой час адзіным майстрам спорту міжнароднага класа ў БССР.

Віктар Юкевіч, які ўзначальвае мясцовае аддзяленне ДТСААФ, расказаў, што мясцовыя ўлады вырашылі вывесці ашмянскую мотатрасу на міжнародны ўзровень. У сувязі з гэтым тут працаваў эксперт еўрапейскай асацыяцыі мотаспорту. Па самой трасе амаль ніякіх заўваг выказана не было. Ёсць некалькі заўваг (гэтыя праблемы вырашаліся) на закрытым парку і экалогіі. Пасля атрымання сертыфіката плануецца падаць заяўку на працягненне этапу чэмпіянату Еўропы.

Трэба адзначыць, што мясцовыя ўлады змаглі арганізаваць на высокім узроўні працу ўсіх службаў, якія забяспечвалі падрыхтоўку трасы, правядзенне спаборніцтваў, арганізацыю спрыяльных умоў для гледачоў. Гэта ўжо стала добрай традыцыяй, што любімае спартыўнае свята ашмянцаў — мотакрос — у чарговы раз парадаваў і жыхароў горада, і шматлікіх гасцей.

Трэба адзначыць, што мясцовыя ўлады змаглі арганізаваць на высокім узроўні працу ўсіх службаў, якія забяспечвалі падрыхтоўку трасы, правядзенне спаборніцтваў, арганізацыю спрыяльных умоў для гледачоў. Гэта ўжо стала добрай традыцыяй, што любімае спартыўнае свята ашмянцаў — мотакрос — у чарговы раз парадаваў і жыхароў горада, і шматлікіх гасцей.

Усім іхнемся

Усе людзі дзеляцца на:

1. Соў (устаюць і кладуцца позна).
2. Жаўрукоў (устаюць і кладуцца рана).
3. Дзятлаў — з-за іх совы устаюць рана, а жаўрукі кладуцца позна.

— Мама, мой муж зноў накрычаў на мяне, я пераяздаю жыцц да цябе.

— Не, дарагая, ён павінен заплаціць за свае памылкі. Я пераяздаю жыцц да вас.

СКАНВОРД + СУДОКУ

Склаў Яўген ЛЯХУ.

Райцэнтр у Мінскай вобласці	У музыцы: самы павольны тэмп	Размоўная назва кукарды	Гранёны, звужаны верху помнік	Катэгарыя забарона	Цёмна-чырвоны колер тканіны	Творчая прафесія дыяка мастацка-сатыра Х. Бядуля (сборной шэраж з часопіс «Крокодил»)
Даўней на Русі: дробная разменная манета	Правільны шасцікутнік	У парасілкамі: тое, што біяполе	Трываля, наддзянная асновы	Бацька мунда ў стаўжончыных бацькоў	Колькасьць убранных на запаланага сена	Вера *** (беларуская паэтка)
Муза — адоўжана пазізі	Галіна хвойнага дрэва	Рыфленая паверхня пакрышкі	Сучасная агнястрэльная зброя	Разнавіднасць яшчаркі	Балотная трава з цвёрдым калым лісьцем	Пачатак дня
Ядавітая змяя з гадузюк	Буйная (да 25 см) жаба	Дэталі тэлевізара, камп'ютара	Т.зв. льняная рыба	Сібірскае горнае казёл	Латышскі перакладчык Я. Купалы	Тараса ўздоўж сцяны дома
Духавы інструмент нізкага тону	Лёгкае дзідэа парт	Гатунак цвёрдага вэнджанага каўбасы	Горад на ўсходзе Турцыі	Зямля (адм. тэр. адна з дзялінаў у Германіі)	Славянскія пляменьні ў VI—VII стст.	Горад на ўсходзе Турцыі

СУДОКУ. У квадраце 9×9 клетак размяшчаюць лічбы ад 1 да 9 у такім чынам, каб у кожным радку, кожным слупку, у блоках 3×3 клеткі, абмежаваных тлустай лініяй, кожная лічба сустракалася толькі адзін раз, без паўтораў.

6								1
5							8	
	8						4	6 3 2
		9					2	4
			4 3					7
7 3 6				9			1	5
								3
5								9

Транспартная філасофія

БЯГУЧЫ радок у трамвай паказвае гараскоп, анекдоты, надвор'е — што заўгодна, толькі не наступны прыпынак. Чужая краіна, незнаёмы горад, а пасажыры падказваюць неахвотна — маўляў, як можна не ведаць, дзе знаходзіцца самы папулярны кірмаш. Мы ў Екацярынбургу. Нечаканы і незапланаваны адпачынак. Я марыла пра паездку ў Еўропу, а муж угаварыў з'ездзіць на Урал да яго бабулі з дзядулем, за тры тысячы кіламетраў — пазнаёміцца.

ПЕРШАЕ ўРАЖАННЕ

Я была настроена супраць гэтага горада. І першы дзень пацвердзіў мае асцярогі. На галоўнай плошчы 1905 года (з савецкімі назвамі там не спяшаюцца развітацца) збіраецца свята — мотакрос і прылеглы да яго тэрыторыю зрабілі пешаходнай зонай, на подступах дзядурыцы паліцыя (з перайменаваннем міліцыі мала што змянілася), у руках паліцыянтаў — металашукальнікі, але, хутэй, для выгляду: імі не скачваюць, на плошчу пускаяць і так. Для вялікага горада (каля паўтара мільёна насельніцтва, Екацярынбург — чацвёрты горад у Расіі па колькасці насельніцтва) народу на гарадское свята сабралася няшмат, усёго некалькі соцень. І вось гэтыя некалькі соцень прывялі мяне ў шок. Неахайнага выгляду людзі, якія ўвесь час штурхаюцца, крычаць і пляваюць хацелі на астатніх: яны паліць у шчыльныя натоўпы, пускаячы цыгарэтыны дым у вочы дзедзім, яны кідаюць смецце там, дзе стаяць, яны лаюцца і ніколі не сустрапаюць аглядае месца ніжэйшым па роце. Нават абвіятыя, якімі яны завуць свой горад, падалі мне брыдкімі і непаважлівымі: Екб ці Ебур. Канчатковую кропку ў маім уражанні паставіў мясцовы рок-гурт, які суправаджаў матыцкавае відэаўшчына — «Сем (!) штук (!!) бававіш (!!)» — менавіта з такімі знакамі прыпынку яго штораз аб'яўляў відэаў.

Негатыўнае ўражанне круці галаздына само шую (усё ж такі палёт на матыцкае ў неба — гэта не забавіла, нават калі лётаць не ты), безумоўна, цёплы прыём сваякоў.

АПОШНЯЕ ПРЫТУЛАК АПОШНЯГА ЦАРА

Галоўная ідэя майго адпачынку — глядзець і пазнаваць. Я не змагу праваліцца два тыдні на пляжы, я хачу знаёміцца са славуітымі мясцінамі. Добра, што муж у гэтым супадае са мной. На другі дзень мы рушылі бліжэй знаёміцца з Екацярынбургам.

Так часта бывае, што самае славаітае — гэта самае сумнае і негатыўнае, чаго лепш бы не здаралася. Так і тут: менавіта ў Екацярынбург расстравалі царскую сям'ю, апошні з Раманавых. Дом інжынера Іпацьева, дзе царскую сям'ю з абслугай трымаў і заключэнні апошніх семдзяткаў воем дзён, а пасля расстравалі ў падвале, перажыў спазрэвалючыяныя гады. Цэлы забітыя знішчалі, хутчэй за усё, каб не пакінуць анякія памяці, нават месца для паломніцтва, а дом знішчыць не падумалі. Ён стаў бы і па сёння, каб у 1977 годзе Ельцын, выхадзец з Екацярынбурга (яму, дарэчы, у горадзе стаў помнік), не расправіўся зрабуць дом Іпацьева. Цяпер на гэтым месцы стаяць Храм-на-Крыві, пабудаваны ў 2003 годзе. Галоўным абразам у ім, без-

храмаў, адзін з іх — у гонар святых Царственных Страстацёрцаў — адныны ў свеце храм з смянчатою купаламі (яны сімвалізуюць дату расстрэлу царскай сям'і). На тэрыторыі манастыра ёсць помнік Мікалаю II, помнік яго жонцы, імператрыцы Аляксандры Федараўне, усталявалі за тыдзень да нашага

ЗАПРАЙКА КАРТРЫДЖАЎ У АРХІТЭКТУРНЫМ ПОМНІКУ

Екацярынбург — стары горад не толькі таму, што вядзе сваё летапісанне з 1723 года, але і па выглядзе. У Вялікую Айчынную вайну да Свядлоўска (так горад называўся раней) не дайшлі немцы. Сюды з'ехалі абарончую прамысловасць з усёго Савецкага Саюза. У радаплоўнай кожнай мясцовай сям'і ёсць хоць адзін завадчанін. Дахавым калязам, вырабленым у Екацярынбургу, у свой час пакрывалі дах будынка брытанскага парламента. Каркас амерыканскай Статуі Свабоды таксама зроблены з екацярынбургскага жалеза. Сёння вытворчасць скарачаецца, рабочыя звальняюць тысячамі, заводы драбнеюць. Горад не быў разбураным у вайну і таму не перабудоўваўся. Тут маленькія вуліцы і вузкія проспекты, тут захаваўся старыя прыгожыя дамы і старажытныя сядзібы заможных родаў. Іх так шмат, што ў кожным

прыездзе ў Ганіну Яму. Доўгі стэнд фотаздымкаў з альбома царскай сям'і расказвае пра іх будні. Размешчана там і экспазіцыя фотаздымкаў з жыцця манастыра. На месцы той самай шахты стаяць памінальныя дубовыя крыж, падавараны Ганінай Яме сплячакі Вікаі Цыгановай.

У 1991-м і 2007-м пры раскопках на месцы бліз Ганінай Ямы былі знойдзены чалавечыя астанкі. Здагадкі і генетычныя эксперты сцвярджаюць, што яны належаць членам царскай сям'і. Але праваславацкая царква не прызнае знойдзеныя астанкі мошчымі святых страстацёрцаў. Ды і даказчы і прыналежнасць царпер проста немагчыма. Спрочны застанкі і пытанне пра тое, хто даў загад расстраляць сям'ю. Захаваўся дакументальныя сведчання пра тое, што рашэнне на месцы прыняў Уральскі Савет, а відныя дзевяць партыі (напрыклад, Троцкі) сцвярджалі, што рашэнне прымаў Ленін і Свядлоў. Ды і самі Ленін і Свядлоў ніколі не адмаўлялі гэтага, прынамсі, не здавалі пра ўчыненне. Надзея Круцкая ў сваіх успамінах пісала: «Чхааславаці сталі падыходзіць да Екацярынбурга, дзе сядзеў і заключэнні Мікалай II. 16 ліпеня ён і яго сям'я былі нам расстраляныя...» Сагнаўшы іх у падвал царскай сям'і так і паведалі: «Вашы сябры хацелі дапамагчы вам вызваліцца, і мы расстраляем вас».

Экспэцыі ў Ганінай Яме таксама праводзіць бясплатна ці за сімвалічны ахвяраванне. З гарадскога вакала туды адвезае аўтобус. І цэлы дзень у манастыры праходзіць неазаўважна. Падсілкаваюць памішым абедам заўсёды можна ў тэмэйшай трапезнай.

мужей не арганізуюць. Напалову цагляны, напалову з бярвенна домі XIX стагоддзя выкарыстоўваецца пад асцяго. На ім красуюцца стракатыя шылды «Запрайка картрыджаў», «Адзенне».

Вядома сядзіба Растаргуевых-Харытонавых (канец XVIII — пачатак XIX стагоддзя) з савецкай часоў стала Домам піянераў, і сёння там размяшчаюцца дзіцячыя гурткі. Каркі, двары і выхад у прылеглы парк захаваў дух таго часу. Але, падаецца, гэта адчувае толькі мы, госці, для сёння тут даўно Палац дзіцячых і юнацкай творчасці. Парк, таксама некалі ўласнасць Растаргуевых-Харытонавых, завуць харытонаўскім, узяўшыся (пабач храм Ушэска). Чхааславаці сталі падыходзіць да Екацярынбурга, дзе сядзеў і заключэнні Мікалай II. 16 ліпеня ён і яго сям'я былі нам расстраляныя... Сагнаўшы іх у падвал царскай сям'і так і паведалі: «Вашы сябры хацелі дапамагчы вам вызваліцца, і мы расстраляем вас».

бизнес-цэнтра. На дваццаць другім паверсе «Антэя» — аглядная пляцоўка, адкуль адрываецца краявіды Екацярынбурга.

ГЕНА БУКІН ПА СУСЕДСТВЕ З МАЙКЛАМ ДЖЭКСАМАМ

Славуітасцю уральскай сталіцы з'яўляецца нават 220-метровая недабудаваная тэлевізійная вежа, якая нагадае шахматную ферзу. Недабудавалі вежу на 140 метраў: скончылася фінансаванне, будаўніцтва замарозілі, пасля ўжо запарабавуся рамонт, будынак хацелі знесці і ўсё ж пакінулі, ці то спадзеючыся дабудавач, ці каб падышчы турэстам: «А гэта наша недабудаваная тэлевежа».

У горадзе шмат бронзавых скульптур кіталу нашых «Дамы з сабакам» на Камароўцы, «Гараджанкі» ў Міхайлаўскай сверы. Але там для ўвекавечвання выбіраюць пэўных асоб. Так, акрамя помніка Вайнера адзін за адным стаяць помнікі Асталу Бэндэру, Гену Букіну (галюны герой гумарыстычнага серыяла, дзевяне якога адбываецца ў Екацярынбургу), Майклу Джэксону. Ёсць у горадзе незвычайныя контурныя помнік гурту «Бітлз». Асабліва гонар екацярынбургцаў — помнік клавіятуры.

добрах людзей. Але ўобраз «безадказных дзікуноў», які ўразіў мяне ў першы дзень, нікуды не знік.

КРАІНА ЗАПЛОШЧАНЫХ ВАЧЭЙ

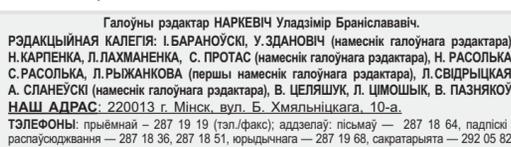
Як аказалася, я ніколі раней не была ў Расіі (школьная паездка на Крамлёўскую елку — не ўлік) і заўсёды думала, што там гэтак жа, як і ў нас. Ажно не. Там робіцца ўсё, як кажучы расіянне, «спуска рукава», пашамаю — заплюшчыўшы вочы.

Вочы заплюшчываюць на свой жа дабрабыт. Хачу і рабілі (ці не рабілі), а далей будзь, што будзе.

На гарадскіх вуліцах у Екацярынбургу няма разметкі. Спачатку я думала, што дарогі свежыя і яе не нанеслі, пасля — што там не прынята падказваць кіроўцам правылі. Аказалася, некалі разметка была, але з цягам часу сцералася, і нікому не прыходзіць у галаву, што яе трэба нанесці зноў. Дзе пераходзіць дарогу — усё роўна. «Зерыбы» не відзяць, машыны не сустрапаюць — гараджане перабягаюць дарогу дзе папапа. На маіх вачах машына збіла хлопца-велаістаў. Пры аднапалосным руху кіроўцы ўмудраюцца выстрайвацца ў два шэрагі, яшчэ і абганяць злева па сустрэччы.

Людзі там любяць зрамаўляць пра палітыку, ганіць уладу. Таксіст, толькі пачушы, што мы не мясцовыя, пачынае выказваць душу. Ён расказае тое, чаго мы ніколі не пачуем па тэлебачанні. У народа набаляла краіна развальваецца, а вярхі толькі нахваляюцца. Карупцыя ў Расіі квітнее. Закон перайменавання міліцыі ў паліцыю толькі пацягнуў за сабой дзядураўныя выдаткі (на новае абмундзіраванне, пераафармленне і г. д.) і выдаткі саміх мілі-паліцыянтаў. Дзя пра тое, што пераатэстачую пройдуць толькі самыя лепшыя (горшыя не месца ў паліцыі) на мясцовых узроўнях пераараста ў ідэю «пераатэстачую пройдуць толькі самыя багатыя». Існуюць негалопасныя тарыфы: чым большае званне, тым больш «каштуе» пераатэстачую. Палка расправядаў таксіст і пра тое, як спрабаваў адкрыць свой бізнес і яго «зашушылі», і пра тое, як марыць вывезці сына ў іншую краіну, бо тут перспектывы няма.

Цяпер я разумею захваленні іншашмэдзі «чыстым Мінскам». Цягам два тыдні яні ні разу не бачыла дворніку ў Екацярынбургу, затое я

зваче дарожкамі), у парку ляжыць некалькі старых паваленых дрэў, і гараджане ўжо прывыклі выкарыстоўваць іх замест лавак.

Старыя рубленныя будынкы зноў, як некалі дом Іпацьева, каб на іх месцы будаваць навамодныя бізнес-цэнтры. Высокія шклянныя навабуды зусім не ўпісваюцца ў архітэктурны горад, і жыхары даюць ім крыўдныя непрыстойныя назвы. Адзін з такіх цэнтраў мае толькі афіцыйны дзве назвы: «Антэй» і «Высоцкі». Уладальнік гэтага шматпавярховага бізнес-цэнтра — вялікі аматар творчасці Уладзіміра Сямёнавіча. Здалік на высокім будынку бачная расцяжка «Высоцкі» з подпісам артыста. На ганку бізнес-цэнтра — бронзавы помнік з выявай Уладзіміра Высоцкага і Марыны Владзі. А на першым паверсе — экспазіцыя. Пасмяротная маска артыста, славуіты вязаны світар, у якім ён іграў Гамлета, мадэль сцэны з дэкарацыямі да «Гамлета» і грымёрны столік артыста з павердчаннем аб перадачах прадмета мэбллі з тэатра на Таганцы дырэктору

Але, не будзь гэта Расія, тут увесь час не хапае нейкіх кнопак — людзі расцягваюць літары свайго імя. Ніхто не разумее, дзе можна захоўваць вялікі каменны куб, але кнопкі працягваюць знікаць. Пермскае кіраўніцтва нават папракае екацярынбургскіх калеі і папракае зрабаць помнік пад сваю ахову. На дзень у горадзе з'яўляюцца новыя помнік — крэдытны картцы, бронзавая карта вахчы што кілаграмаў. Улічваюцца, што Екацярынбург занесены ў «Кнігу рэкордаў Гінса» як горад з самым вялікім ужываннем мянзю на душу насельніцтва, мяркую, помніка мянзю там дакладна не хапае.

У горадзе, як і па ўсёй Расіі, шмат цэркваў: і вялікіх, манументальных, сапраўдных твораў мастацтва, і маленькіх каплічак. Яны нават стаяць побач, не замінаючы адна адной, не канкуруючы — для кожнай знойдзена свой прыхаджані. У горадзе ёсць мячэйці (у Екацярынбургу вялікая мусульманская абшчына), пратэстанцкая царква, сінагога. Але няма ніводнага касцёла. Каталіцызм не дайшоў да уральскай зямлі.

У Екацярынбургу прадстаўлены ўвесь гарадскі транспарт: ад метро да таксі, але самым распаўсюджаным сродкам руху тут застаецца трамвай: функцыянуе 29 маршрутаў (для параўнання, у Мінску 9). Планаўца будаўніцтва лініі хуткаснага трамвая. Але трамвайныя састаў такія, які ў нас даўно з'яўляюцца музейным экспанатам. Па горадзе ходзяць толькі старыя савецкія ці чхааславація «лупатыя» мадэлі — гэта з іх у мушкетэры малывалі паравозік з вялікімі круглымі вачыма. Чаму б расіянам не закупіць нашы «белкамуншасы»? Большасць екацярынбургцаў даўно пераселі на машыны — нават у гарадзінік у гарадскім транспарце ёсць пустыя месцы.

Надвор'е ў Екацярынбургу капрызнае і зменлівае. Лета тут кароткае, але уражлівае. Першы тыдзень нашага адпачынку паяло +35 па Цэльсію. А пасля скокнула да +15, што з хаты быў курткі не выйсці. Прырода за горадам незвычайная. Лясы — ці чыстыя бярэзні, ці роўнеліныя сасонкі. А бярэзы — белыя-белыя, такіх у Беларусі і не бачыла, сосны — стройныя-стройныя, адна пад адну, як на паказе мод. Так званыя Уральскія горы да гэтай паліцыі амаль не захаваліся і ўяўляюць скалістую бакавіну ўздоўж шашы вышынёй у метр-паўтара, на якой і растуць лясы. Згодна з геаграфічным размяшчэннем, сам Екацярынбург знаходзіцца ў Азіі. Недалёка ад горада па маскоўскай трасе ёсць невялікі турыстычны комплекс пад назвай «Еўропа-Азія». Тут праходзіць мяжа паміж двух кантынентаў, адной нагой можна стаяць у Еўропе, другой — у Азіі. Комплекс мае намерны расці: тут залпавана будаўніцтва гатэля, рэстарана, спартыўнага комплексу. «Еўропа-Азія» — ярка па дарозе на дачу нашых сваякоў (тут дачы чамусьці завуць «сад»), атрымліваюцца, жывуць яны ў Азіі, на дачу ездзяць у Еўропу.

Екацярынбург — цудоўны горад са сваім непаўторным духам. І я рада, што не прамяняла яго ні на Еўропу, ні на мора. Я сустраэла там шмат

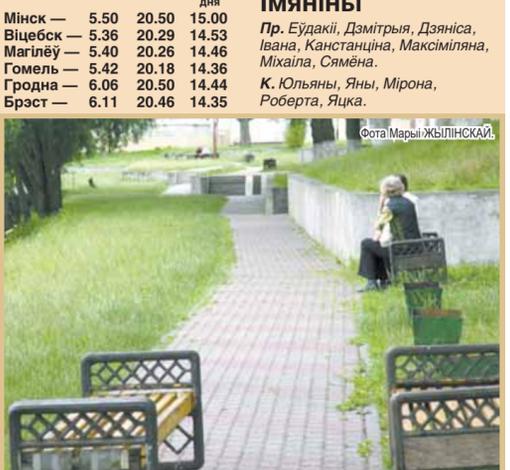
добрах людзей. Але ўобраз «безадказных дзікуноў», які ўразіў мяне ў першы дзень, нікуды не знік.

добрах людзей. Але ўобраз «безадказных дзікуноў», які ўразіў мяне ў першы дзень, нікуды не знік.

СЕННЯ

Месяц Поўня 13 жніўня. Месяц у сузор'і Авена.

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	5.50	20.50	15.00
Віцебск	5.36	20.29	14.53
Магілёў	5.40	20.26	14.46
Гомель	5.42	20.18	14.36
Гродна	6.06	20.50	14.44
Брэст	6.11	20.46	14.35

НАДВОР'Е на заўтра

Гомелі: +11...+13°C, +18...+21°C

Віцебск: +11...+13°C, +18...+21°C

Мінск: +9...+11°C, +20...+22°C

Магілёў: +11...+13°C, +18...+21°C

Гродна: +10...+12°C, +24...+26°C

Брэст: +11...+13°C, +25...+27°C

Гомель: +11...+13°C, +21...+23°C

Варшава: +25...+27°C

Вільнюс: +24...+26°C

Ніе: +21...+25°C

Масква: +25...+27°C

Рыга: +28...+22°C

С-Пецярбург: +17...+19°C